ДУМИ МНОГО
ДУМА Е ЕДНА

ДУМА®

1 лв.

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК www.duma.bg

ЧЕТВЪРТЪК 3 НОЕМВРИ 2011 ГОДИНА 21 БРОЙ 251 (6057)

Режат парите при пенсиониране

До 10 вместо до 20 заплати ще получават всички чиновници, според изявление на Симеон Дянков

Правителството намалява обезщетенията при пенсиониране на всички чиновници в държавната администрация, стана ясно вчера. След заседанието на Министерския съвет военният министър Аню Ангелов съобщи, че правителството е приело предложенията на Министерството на финансите да се намалят обезщетенията за държавните служители в МО и МВР в размер до 10 заплати, но редовите военни и полицаи ще продължат да взимат до 20 заплати при пенсиониране, а служителите в ДАНС - до 15. По-рано вчера Симеон Дянков заяви пред БНТ, че чиновниците в МО и МВР ще взимат колкото в другите ведомства - до 10 заплати при пенсиониране. По закон обаче всички държавни служители, а не само в МО и МВР, имат право на обезщетение в размер на толкова месечни заплати, колко години са прослужили в съответното ведомство, но не повече от 20. Това на практика означава, че се намаляват наполовина парите, които всички държавни служители ще могат да получат при излизане в пенсия.

В правителството имало съгласие и за увеличаване на нужния за пенсиониране стаж на военни и полицаи от 25 на 27 години наведнъж от следващата година, вместо това да става постепенно, както беше планирано в приетата миналата година пенсионна реформа.

Стр. 6

Плевнелиев знае за предишните си животи

Новоизбраният президент вярва в прераждането, бил живял в Ирландия...

Стр. 2

НЯКОЛКО ДУМИ

Прероден

Александър СИМОВ

В древната индийска книга "Бхагавад Гита" (Песента на Бога) бог Кришна разказва на младия принц Арджуна цялата си теория за безсмъртието на душата и най-вече за нейните прераждания из Космоса. Оттогава насам прераждането е попадало като вълнуваща концепция във вярванията на много народи, които в космическата хладина на вселената остро са чувствали нуждата от повече от един живот, за да могат да се разхвихрят исторически.

Своето знание за предишните си животи съвсем официално обяви вчера и новоизбраният президент Росен Плевнелиев. В телевизионно студио той разказа, че през "хиляда седемстотин и не знам си коя" е бил прероден в Ирландия и сподели философски, че той принципно се прераждал рядко, но пък това правело неговият живот ценен.

В мига, в който всички очакваха Плевнелиев подобно на Кришна да представи своя версия на епоса "Песента на президента", той престана да разсъждава за предишните си животи, но ни остави във философско очакване на продължението. Очевидно новият държавен глава твърдо вярва в идеята, че някъде на небето има гара разпределителна.

Със сигурност това знание ще му помогне на президентското поприще. Защо да бързаш с писането на доктрина за национална сигурност, нали имаш няколко живота време да я подготвиш?

Прераждането може да бъде проклятие в политическите процеси, защото, ако народът има памет за дивотиите в няколко живота, нито един политик нямаше да може лесно да спечели избори. С други думи - бъдещият президент се вкара в мистичен капан и само с едно изречение измести цялата власт от ръцете на своята администрация в ръцета на нумеролозите, врачките, шаманите, гадателките, екстрасенсите и тълкувателите на кармични карти.

Абе, ирландска му работа.

Драгомир Стойнев за бюджета за бедните

Ние отляво искаме да се увеличат приходите, а не да се намаляват разходите, обяснява шефът на комисията по труда и социалната политика в НС .

Стр. 11

40% от работещите са стресирани

27% от наемните работници редовно или периодично работят повече от 10 часа на ден, 30% работят в събота и неделя.

Стр. 2

Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Може ли да бъде променен светът

Докато капитализмът преживява най-тежката си криза, основните леви партии мълчат смутено или сами препоръчват либерална чистка.

Стр. 13

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Десетки работници от Оловно-цинковия завод в Кърджали спряха работа заради неизплатени заплати и липса на зимни работни дрехи

44
4

Откриха „слънчевите камъни" на викингите

Изследователи установиха, че калцитният кристал е бил безотказният им и точен компас

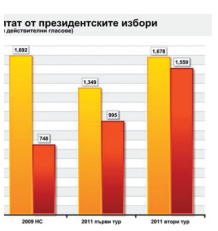
Стр. 28

БСП се окопити от удара преди две години

Агенция Афис: Младите, гласували за Калфин, са се увеличили спрямо 2009 г., възрастните са намалели

Стр. 21

ISSN 0861-1343

България

За година издръжката на живот се повиши с 5.8%

2124 лв. трябват на 4-членно семейства за сносен живот

Темпът на нарастване на издръжката на живот през септември е 5.8% спрямо септември м.г. Под границата на бедността живеят 27,5% от заетите лица в страната. Това показват данните на КНСБ от изследване на жизненото равнище на българите през септември. С общ доход на човек от домакинството до 270 лв. са около 47% от домакинствата в страната.

Изследването на синдиката сочи още, че всеки трети работещ е в икономическа дейност с ниско заплащане, а 118 446 души в страната са на минимална заплата. Ръстът на производството в някои отрасли дава основание на КНСБ да иска увеличаване на възнагражденията в тях.

За нормален живот на човек са му били нужни средно 531 лв. през септември, а на 4-членно семейство - 2124 лв. Средномесечният общ доход на лице от домакинство (313 лв.) представлява обаче едва 58.8% от необходимите средства за издръжка на живот. Работната заплата продължава да бъде основен източник на доходи, като формира 52.5% от общия доход на домакинствата. Намаляват доходите от пенсия (вторият по значение източник на доходи) с 0.5%, от собственост с 9%.

Тенденция на поскъпване до края на годината вследствие на прекия и косвен ефект от поредното увеличение на цените от 1 октомври на природния газ и топлоенергията прогнозират от КНСБ. Границата на бедност, базирана на потребителска кошница от 77 жизнено важни стоки и услуги за физическо оцеляване, достигна 199,52 лв. на човек.

През първото полугодие на т.г. хората са теглили по-малко пари от влоговете си, но са и внасяли неколкократно помалко. Например 1 човек през първото тримесечие на 2010 г. е внасял по 39.34 лв., а е теглил по 17.80. До края на м.г. средно изтеглените спестявания на човек са стигнали 39.59 лв. В същото време внасяните суми от 39.34 за първото тримесечие са стигнали до 9.62 лв. през четвъртото. Интересна е тенденцията за 2011 г. - през първото тримесечие средно по 19.21 лв. е теглил един човек, а през второто - средно 20.82 лв. Вноските през първото тримесечие са били средно по 9.78 лв., а през второто - 13.74 лв.

От КНСБ твърдят, че с 1,4 процента е намаляла заетостта за третото тримесечие, а в бюджетните предприятия няма намаление на заетостта, но заплатите спрямо м.г. са намалели с 1,6%.

Президентът на КНСБ Пламен Димитров обясни, че изтеглените спестявания на хората продължават да изпреварват внесените суми по влогове

Плевнелиев вярва в прераждането

Новоизбраният президент Росен Плевнелиев силно вярва в прераждането. Това стана ясно вчера от негова телевизионна изповед пред бТВ.

Докато разказваше на журналистите за началото на своя бизнес, когато е правел хороскопи на компютър и работел по 14 часа на ден, бъдещият държавен глава споделя, че не е правил хороскоп на самия себе си. Той обаче решил с компютърна програма да провери дали се е прераждал.

"Много е интересно. Тя показа, че аз много рядко се прераждам и съм бил в Ирландия пренроден, примерно хиляда седемстотин и не знам си коя... Колкото порядко се прераждаш, значи толкова по-ценен е животът по някакъв начин. Тоест хора, които много бъркат в живота си, побързо се прераждат, почесто се прераждат, за да могат да се поправят", обясни духовните си търсения Плевнелиев.

Бъдещият президент сподели и мила история за народната любов към него. На празника на Хелоуин в дома му се изсипали преоблечени като всякакви около стотина деца - "по пет, по десет, на глутници, които казвала - или дай бонбони, или ще ти направя проблем", разказа Плевнелиев. По думите му обаче част от децата казвали, "ние не искаме бонбони, искаме автографи, искаме снимки". Журналистите, интервюиращи Плевнелиев, обаче така и не го попитаха как "глутниците" деца са били допуснати в строго охранявания затворен суперлуксозен имот, в който той живее.

Отделят планинската служба от БЧК

Веселка ВЕНКОВА

Планинската спасителна служба, в момента дирекция към БЧК, да стане самостоятелно юридическо лице с нестопанска цел за обществополезна дейност, предвиждат промени в Закона за Българския Червен кръст, който кабинетът одобри вчера.

Промените, публикувани от МФ още през май, предвиждат ПСС да получава субсидия от държавния бюджет, но да се издържа и чрез приходи от глоби, такси от членски внос, дарения и завещания, е записано в промените. До момента субсидия получава само БЧК, след което средствата се разпределят за различните дейности.

През май "юридическото лице с нестопанска цел" трябваше да получи като апортна вноска всички имоти, които ползва настоящата дирекция за планинско спасяване към БЧК. Беше поместен и списък с 27-те имота в близост до планинските курорти и онези, които не са собственост на ПСС, императивно трябаше да й бъдат прехвърлени.

Поради груби нарушения на националното, международното законодателство и Женевското споразумение срещу законопроекта гневно реагираха експерти от министерства и от Института за модерна политика. Централата на Международния Червен кръст в Женева изпрати нота, с която протестира срещу намесата на държавата в неправителствения сектор.

Като перфектна схема за разпродаване на имотите на БЧК определиха запознати намерението на кабинета да се меси в работата на БЧК, да "учредява" НПО в НПО-то и да предлага законопроект за несъществуващо юридическото лице.

Очевидно протестите, работните срещи в МФ и експертните мнения са без сериозни последствия - изборите минаха и "ангажиментите" трябва да се изпълнят, независимо че неправителствената организация БЧК не е НДК, коментираха юристи вчера. Експерти обясниха за ДУМА, че новото юридическо лице "остава" в Закона за БЧК, за да може да се ползва от привилегиите, които дава държавата на хуманитарната организация - намаления, отчисления и пр.

СЪОБЩЕНИЕ

На 6 ноември 2011 г. (неделя) от 10.00 ч. в залата на агенция "София прес", ул. "Славянска" 29, ет. 7, ще се проведе българо-немска научна конференция "Роза Люксембург и бъдещето на социализма".

ДОКЛАДИ ЩЕ ИЗНЕСАТ:

проф. ЕВЕЛИН ВИТИХ - Германия, проф. АЛЕКСАНДЪР ЛИЛОВ, проф. ИСКРА БАЕВА, доц. ЯНАКИ СТОИЛОВ, доц. ПАВЕЛ ПИСАРЕВ и др.

СКРЪБНА ВЕСТ

На 1 ноември 2011 г. почина

доц. ТАТЯНА АТАНАСОВА ЛИПОВА

1944-2011

Напусна ни един достоен човек!

Погребението ще се извърши във Варна.

От приятели

40% от работещите са стресирани

Аида ОВАНЕС

Около 40% от работещите у нас се оплакват от стрес в работата, останалите - от обща умора, над 27% от наетите във всички икономически сектори редовно или периодично работят повече от 10 часа на ден, 30% работят в събота и неделя. Това показват данните от национално изследване на условията на труд, представени от Иван Нейков, директор на Балканския институт по труда и социалната политика и бивш министър на труда и социалната политика. В резултат на преумората и претоварването в работата 20 до 26% от анкетираните признават, че имат проблеми със съня и страдат от раздразнителност, имат здравословни проблеми. Най-рисковите сектори на работа са хуманното здравеопазване, социалните дейности и преработващата промишленост.

Въпреки пренапрежението на работното място 87% от анкетираните твърдят, че са доволни от условията на труд. Тази категорична положителна оценка вероятно се дължи на факта, че хората се страхуват да не загубят работата си, коментира Нейков. Той е категоричен, че данните от изследването са повод за сериозен размисъл, защото като тенденция означават влошаване на производителността на труда. "Няма как да си конкурентоспособен с 40% работещи в условия на тотален стрес, с 60% в състояние на обща умора и с близо 30%, които имат проблеми със съня, раздразнителност или някакви други последствия от трупаното напрежение", казва Нейков.

ХАДЖИГАЕВ СТАВА ОБЛАСТЕН НА БЛАГОЕВГРАД

Кабинетът освободи от поста Валери Смиленов и вчера реши управител на Благоевградска област да бъде Костадин Хаджигаев. Той е местният лидер на ГЕРБ в Благоевград. Заради слабите резултати на партията в града обаче Бойко Борисов не му разреши да бъде кандидат за кмет. Влиятелният в Благоевградско строителен предприемач Хаджигаев е известен и като съдружник на Цветелина Бориславова в няколко курортни комплекса в региона. От длъжност бяха освободени и областните управители на Пловдив и Русе - Иван Тотев и Пламен Стоилов, избрани за кметове на двете общини. За временно изпълняващи длъжността до назначаването на титуляри са посочени досегашните зам. областни управители Георги Игнатов и Петър Даскалов.

МИНИСТРИ ПОХАРЧИЛИ 8000 ЛВ. В КОМАНДИРОВКИ

7186,92 лв. са отишли за командировки на българските министри и техните заместници за второто тримесечие на годината.Областните управители са изхарчили 7948,33 лв. За обиколки в страната председателите на държавни агенции и техните заместници - общо 937,53 лв., председателите и членовете на държавни комисии са отчели 1293,65 лв.

България

Цитат на деня

Това е като човешкия организъм - една държава. Дали те боли малкият пръст на крака и може да се инфектира - може да си умреш, и от ухо може да умреш. Всеки орган за себе си е най-важният

Бойко Борисов обяснява своята вълнуваща управленска концепция

Мнозинството не иска да се осигурява на висока сума

От ГЕРБ признаха, че не искат да намалят потребителската такса на пенсионерите, за да не ходят често на доктор

Аида ОВАНЕС

Депутатите отказват да се осигуряват на по-висока сума. Това стана ясно от гласуването на предложението на левицата за промени в Кодекса за социално осигуряване, което предвиждаше увеличаване на максималния осигурителен доход от 2000 на 2700 лв. От 105 гласували депутати "за" бяха 28 сред тях двама от ГЕРБ и четирима от "Атака", 66 - "против" и 11 "въздържал се".

Идеята на вносителите Емилия Масларова и Драгомир Стойнев е, че не може тежестта от кризата да понасят само бедните, всяка година да бъде увеличаван минималният осигурителен доход, а максималният трета година да остава 2000 лв. Зад упорството на управляващите да приемат предложението Масларова разкри замисъла им: "Тази мярка се отнася в голяма степен за държавната администрация, включително и депутатите, които вземат над 2000 лв. заплата". Според нея няма логика така упорито да се отказва да влязат в хазната на НОИ 122 млн. лв. при разход над 41 млн.

От ГЕРБ се опитаха да изтълкуват по свой начин числата, като подчертаха, че при вдигане на максималния осигурителен доход ще се вдигне и таванът на пенсиите и тогава разходите на НОИ за по-високи пенсии ще надхвърлят приходите от по-високите осигуровки. Един от аргументите на мнозинството бе, че с повишаването повече хора ще минат в сивата икономика. Според Масларова обаче хората в сивия сектор сега са повече, защото "какъв смисъл има да правя големи осигуровки, като пенсията няма да е висока".

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Депутатката Емилия Масларова недоумяваше защо управляващите не искат да вкарат в хазната на НОИ 122 млн. лв. приход от осигуровките на богатите

Мнозинството не прие и предложението на левицата работещите в пенсионна възраст да бъдат стимулирани с увеличаване на тежестта от 3 на 5% за всяка година осигурителен стаж. Депутати от ГЕРБ се опитаха да обяснят нежеланието си да приемат промяната с това, че възрастните работници заемали местата на младите и това повишавало младежката безработица. Младежката безработица е структурна, ако ви е ясно какво означава това, опонира Масларова. Тя поясни, че подобен стимул би допринесал за повече приходи в осигурителната система, повишаване размера на пенсиите и другите социални плащания в резултат на осигурителен принос, което ще допринесе за повишаване доверието към държавното обществено осигуряване.

Мнозинството отхвърли и предложението потребителската такса при лекар да бъде обвързана с минималната пенсия за стаж и възраст и да стане 1.36 лв., а разликата да се поема от бюджета. "Използването на потребителската такса като инструмент за социална защита е в разрез с основното предназначение на този вид плащане - да намали излишното търсене на здравни услуги", признаха депутатите от ГЕРБ. Според мнозинството много пенсионери вземали пенсии, по-високи дори от заплатите на работещите. "Може да е така, но пенсионерът със 700 лв. пенсия не плаща 7 лв. потребителска такса", апострофира Масларова.

Борисов поиска прошка от Местан

Веселка ВЕНКОВА

Премиерът показно се извини на зам.-председателя на ДПС Лютви Местан, който ден по-рано настоя за извинение поради начина, по който Борисов интерпретира посещението му в резиденция "Бояна". Прошката бе поискана вчера пред медиите.

В характерния си стил Борисов се оправда с грешка на НСО, която била на подчинение на президента. "Разбира се, че хиляди пъти бих се извинил, ако съм нарушил по някакъв начин авторитета или достойнството на който и да било", кле се Борисов и увери, че е споделил за случайната среща, "за да избегнат манипулациите за договорки между ДПС и ГЕРБ за изборите".

"Той е от близо 20 години депутат, би трябвало прекрасно да знае коя е вила "Калина", където стои президентът Първанов", каза премиерът и настоя, че два пъти питал охранителите дали Местан е в резиденцията за среща с него, а те потвърдили.

"Поканих го и по най-любезния начин му предложих кафе, поговорихме десетина минути и той отиде на другата си среща. Не виждам с кое съм го обидил и пред българското общество съм го унижил или неговия авторитет съм застрашил. Бих искал политиците да изглеждат като Местан, един действително много образован, интелигентен, възпитан човек, който дори и когато критикува, го прави в рамките на това, което един европейски политик би направил. Пихме по едно кафе, поговорихме си за изборите - кой къде и какво е спечелил и той си отиде на другите срещи", изпадна в битовизми Борисов. Входовете на резиденцията са два и всеки знае откъде влиза премиерът и откъде президентът, оправдаваше се премиерът. Подобна грешка за 2 години от мандата му не се била случвала.

Румен Овчаров:

БСП направи крачка назад в местната власт

Лидерът на БСП в София Румен Овчаров отчете, че социалистическата партия е направила отстъпление от позициите си в местната власт.

В тв интервю Овчаров коментира като "крачка назад", че вместо досегашните 105 общински кмета след последните избори БСП има 94. Социалистът анализира, че позициите в областните градове са удържани, след като 8 от тях ще се управляват от леви кметове. Той обаче не пропусна да отбележи, че и броят на общинските съветници от БСП също е намалял.

Овчаров бе категоричен, че оглушителните похвали на ГЕРБ за победа не би трябвало да са такива предвид малката разлика от 5% между Плевнелиев и Калфин. Според него прословутата целувка на Доган е мобилизирала отрицателния вот към БСП и фактически ДПС е помогнало на Борисов. Лидерът на столичните социалисти коментира, че от трите партии, които се откроиха на изборите, само БСП се е проявила като демократична. "ДПС и ГЕРБ не са демократични, това е очевидно. В България назрява политическа промяна за истинските европейски ценности", категоричен бе Овчаров.

Бойко Борисов да не се меси във вътрешната политика на БСП, призова Овчаров. "Нека си приказва каквото си иска, няма да позволим нито на него, нито на Доган или Христо Стоичков да кадруват в БСП", категоричен бе социалистът. Темата за промяната стои в БСП, но тя не е въпрос на емоции или външно влияние, добави той. По думите му в БСП има място и за Станишев, и за Първанов, но македонският или унгарският вариант няма да бъде разигран.

БСП оспори изборните резултати в Казанлък

Христо ХРИСТОВ

Жалба до Административния съд с искане да бъдат касирани изборите за общински съветници в Казанлък внесе БСП, съобщи лидерът на социалистите Иван Гороломов.

Сред мотивите за искането касиране са хаосът при приемането на бюлетините и протоколите на първия тур, отваряне на бюлетини извън СИК, връщането на секционни комисии за дописване на протоколи, както и тяхната подмяна. Сред аргументите е и удължаването на времето за гласуване, което отсъства като възможност в Изборния кодекс.

На първия тур в Казанлък гласуваха 35 848 от имащите право на глас 66 973 жители, 1904 от намерените в урните бюлетини бяха обявени за недействителни. В 37-членния общински съвет влязоха представители на 8 формации, като с най-много съветници (15) са ГЕРБ, следвани от БСП и Експерти за Казанлък по шестима.

На миналите местни избори ГЕРБ също успя да спечели най-много съветници в Казанлък, но след касирането на резултата и проведения частичен вот ситуацията се промени и БСП прокара свой човек за председател.

Жалба е внесена и от БСП в Павел баня срещу резултата на втория тур за избор на кмет в общината. Социалистите от Братя Даскалови също подготвят искане за ръчно преброяване на балотажа за кмет.

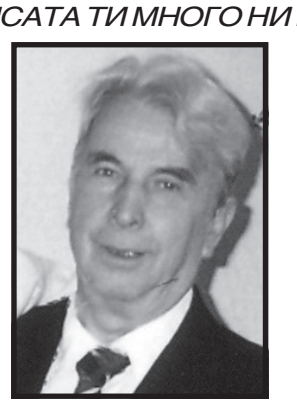
ВЪЗПОМИНАНИЕ

ИЗМИНАХА 40 ДНИ ОТ СМЪРТТА НА

ХРИСТО АТАНАСОВ ХРИСТОВ

73 г.

НАВЪН Е ЗЛАТНА ЕСЕН,
А ТЪЖЕН ДЪЖД В ДУШИТЕ НИ ВАЛИ.
ОТ ЛИПСАТА ТИ МНОГО НИ БОЛИ!

ПОКЛОН ПРЕД СВЕТЛАТА ТИ ПАМЕТ!

Панихидата ще се състои на 3.11.2011 г. в Гробищен парк гр. Елхово, обл. Ямбол

От семейството

България

МИНЬОРИ И МЕТАЛУРЗИ ИЗЛЯЗОХА НА ПРОТЕСТИ

Металурзи от Кърджали и миньори от Мадан излязоха вчера на протести. И двете предприятия, в които работят хората, са собственост на Валентин Захариев.

Вчера сутринта около 100 работници от Оловно-цинковия комплекс в Кърджали започнаха мълчалив протест на главния вход на завода. Работниците обясниха, че от август заплатите им не са изплатени. Металурзите казаха, че пред синдикалисти собственикът на завода Валентин Захариев се заканил да не плати, ако продължат с протеста.

Миньорите от Мадан също излязоха на протест заради неизплатени заплати. Председателят на стачния комитет на миньорите Румен Каров обясни, че този протест няма нищо общо със синдикалната организация. Миньорите са сформирали щаб, подали са декларация с искания заплатите да им се изплащат навреме до собственика на минното дружество Валентин Захариев и изпълнителния директор "Горубсо-Мадан" Валентин Гаджев.

Снимки БГНЕС

Десетина души, предимно от третата възраст, се включиха в първия безплатен курс по компютърно обучение в русенското читалище "Захари Стоянов-1937". Възрастните хора споделиха, че желанието им да усвоят компютрите и интернет са свързани с децата и внуците. Някои от тях са в чужбина и затова единствената връзка е скайпът и електронната поща

100 досъдебни производства за изборни нарушения

От 625 получени сигнала прокуратурата е отхвърлила 425 заради липса на доказателства

Сто досъдебни производства за изборни нарушения е образувала прокуратурата. Те са от 625 сигнала, които са получени от 15 септември до вчера. По 425 от тях тя се е произнесла с отказ да образува досъдебно производство, тъй като е приела, че няма достатъчно доказателства. Зам. главният прокурор Валери Първанов съобщи вчера, че един от отказите е за козата, на която беше изписан номер на бюлетина в Ново Железаре. Първанов обяви, че няма политическа сила, срещу която да няма подаден сигнал за нарушаване на изборното законодателство.

От 100-те досъдебни производства 23 са бързи, а 3 незабавни, останалите се водят по общия ред - събират се доказателства до 60 дни. За 40 дни са приключили 16 наказателни производства, за 3 има споразумение, каза Първанов. Той посочи, че споразуменията са от Свищов, Ботевград и Плевен, където наказанията са условни плюс 100 часа полагане на общественополезен труд. За 11 наказателни производства водещият прокурор е преценил, че трябва да бъдат прекратени.

Първанов припомни, че санкциите, които се налагат, не са особено високи. Обикновено те са до 1 година условно или пробация и глоба. По 100 подадени сигнала прокуратурата продължава да прави проверки. Досега обвинения са повдигнати на 11 души. Един от тях е с най-тежката мярка - задържане под стража.

Първанов отново подкрепи тезата си, че за да се стигне до хората, които дават пари, трябва да се използва целият инструментариум при разследването на организирани престъпни групи, тоест и СРС. От 100-те досъдебни производства само едно е за най-тежкото престъпление - организирано купуване на гласове. То е в Стара Загора и по него са привлечени като обвиняеми 3 лица.

На изборите през 2009 г. са били получени 600 сигнала, от тях са образувани 300 досъдебни производства. Осъдени са били 105 души. Сега прокуратурата е разгледала 25 преписки повече, но образуваните дела са три пъти по-малко.

АТАНАС АТАНАСОВ ПРОТИВ НАЗНАЧЕНИЕТО НА НОВИЯ ЗАМЕСТНИК НА ФАНДЪКОВА

Столичният кмет Йорданка Фандъкова да се откаже от назначението на Дончо Барбалов като свой заместник, поиска вчера Атанас Атанасов, председател на ДСБ в София. Според него кадровата политика в Столичната община е ръководена от Бойко Борисов, който реабилитирал тайните служби на комунистическия режим. В свое становище до медиите Атанасов припомня, че Барбалов е син на най-младия генерал от ДС Петър Дончев Барбалов, ръководил службата за подслушване. "Явно е, че това назначение е поредното доказателство, че премиерът се е съгласил парите на Столичната община да се управляват от хора, близки до ДС", пише Атанасов.

ДЕПУТАТИТЕ ЩЕ СИ ПОЧИВАТ ДНЕС

Днешният ден ще бъде поредният неработен за народните представители. След като парламентът не работи два дни преди балотажа на изборите поради липса на кворум, народните избранници отново ще почиват. Депутатите изчерпаха седмичния дневен ред още вчера и заради липсата на достатъчно работа днес те няма да ходят в парламента. Вчерашното заседание дори приключи малко след 12 ч. - два часа преди регламентирания край.

И ПРОШКОВ ИСКА КАСИРАНЕ В СОФИЯ

Веселка СПИРИДОНОВА

Общинският съветник от Синята коалиция и кандидат за кмет на София Прошко Прошков депозира жалба в Софийския административен съд за касиране на изборите в столицата. В мотивите Прошков посочва, че е нарушен принципът за всеобщо избирателно право чрез противозаконните "забранителни списъци" на ГРАО и чрез образуването на множество избирателни секции, включващи над 1000 гласоподаватели, в нарушение на Изборния кодекс. Прошков изтъква груби нарушения на процедурата по гласуването: нерегламентирано удължаване на изборния ден, недопускане на представители на СК до изборните помещения и провеждането на вот в клуб на ГЕРБ, необявяване на резултати в законовия срок - до 48 часа след вота, незаконосъобразни решения на ОИК - без дата и час на издаването им, и пр. "Една от истините за тези избори е, че аз не ги спечелих и не очаквам, че дори повторно броене ще размести класирането. Не искам да касирам изборите заради незадоволителния си резултат, а защото като участник се чувствам длъжен заради хората, които ме подкрепиха, за хората, които дадоха доверие на другите кандидати, заради онези над 10 000 души, които преживяха кошмара да бъдат членове на избирателни комисии или застъпници", посочи Прошко Прошков.

РАЗЛОЖКОТО ЗЕМЛЯЧЕСТВО: КОСТАДИН ЛАГАДИНОВ ОСТАНА ВЕРЕН НА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИЯ ИДЕАЛ

На 98 години си отиде Костадин Лагадинов, участник в съпротивителното движение по време на Втората световна война и партизанин от отряд "Никола Парапунов". Той е бил активен деец на БКП и за политическа дейност е осъден задочно на 12,5 години затвор по Закона за защита на държавата. След 9 септември 1944 г. довършва образованието си по специалността право в СУ. Той отдаде години за градежа и просперитета на родината си и до последните си дни остана верен на социалистическия идеал, се казва в съобщение на разложкото землячество в София. В него се цитират и думите на депутата от ВНС Петър Корнажев за Лагадинов: "Познавам един комунист, за когото съм сигурен, че ако ще и император да стане, няма да вземе и една троха от народа си."

www.duma.bg

кратки

Измамиха по телефона възрастна жена от Бургас

79-годишна бургазлийка е била измамена с 1500 лв. по схемата "пътен инцидент, причинен от близък роднина и неотложна животоспасяваща операция", съобщиха от ОД на МВР - Бургас. Жената предала в дамска чанта парите на непознат мъж. Било й казано по телефона, че е служител на здравната каса и трябвало да предаде парите на д-р Атанасов, за да извърши операция на дъщеря й. Веднага след предаването на парите пенсионерката установила, че е станала жертва на измама, и алармирала полицията. За щастие парите били предадени на полицията. Това направил 32-годишен бургазлия - шофьор на таксиметров автомобил, който се усъмнил в изпълнението на транспортна поръчка, която получил по мобилния си телефон.

Боен арсенал разкри ГДБОП

При операция на антимафиоти и служители на СДВР, Първо РУП и отдел "Контрол на общоопасните средства", извършена след проверка по сигнал, е открит истински боен арсенал. При проведените процесуално-следствени действия в дома на 40-годишния Е.Н. в София са открити 14 бойни огнестрелни и едно газово оръжие от различен тип (9 пистолета, картечен пистолет, 3 карабини и ловна пушка). Иззети са и около 2100 патрона от различен вид и калибър, съвместими с откритото оръжие, и два самоделно изработени заглушителя. Намерени са и основни детайли и механизми за огнестрелни оръжия.

Откриха обесен 20-годишен в Шумен

20-годишен младеж е открит обесен край булевард в Шумен, съобщиха от ОД на МВР в областния център. От централа 112 в оперативната дежурна част на ОДМВР - Шумен, е постъпил сигнал, че на дърво в тревна площ на бул. "Мадара" в града е намерен обесен мъж. Установена е самоличността на мъжа - 20-годишен младеж с постоянен адрес в село Златар, област Шумен. При извършения първоначален оглед на трупа данни за насилствена смърт не са установени. Образувано е досъдебно производство.

16 нарушители бяха установени само за два часа при провеждането на акция "Светлина" в Русе вчера. Проверката бе извършена по т.нар. холандски модел с участието на три полицейски автомобила и седем служители на "Пътна полиция"

България

Учени от БАН:

Остава да започнат и да ни бият

Дянков: За 2013 г. ще им дам само една трета от парите

Велиана ХРИСТОВА

Над 2000 души, работещи в БАН, се събраха вечерта в Деня на будителите на мълчалив протест със свещи пред сградата на академията. Някои бяха довели семействата си, които търпят мизериите заради това, че държавният бюджет изплаща пари единствено за 70% от заплатите в БАН и нищо друго. Учените плащат тока и парното на лабораториите, като излизат в неплатен отпуск по няколко дни всеки месец и в момента реално получават средно около 500 лв. Дянков не е лишил нито една друга публична институция в страната от пари за заплати и издръжка.

Думите "Бюджет 2012 убива БАН!" са изписани на огромен плакат на входа на академията. Учените са възмутени от приказките на Дянков, че трябва да се издържат с пари от ЕС, тъй като, за да спечелят учените научен европейски проект, трябва да имат осигурени заплати, отопление, осветление, апаратура и пр. в лабораториите си. Чиста лъжа е, че в Европа сродните на БАН академии и научни центрове получават само 1/3 от бюджета си от държавата, а останалото - от проекти. Водещите научни центрове като "Макс Планк" в Германия и CNRS във Франция, както и всички останали академии на науките и научни центрове получават от държавата около 80% от общия си бюджет и около 20% са собствените им приходи от проекти, докато в БАН те са около 50%.

Учените начело с ръководството на БАН направиха една обиколка със свещите си около парламента. Полицаи бързо се строиха в редица пред НС. Ако започнат и да ни бият, ще е върхът, говореха си изследователите. Младите учени от академията обсъждаха идея как да накарат правителството да се яви на диспут с тях по БНТ за бъдещето на България.

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Над 2000 души от БАН излязоха със свещи пред академията завчера вечерта заради поредното орязване на бюджета им за 2012 г.

Последната ми дума е 54 млн. лв. за БАН и толкоз, изрече Симеон Дянков вчера пред БНТ. Вместо да стоят по улиците, учените на БАН да вземат да направят някой европейски проект, имат над 400 000 неусвоени средства европейски пари. Сега те се субсидират с 65% държавни пари и само 35% от европейски пари, каза той. Фонд "Наука" в МОМН бил увеличен с 10 млн. За 2013 г. ще има още по-голямо намаление за бюджета на БАН - 1/3 държавни пари, 1/3 от европейски фондове и 1/3 от сключени договори с бизнеса, прогнозира Дянков. Няма да им се извиня за думите "феодални старци" - нека да направят повече европейски пари, да направят повече, както го направиха университетите, каза той, без да обясни къде има данни, че вузовете ни "правят повече пари" от Европа. До момента БАН води категорично по спечелени научни проекти от ЕС. Ще изслушам президента Първанов, който защити учените, и той трябва да разбере. Не ме притеснява, ако той сложи вето на Закона за бюджета, заяви Дянков.

Проф. Никола Малиновски е един от добре известните в света наши учени

Двамата родители на това дете работят в БАН и като млади учени получават общо 480 лв. чисти пари на месец

32-МА НОМИНИРАНИ ЗА „ЧОВЕК НА ГОДИНАТА"

32-ма души са получили номинация за "Човек на годината" за 2011 г. Класацията се организира от Българския хелзинкски комитет за принос към правата на човека и правозащитността. Победителят ще стане ясен на 9 декември в навечерието на Международния ден за правата на човека. От 1 до 30 ноември публиката може да гласува за своя фаворит в интернет. Носителят на "Наградата на публиката", събрал най-много гласове при онлайн гласуването, получава статуетка и диплом. Специално жури ще избере сред всички участници носителя на голямата награда "Човек на годината" 2011 и двамата му подгласника. Сред номинираните има правозащитници, журналисти, лекари, блогъри, съдии, артисти. Номинираните практики са от сферите независима съдебна власт, справедлив процес, гражданско участие, честни избори, свобода на словото, гражданска доблест, право на образование, на здравеопазване, на достъп до информация, права на децата, на родилките, на хората с увреждания, на бежанците и мигрантите, на ЛГБТ хората, права на животните, опазване на природата. Сред номинираните са и 8 неправителствени организации.

МАСОВ ПОБОЙ В РОМСКИ КВАРТАЛ

Засилено полицейско присъствие се наблюдава в ромския квартал на Червен бряг след съобщение за масов побой на тел. 112 в 16.40 ч. на 1 ноември. Предотвратени са масови безредици в града след масово сбиване на криминално проявени. Полицията е предотвратила разрастването на сериозния инцидент, възникнал на ул. "Братя Миладинови" чрез засилено присъствие през цялата нощ. Установено е, че е възникнал скандал при разчистване на сметки между криминално проявени лица с множество криминални регистрации от два ромски клана. При масовия побой са пострадали две жени и двама мъже. Жените, на 56 и 25 г., са получили фрактури на черепите и са транспортирани до плевенската болница в критично състояние. След спешни операции животът на по-младата е вън от опасност. Двамата мъже, на 41 и на 23 г., с различни наранявания са в болницата в Луковит. По-младият след освобождаването му от болницата е бил задържан за 24 ч. поради съпричастност към инцидента. Арестуван е и друг участник в сбиването. Според полицаите злоупотребата с алкохол е основна причина за опита за убийство. В интернет обаче вчера плъзнаха версии, че масовото сбиване било заради неуредени сметки след купуване на гласове за изборите.

ЗАДЪРЖАХА БЕЗРАБОТЕН ЗА ПАЛЕЖА НА ОБЩИНАТА В СЛИВЕН

Христо ХРИСТОВ

31-годишен сливналия, който от няколко месеца останал безработен, е задържан за опит да опожари входната врата на общинската администрация на централната улица "Цар Освободител" 1, съобщиха от ОД на МВР в Сливен. Милен Й. направил пълни самопризнания пред разследващите полицаи. По думите му чрез запалването на бутилката с коктейл "Молотов" искал да изрази недоволството си от състоянието на обществото. Нямало данни за принадлежност на извършителя към определена политическа формация, самият той отричал дори да е гласувал на изборите предния ден. При задържането на мъжа същият е бил в явно нетрезво състояние, от направените натривки по дланите се установило наличие на леснозапалимата течност. Опитът за палеж беше извършен в 04,13 часа на 1 ноември, монтираните на входа на общината видеокамери записали силуета на извършителя как оставя бутилката пред входа и спокойно пали с кибрит огнепроводния шнур. Секунди по-късно подпалвачът се оттеглил на безопасно разстояние, залитайки. Огънят е бил потушен от дежурния служител, който след това позвънил на 112 в оперативната част на МВР.

ДАДОХА 7 ДНИ НА КИРИЛ РАШКОВ ДА СИ ПЛАТИ ДАНЪЦИТЕ

Служители на общинското звено "Местни данъци и такси" в Асеновград дадоха 7 дни на "цар" Киро да си плати данъците. В понеделник данъчните успели да влязат при него в ареста и да му връчат покана за доброволно изпълнение. Ако той не се съобрази с нея, го дават на частен съдебен изпълнител. Кирил Рашков не е плащал данъците за имотите си в Пловдив, които притежава заедно със съпругата си Костадинка, дъщеря си Събка и сина му Ангел, от 2007 г. Тримата роднини на Рашков в петък също са получили "повиквателна" от данъчните за неплатените суми.

Икономика

Режат обезщетенията при пенсиониране на чиновниците

От 1 януари увеличават наведнъж с 2 години необходимия стаж за полицаи и военни

Правителството намалява обезщетенията при пенсиониране на всички чиновници в държавната администрация, стана ясно вчера. След заседанието на Министерския съвет военният министър Аню Ангелов съобщи, че правителството е приело предложенията на Министерството на финансите да се намалят обезщетенията за държавните служители в МО и МВР, но редовите военни и полицаи ще продължат да взимат до 20 заплати при пенсиониране, а служителите в ДАНС - до 15. По-рано вчера Симеон Дянков заяви пред БНТ, че чиновниците в МО и МВР ще взимат колкото в другите ведомства - до 10 заплати при пенсиониране. По закон обаче всички държавни служители, а не само в МО и МВР, имат право на обезщетение в размер на толкова месечни заплати, колкото години са прослужили в съответното ведомство, но не повече от 20. Това на практика означава, че се намаляват наполовина парите, които всички държавни служители ще могат да получат при излизане в пенсия.

В правителството имало съгласие и за увеличаване на нужния за пенсиониране стаж на военни и полицаи от 25 на 27 години наведнъж от следващата година, вместо това да става постепенно, както беше планирано в приетата миналата година пенсионна реформа. Военният министър Аню Ангелов съобщи, че се предвижда да бъде увеличена пределната възраст за пенсиониране в армията със средно две години, а за някои звания и с три години, за да се намали натискът върху пенсионната система.

За първи път през 2012 г. ще имаме първия бюджет, в който можем да водим по-добра социална политика, смята финансовият министър. В социалните сфери ще има много повече пари, отколкото в предишните години, убеден е Дянков. Той уточни, че се подготвя анализ и за минималните пенсии, и за заплатите и са заложили в бюджета увеличение. Ще сме единствените в Европа, които ще увеличат и пенсиите, и заплатите, похвали се министърът. "Имаме три варианта - само минималната пенсия, но аз не съм привърженик на това, предпочитам процентно увеличение за минималните пенсии, но това да върви и нагоре. Това ще ни струва няколкостотин милиона лева, но ще ги търсим може би от приватизационни сделки. Не точно от първи януари, но все пак от началото на годината ще вдигнем майчинските", каза министърът.

Ще изчакаме седмица-две да се успокоят страстите след изборите и да започнем отново дебата за Пакта за финансова стабилност, заяви Дянков. 2% дефицит и 40% процента преразпределение са приети от НС, колкото до промените в Конституцията, те предстоят, отчете той. Министърът даде съвет на новите градоначалници да харчат разумно, всички трябва да са дисциплинирани. Вижте какво стана в Сливен, във Видин, в Смолян, даде пример министърът. Ние в близките дни ще пратим писма до новите градоначалници и ще ги предупредя, че непрекъснато ще бъдат контролирани от инспектората на МФ, заключи Дянков.

Това е най-добрият бюджет, който сме имали и така считат от Европа. В него има достатъчно буфери, каза още вицепремиерът. Той обаче призна, че поради влошената обстановка в Европа е направен по-консервативен бюджет.

Отлагат вдигането на минималната заплата за 1 май

Снимка Мариета ТОМОВА

Експертът на "Подкрепа" Мика Зайкова и лидерът на синдиката Константин Тренчев са категорични, че новото увеличение на минималната заплата трябва да е факт още от 1 януари

Минималната работна заплата да бъде увеличена от 1 май 2012 г., а не от април, както бе обсъждано на съвета миналата седмица е предложил финансовият министър Симеон Дянков на вчерашното заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество. Това съобщиха пред журналисти вицепрезидентът на "Подкрепа" Димитър Манолов и президентът на КНСБ Пламен Димитров на излизане от заседанието на тристранката вчера.

Споразумение не е било постигнато по предложението социалния министър Тотю Младенов прагът на бедността да бъде увеличен до 236 лв. Линията на бедността би следвало да се определя всяка година. От нея зависят редица социални плащания. От 2009 г. за бедни се смятат хората, които получават не повече от 211 лв. месечно.

Против увеличаването на минималната работна заплата с 20 лв. са се обявили почти всички работодателски организации с изключение на Конфедерацията на работодателите и индустриалците и Съюз "Възраждане". По думите на експерта от "Подкрепа" Мика Зайкова бизнесът не е съгласен и с предложението за прага на бедност и иска той да е най-много 218 лв.

Синдикатите подкрепят прагът на бедността да се вдигне до 236 лв., но настояват увеличението на минималната работна заплата да стане още от 1 януари 2012 г.

Винетките за 2012 - с нов дизайн и стари цени

Цената на винетните стикери за 2012 г. няма да се променя. Това заяви шефът на Агенция "Пътна инфраструктура" Лазар Лазаров вчера. Винетката обаче ще е с нов дизайн, който ще бъде представен в началото на декември, уточни той пред Mediapool. Лазаров каза още, че планираното за 2012 г. вписване на регистрационния номер на автомобила в специално поле на винетката най-вероятно ще отпадне.

Цената на седмичната винетка за леки коли е 10 лв., на месечната - 25 лв., а на годишната - 67 лв. За леките автомобили с чуждестранна регистрация годишната такса е 34 евро, месечната - 13 евро, а седмичната - 5 евро.

ПОЛИЦЕЙСКИЯТ СИНДИКАТ ПОДАДЕ ЖАЛБА В КОМИСИЯТА ПО ДИСКРИМИНАЦИЯ

Намерението да се намалят наполовина обезщетенията на чиновниците в МВР веднага предизвика реакция сред служителите на ведомството. Жалба срещу министъра на вътрешните работи Цветан Цветанов до Комисията за защита от дискриминация (КЗД) е подала Синдикалната федерация на служителите в МВР (СФСМВР), съобщиха от синдиката. Според жалбата "държавните служители в МВР не получават допълнителни възнаграждения за работа в почивни и празнични дни, работа през нощта, както и времето, в което са на разположение". В момента липсва законова регламентация за това и полицаите са поставени в неравностойно положение спрямо останалите държавни служители в страната, оплакват се полицаите. При решение в полза на жалбоподателя комисията ще приложи принудителни административни мерки, може да поиска законодателни промени, да сезира съда или да наложи санкции на МВР.

СПОРЕД МВР: ЗАПАЗВАТ СЕ ПАРИТЕ И ЗА ДЪРЖАВНИТЕ СЛУЖИТЕЛИ ВЪВ ВЕДОМСТВОТО

Запазва се размерът на обезщетението при пенсиониране на държавните служители в МВР, съобщиха от пресцентъра на ведомството вчера. По инициатива на шестте синдиката на МВР се е състояла среща с политическото ръководство на министерството, в която са участвали зам.-министрите Веселин Вучков и Димитър Георгиев.

По време на срещата зам.-министър Вучков е запознал ръководителите на синдикалните организации с обсъжданията, провели се по време на две от заседанията на Министерския съвет - на 31 октомври и вчера, както и на срещата в Министерството на финансите, състояла се на 1 ноември.

От МВР са представили информация от вчерашното заседание на Министерския съвет относно пенсионно-осигурителните права на държавните служители в МВР. Броят и размерът на обезщетенията при прекратяване на държавната служба с придобиване право на пенсия се запазва. Осигурителният стаж за придобиване право на пенсия от държавните служители в МВР ще бъде увеличен с две години (от 25 на 27 години).

„Лукойл" купува вятърни централи у нас

"Лукойл" планира да купи вятърни електроцентрали в България, съобщиха вчера няколко руски медии. Според тях най-голямата руска частна петролна компания планира да придобие в България парк от вятърни електроцентрали с мощност над 20 мегавата при сделка от 50 милиона евро, която ще бъде приключена в края на 2011 или началото на 2012 г. Планира се сделката да приключи в края на тази или в началото на идната година, посочва един от източниците на РИА "Новости". Представител на пресслужбата на "Лукойл" потвърди, че такива преговори наистина се водят, отбелязва РИА "Новости".

През юли Европейската комисия одобри създаването на смесеното дружество ЛУКЕрг риню (LUKErg Renew) между Лукойл-Екоенерго (100 процента дъщерно дружество на "Лукойл") и италианската компания ЕРГ Риню (ERG Renew). Страните подписаха споразумение за създаване на смесено дружество на паритетна основа в края на май 2011 г. Съвместното предприятие ще работи в сектора на приложението на възобновяемите енергийни източници първоначално на територията на България и Румъния, а след това в Украйна и Русия, уточнява електронното издание на в. "Коммерсант".

ИЗНЕСЛИ СМЕ С 2,6% ПОВЕЧЕ ВИНО

Общият износ на вино за деветте месеца на 2011 г. е в размер на 34 246 321 литра, съобщиха от Министерството на земеделието и храните (МЗХ). В сравнение със същия период на 2010 г., когато износът е бил 33 364 589 литра, се наблюдава ръст от 2,6%, или 881 732 литра. За периода януари-септември 2011 г. най-голямо количество българско вино е изнесено за Русия - 15 527 976 литра, или 45,3% от общия износ. Количеството изнесено вино за Румъния е 6 504 237 л, което поставя съседката ни на второ място по страни, в които България изнася вино. Значителни са количествата, които изнасяме и в Полша, Великобритания, Белгия, Германия, и др.

Практично земеделие

Изкупните цени на зърното намаляват

През изминалата седмица отново наблюдавахме вяла и спокойна търговия със зърнени и маслодайни култури на вътрешния пазар. Основните характеристика на пазарната ситуация са: слабо търсене и изкупуване на минимални количества зърно; продължаваща повече от месец тенденция на намаляване на изкупните цени. Тези тенденции бяха повлияни допълнително от лошите климатични условия, които отчетохме през изминалата седмица.

Като цяло това, което се случва на българския пазар, е напълно нормално за началото на месец ноември и едва ли ще има съществена промяна до края на годината. Нашата прогноза е за продължаване стагнацията на пазара и реализиране на ограничен обем продажби за търговия извън страната. Вътрешното търсене е затормозено най-вече от факта, че мелниците имат достатъчно количества зърно с високи качествени показатели и вероятно до края на годината няма да купуват големи количества. Вероятността животновъдите да получат националните доплащания до края на годината е голяма и това вероятно ще доведе до активизиране на пазара най-вече на царевица.

ПШЕНИЦА

Към 24.10.2011 г. пазарът на пшеница отчита стабилизиране на изкупната цена на ниско ценово равнище. По данни на САПИ средната цена за седмицата за хлебната пшеница е 309 лв./тон без ДДС, а за фуражната пшеница - 290 лв./тон без ДДС. В областите Варна и Бургас сделки се сключват на нива до 320 лв./тон, а в Монтана и Враца - цената е в диапазона от 290 до 300 лв./тон.

По данни на НСЗ общият размер на напусналата пшеница за периода 1.07.2011-24.10.2011 г. е в размер на 1 380 988 т (1 308 638 т за ЕС и 72 350 т за трети страни). За същия период на миналата година напусналата пшеница е в размер на 1 407 00 т, което е с 26 012 т. повече за реколтната 2010 г.

Баланс на пшеницата

Общото предлагане на пшеница след 1.07.2011 г. е в размер на 4.6 млн.тона, което включва производство в размер на 4.27 млн.тона и преходен остатък от 330 хил.тона. Реализираният износ и вътрешно потребление определят възможността за търговия извън пределите на страната в размер на 800 хил.тона.

Наличността към 30 септември е в размер на 2 841 908 тона. Това количество е разпределено, както следва: в лицензираните публични складове, регистрираните зърнохранилища и други обекти за съхранение на зърно - 1 924 599 тона; в зърнопроизводителите - 917 309 тона.

Прогнозата е до края на годината пазарът да е затормозен и съответно с очакване цената да достигне дъното за годината - около 290 лв./тон без ДДС.

ЕЧЕМИК

Към 24.10.2011 г. средната цена на фуражния ечемик отчете повишение със 7 лв./тон и по данни на САПИ е 335 лв./тон без ДДС. Търговията не е особено активна на предвид ограниченото предлагане на пазара поради изчерпване на количествата в страната.

По данни на НСЗ общото количество ечемик напуснало страната за периода 1.07.2011 - 24.10.2011 г. е в размер на 285 393 т (187 980 т за ЕС и 97 413 т за трети страни). Към същия период на миналата година напусналият ечемик е възлизал на 370 250 т, което е с 85 857 тона повече за реколтната 2010 г.

Баланс на ечемика

Общото предлагане на ечемик след 1.07.2011 г. е в размер на 802 хил.тона, което включва производство в размер на 681 хил.тона и преходен остатък от реколта 2010 г. в размер на 121 хил.тона. Реализираният износ и оценката на вътрешното потребление показват, че до нова реколта свободните количества за търговия извън границите на страната са в размер на 112 хил.тона.

Наличността към 30 септември на ечемик е в размер на 399 397 тона от които: съхраняваният ечемик в публичните складове и регистрираните зърно хранилища възлиза на 269 356 тона; в земеделските производители се съхраняват 130 041 тона.

Прогнозата е до края на годината цената на фуражния ечемик плавно да се повишава предвид ограничените количества и нуждите на преработватели и животновъдите.

ЦАРЕВИЦА

Средните цени на царевицата от нова реколта на вътрешния пазар през изтеклата седмица продължиха да се понижават. За Северна България те се движат в диапазона от 280 до 350 лв./тон без ДДС, а за Южна България са в границите от 300 до 390 лв./тон без ДДС. Средната цена на царевицата към 24.10. 2011 г. е 311 лв./тон без ДДС, което е с 10 лв./тон по-малко спрямо предходната седмица.

Общото количество царевица от реколта 2011 г. напуснало страната за периода е 171 417 тона (113 519 т за ЕС и 57 898 т за трети страни). Към същия период на миналата година напусналото количество е в размер на 198 200 тона, което е с 26 783 тона повече за реколтната 2010 г.

На този етап не можем да се ангажираме с прогнозен баланс на царевицата предвид факта, че близо 40 на сто от реколтата все още е на полето.

Общото количество царевица в страната към 30.09.2011 г. е в размер на 842 646 тона, от които в публични складове и лицензирани зърнохранилища е в размер на 598 036 тона и 244 610 тона в регистрирани земеделски производители.

В предприятията за производство на фураж съхраняваната царевица е в размер на 52 197 тона, което представлява 6.2 на сто от наличната към настоящия момент. В предприятията за производство на нишесте и спирт нейното количество възлиза на 12 250 тона.

ПАЗАРЕН НАБЛЮДАТЕЛ

	Текущи цени			Прогнозни цени	
	септември 2010	септември 2011	октомври 2011	ноември 2011	декември 2011
Пшеница					
хлебна, лв/т	313	316	312	300	305
фуражна, лв/т	292	297	293	285	290
Ечемик					
фуражен, лв/т	268	327	329	330	340
Царевица, лв/т	306	368	325	310	310
Слънчоглед, лв/т	586	645	598	580	600

Цените са без включено ДДС.

СЛЪНЧОГЛЕД

По данни на САПИ към 24.10.2011 г. средната цена на черния маслодаен слънчоглед продължава да спада и отчетеното равнище е 575 лв./тон без ДДС и това представлява намаление с 13 лв./тон в сравнение с предходната седмица. Най-ниски ценови равнища са отчетени в областите Ст.Загора и Хасково - 550 лв./тон. Сравнително висока е цената в Североизточна България, където ограничен брой сделки се реализират на нива от 580-600 лв./тон.

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2011 г. напуснало страната за периода 1.09. 2011 - 24.10.2011 г. е 154 030 тона (145 321 т за ЕС и 8709 т за трети страни). Към същия период на миналата година напусналото количество е 11 400 т, което е с 42 630 т. повече в сравнение с реколтната 2010 г.

Баланс на слънчогледа

Производството на слънчоглед реколта 2011 г. към 24.10.2011 г. е 1370 хил.тона. Преходният остатък за реколта 2010 г. на база осъществен контрол от НСЗ възлиза на 84 хил.тона. Общият ресурс, с който разполага страната за реколтната 2011 г., е в размер на 1454 хил.тона.

На база оценката за вътрешното потребление възможността за търговия извън пределите на страната до следващата реколта се оценяват в размер на 760 хил.тона.

Към 30 септември наличността от слънчоглед е 1 198 208 тона, от тях: в лицензирани публични вместимости, регистрирани зърнохранилища и други обекти за съхранение, общо 773 502 тона; в земеделски производители - 424 672 тона.

Прогнозата е за стагниране на пазара и спад в изкупните цени до края на годината. Това становище се подкрепя и от отчетените рекордни добиви и производството в страните от Черноморския басейн.

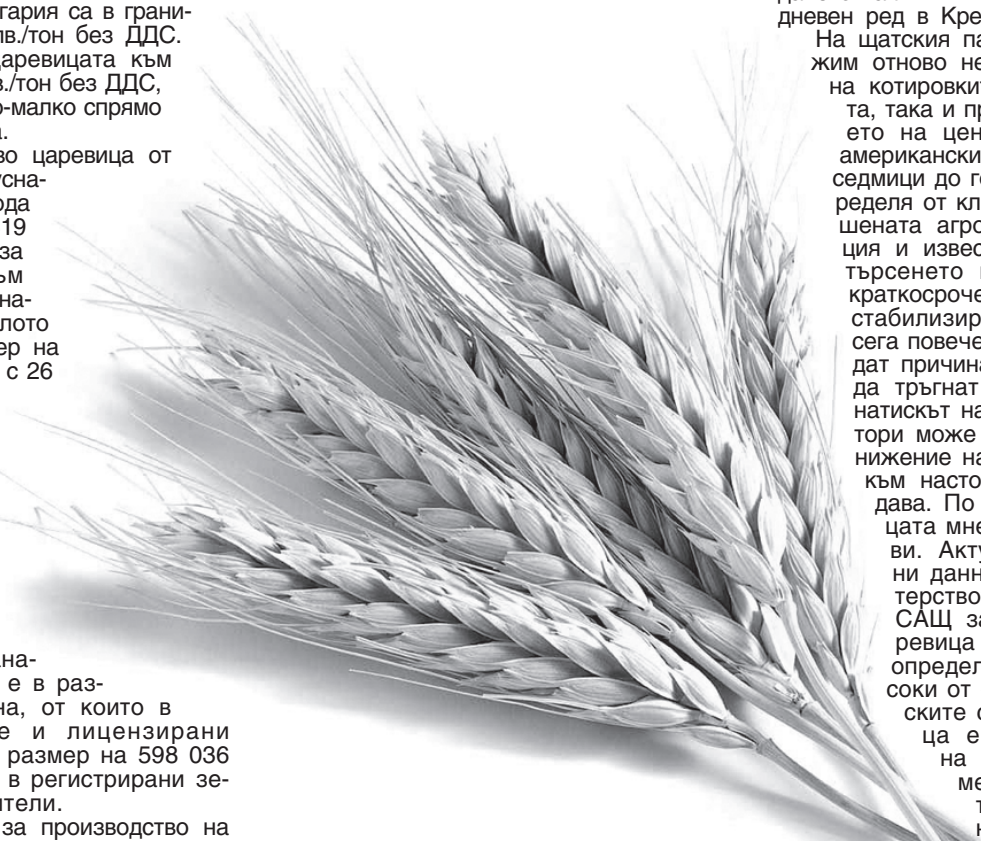
Средните цени на рапицата в страната през изтеклата седмица са без промени, което се дължи на малките количества в складовете от тази култура. По данни на НСЗ към 30 септември общото количество рапица, съхранявано в лицензираните публични вместимости е в размер на 108 258 тона, а в земеделските производители има наличност от 46 222 тона. Цените се движат в рамките на 780-800 лв./тон без ДДС. Средната изкупна цена за изминалата седмица е 797 лв./тон без ДДС, която остава без промяна в сравнение с предходната седмица.

МЕЖДУНАРОДНИ ПАЗАРИ

През изминалата седмица средните цени на всички зърнени и маслодайни култури на европейските пазари продължиха с леки темпове низходящата си тенденция. Основни причини за това са слабото развитие на европейската икономика, продължаващият агресивен износ на зърно от Черноморския регион, по-високите прогнозни данни за размера на новата реколта от пшеница в ЕС. Към тези причини задължително трябва да прибавим както увеличените прогнозни данни за производството на пшеница, ечемик, царевица и слънчоглед в Русия и Украйна, така и гласуваното на 7 октомври от Украинския парламент решение за премахване на експортните мита при износа на пшеница е царевица преди предвидения срок (31 декември 2011 г.).

Според европейските анализатори векторът на развитие на цените на европейския пазар до голяма степен ще се определя от ситуацията в Чикаго и Черноморския регион. Редица анализатори се надяват на прекъсване на низходящия тренд при пшеницата и царевицата през зимния период, но като цяло настроенията в търговските среди са песимистични. През изминалата седмица на пазара се появиха информации за евентуални ограничения при износа на зърно от Русия, но покъсно стана ясно, че поне засега въвеждането на лимити при експорта не стои на дневен ред в Кремъл.

На щатския пазар можем да отбележим отново незначително повишение на котировките както при пшеницата, така и при царевицата. Развитието на цените на пшеницата на американския пазар през близките седмици до голяма степен ще се определя от климатичния фактор. Влошената агрометеорологична ситуация и известното активизиране на търсенето в Азиатския регион в краткосрочен аспект вероятно ще стабилизира пазара, но поне за сега повечето анализатори не виждат причина цените на пшеницата да тръгнат нагоре. Мнението, че натискът на фундаменталните фактори може да доведе до ново понижение на цените на пшеницата, към настоящия момент преобладава. По отношение на царевицата мненията са противоречиви. Актуализираните прогнозни данни от страна на Министерството на земеделието на САЩ за предлагането на царевица (запаси, производство) определено се оказаха по-високи от очакванията на търговските среди, но според редица експерти понижението на цените в началото на месеца допринесе за активизиране на експортното търсене.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

Икономика

Най-големият въздушен трансфер на пари

Как се пренасят 40 млрд. долара до Ирак

Още от първите дни на войната в Ирак подразделението на Федералния резерв на САЩ в Ню Йорк започва да изпраща милиарди долари реални пари в Багдад, с които да бъде платено за възстановяването на управлението и на основни услуги, писа наскоро CNBC. Някои наричат това най-големия въздушен трансфер на пари в историята на света. Да се открие обаче какво става с парите след това се превръща в една от най-големите финансови мистерии на всички времена.

Парите са били опаковани и товарени на палети в силно охранявана сграда на нюйоркското подразделение на ФЕД в Ийст Ръдърфорд, Ню Джърси, след което са били превозвани с камиони до военновъздушната база Андрюс, близо до Вашингтон. Оттам с военни самолети парите са стигали до международното летище на Багдад.

По някои изчисления нюйоркското подразделение на ФЕД е изпратило около 40 млрд. долара кеш в Ирак в периода 2003-2008 г. Само за първите две години са били изпратени над 281 млн. отделни банкноти с общо тегло 363 тона. Скоро след като парите попадат в хаоса на разкъсвания от войната Багдад, хартиената следа, която показва кой е контролирал парите, започва да избледнява. Оттогава разследващите органи се опитват да разберат какво се е случило с огромните суми пари, изпращани по време на окупацията на Ирак.

Повечето от парите вероятно са използвани по предназначение, но милиарди долари може просто да са били откраднати. Кражбите вероятно варират от сложни схеми с възлагането на договори за реконструкция до нагло присвояване на милиарди долари кеш, докато все още са в опаковките от ФЕД. В началните стадии на транспорта средствата са контролирани от различни обучени служители на американската армия, но в Багдад те винаги са били приемани от един и същи човек. Този човек е отговарял за приемането на парите и организирането на транспорта им до Централната банка на Ирак в центъра на Багдад. Пътуването от летището до банката е било около 10 км по опасен път в територия, често контролирана от бунтовниците.

Човекът, който е посрещал парите в Ирак, е бил натурализиран американец от ливански произход, роден в Саудитска Арабия. Поради съображения за сигурност от CNBC назовават само първото му име - Базел. Той твърди, че е приел около 40 млрд. долара кеш в периода 2003-2008 г. Работата му го прави последния американец, който е видял парите, преди те да изчезнат в трезорите на Централната банка на Ирак. Това вероятно е и единственият човек в историята, който е контролирал пренасянето на 40 млрд. долара във военна зона. Работата му е била високо рискова, като бунтовниците дори обявяват 1 млн. долара награда за главата му, а по-късно иракското правителство издава заповед за арестуването му. Той твърди, че винаги е доставял парите, никога не е губил доставка по пътя и е убеден, че част от парите са откраднати впоследствие, без обаче да назовава виновници, тъй като се страхува за сигурността на семейството си.

Според няколко източници на CNBC в днешно време ФЕД все още изпраща камиони с пари в Багдад. Според източник от Централната банка на Ирак количествата сега са много по-малки в сравнение с първите дни на войната. Опитът на Базел в Ирак му разкрива много възможности за работа по цял свят. След времето прекарано в Ирак, той не се връща в САЩ, а се установява в Дубай като един от водещите експерти в света по транспортиране на пари във военни зони. В момента той преговаря за сключването на договор за транспортирането на милиарди долари в освободената наскоро Либия. Човекът, който е превозил 40 млрд. долара, казва, че все още му се налага да си изкарва прехраната.

Наскоро стана ясно, че 6.6 млрд. долара от изпратените, за които преди време се смяташе, че са изчезнали малко преди създаването на новото иракско правителство през 2004 г., са намерени. В доклад на главния инспектор на САЩ за възстановяването на Ирак Стюърт Боуен се посочват доказателства, че тези 6.6 млрд. долара не са изчезнали, а са отишли по предназначение под контрола на правителството на Ирак.

Разтоварване на палетите с кеш на международното летище в Багдад

В КОЯ ДЪРЖАВА БАЛАНСЪТ РАБОТА - ЛИЧЕН ЖИВОТ Е НАЙ-ДОБЪР?

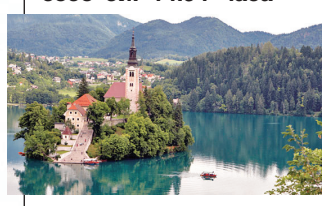
От Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР) са проучили начините, по които гражданите в държавите членки балансират работата и личния си живот. Сред най-важните фактори са:
- средната продължителност на работния ден
- процентът майки, които работят
- времето, което хората могат да отделят за забавления и лични неща.
Извънредният труд може да увеличи стреса, да влоши здравето и физическото ви състояние. И обратното - свободното време подобрява психическото и физическото ви здраве. Вижте в кои държави от ОИСР хората са намерили най-добрия баланс между работа и личен живот:

12. Естония

Служители, които работят много извънредни часове: 0.03%
Процент майки, които работят: 74%
Време, което хората имат за себе си: 14.94 часа

11. Словения

Служители, които работят много извънредни часове: 0.07%
Процент майки, които работят: 74%
Време, което хората имат за себе си: 15.29 часа

10. Франция

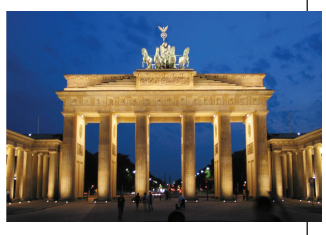
Служители, които работят много извънредни часове: 0.09%
Процент майки, които работят: 66%
Време, което хората имат за себе си: 16.06 часа

9. Португалия

Служители, които работят много извънредни часове: 0.05%
Процент майки, които работят: 67%
Време, което хората имат за себе си: 15.80 часа

8. Германия

Служители, които работят много извънредни часове: 0.05%
Процент майки, които работят: 66%
Време, което хората имат за себе си: 16.14 часа

7. Швеция

Служители, които работят много извънредни часове: 0.01%
Процент майки, които работят: 76%
Време, което хората имат за себе си: 15.48 часа

6. Швейцария

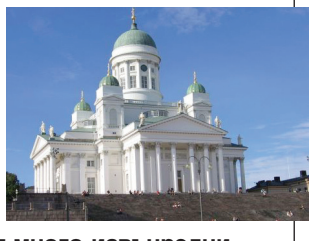
Служители, които работят много извънредни часове: 0.06%
Процент майки, които работят: 79%
Време, което хората имат за себе си: 15.74 часа

5. Белгия

Служители, които работят много извънредни часове: 0.04%
Процент майки, които работят: 63%
Време, което хората имат за себе си: 16.61 часа

4. Финландия

Служители, които работят много извънредни часове: 0.04%
Процент майки, които работят: 76%
Време, което хората имат за себе си: 15.95 часа

3. Холандия

Служители, които работят много извънредни часове: 0.01%
Процент майки, които работят: 75%
Време, което хората имат за себе си: 16.06 часа

2. Норвегия

Служители, които работят много извънредни часове: 0.03%
Процент майки, които работят: 79%
Време, което хората имат за себе си: 16.05 часа

1. Дания

Служители, които работят много извънредни часове: 0.02%
Процент майки, които работят: 78%
Време, което хората имат за себе си: 16.31 часа

Свят

Снимки БГНЕС

14 страни решиха на международна конференция за Афганистан в Истанбул да се обединят в подкрепата си за страната, опустошена от войната. В навечерието на форума турският президент Абдула Гюл се опита да преодолее различията между президентите на Афганистан и Пакистан Хамид Карзай и Асиф Зардари в опитите им да намерят път към сътрудничество в борбата с тероризма

ЕС притиска Гърция за спасителния план

Връщането към драхмата е незаконно, твърдят експерти

Европейските партньори на Гърция оказват натиск върху премиера Георгиос Папандреу да внесе за гласуване спасителния план за Атина в гръцкия парламент преди провеждането на референдума, заяви анонимен източник от Брюксел, цитиран от АФП. Целта е европейските партньори да се уверят, че Гърция спазва ангажиментите си, за да може да се деблокира следващия транш от международния заем, който вече е обещан на Атина. Гърция има нужда от средствата на Европейския съюз и Международния валутен фонд, за да избегне фалита в следващите седмици.

В сряда лидерите на Франция, Германия, ЕС и МВФ се срещнаха с Папандреу в Кан, след като гръцкият премиер вся паника с новината за провеждането на референдум относно втория спасителен план за Гърция. В кулоарите на срещата на Г-20 вървяха слухове, че германският канцлер Ангела Меркел и френският президент Никола Сракози настояват Атина да проведе референдума до края на годината. Според други европейски представители Париж и Берлин искат яснота по въпроса в близките седмици.

Според германския външен министър Гидо Вестервеле не може отново да се водят преговори за европейския план, който трябва да спаси Гърция от банкрут. Цялата програма, която договорихме през миналата седмица, не може да бъде поставяна отново на масата на преговорите, подчерта Вестервеле.

Генералният директор на Световната търговска организация (СТО) Паскал Лами заяви, че референдумът ще може да "бъде спечелен". "Гърците вероятно могат да оценят, че или приемат това, или ще дойде нещо още по-лошо", заяви френският социалист. Според Лами евентуално излизане на Гърция от еврозоната или отказ от общата европейска валута биха били "по-болезнени" за гърците, отколкото плановете за строги икономии, наложени на страната, която е в рецесия четвърта поредна година.

Гърция не може едностранно да реши да напусне еврозоната и да върне националната си валута, предупреди Хелмут Зийкман, преподавател по валутно право във франкфуртския университет "Йохан Волфганг Гьоте". "Никоя страна членка не може да реши самоволно да напусне еврозоната. Според правото на ЕС подобна стъпка е изключена, за да се гарантира стабилността на единната валута", посочи експертът. Зийкман допълни, че ако Гърция иска да върне старата си валута - драхмата, трябва да бъде променено първичното право на ЕС. Според експерта алтернативата на Гърция е единствено изцяло да напусне Европейския съюз.

Междувременно лидерът на парламентарната опозиция на "Нова демокрация" Антонис Самарас отново настоя правителството възможно най-скоро да подаде оставка. Той определи като катастрофално решението на премиера и лидер на ПАСОК Георгиос Папандреу да проведе референдум за кредитното споразумение с ЕС. От "Нова демокрация" смятат, че референдумът ще постави под въпрос европейското бъдеще на Гърция. По-рано министрите от гръцкия кабинет дадоха подкрепата си за плана за референдум.

Нетаняху търси подкрепа за удар срещу Иран

Израелският премиер Бенямин Нетаняху и министърът на отбраната Ехуд Барак се опитват да убедят кабинета да подкрепи атака срещу ядрените съоръжения на Иран, съобщи израелският вестник "Аарец", като се позовава на високопоставен източник от правителството. Засега в кабинета все още са повече тези, които са против военен удар и настояват всякакви действия срещу Иран да не бъдат извършвани от Израел, а от САЩ. Според изданието премиерът е спечелил значителна победа, след като е убедил и външния министър Либерман да го подкрепи.

Междувременно началникът на Генералния щаб на иранските въоръжени сили генерал Хасан Фирузабади обяви, че Иран е в готовност и ще накаже всеки израелски удар срещу страната. "Смятаме всяка заплаха, дори малко вероятна и далечна, за конкретна заплаха. Готови сме да ги накараме да съжаляват, че са направили тази грешка", подчерта той и предупреди, че САЩ също ще понесат сериозни щети, ако израелският режим предприеме атака срещу Иран.

Търсенето на шистов газ не е безопасно

Сондажите на шистов газ в Северна Англия "най-вероятно" са причина за земетресенията в района през април и май, се казва в доклад на експерти. "Много е вероятно операциите по хидравлично разбиване", извършвани от британската компания Cuadrilla Resources, "да са предизвикали сеизмични реакции заради комбинирането на фактори, свързани с геологичната природа на мястото и натиска от инжектираната вода под земята", се казва в доклада, съставен от европейски експерти.

Бан Ки Мун пристигна в Либия

Генералният секретар на ООН Бан Ки Мун пристигна на изненадващо посещение в Либия, което е първата му визита в страната от началото на въстанията срещу Муамар Кадафи, съобщиха властите в Триполи. Той ще прекара в столицата един ден, през който ще се срещне със служители на Националния преходен съвет и представители на граждански организации. Бан впоследствие ще замине за Кан, за да присъства на срещата на върха на Г-20, където либийският въпрос ще бъде на дневен ред.

кратки

Днес започва срещата на Г-20

33 делегации на държави и международни организации, или около 3000 души, се очаква да пристигнат утре в Кан за срещата на върха на Г-20. Разходите по организирането на срещата се очаква да достигнат около 20 милиона евро, съобщи френското външно министерство. След края на форума Мексико ще поеме председателството на Г-20 от Франция за срок от една година.

Европейска награда за Борис Тадич

Център "Север - Юг" към Съвета на Европа награди сръбския президент Борис Тадич и Сухаир Белхассен, председател на Международната федерация за правата на човека. Тадич получава награда за неговите политически действия за помиряването на Балканите и интеграцията на страната му в Европа. Сухаир Белхассен е отличена за ангажимента си в подкрепа на човешките права по света, както и за борбата за правата на жените в развиващите се страни.

Призив на Бокова към САЩ

Генералната директорка на ЮНЕСКО Ирина Бокова призова САЩ да намерят начин да продължат финансирането на организацията. В началото на тази седмица Агенцията на ООН за образование, наука и култура реши да приеме Палестинската автономия за свой пълноправен член. САЩ гласуваха против и заплашиха, че ще спрат финансирането за организацията, което възлиза на една пета от бюджета й.

Арест на бивш хърватски министър

Бившият хърватски министър на вътрешните работи, 89-годишният Йосип Болковац, беше арестуван по подозрение, че през 1945 г. е извършил военни престъпления. Болковац, който е бил ръководител на югославското Бюро за защита на народа в Карловец, може би е причастен към избиването през май 1945 г. на 210 души, главно хърватски националисти.

Доверието в Берлускони се срива

Рейтингът на италианския премиер Силвио Берлускони се понижи рекордно, сочат данните от проучване на общественото мнение. Едва 22% от респондентите имат "голямо" или "достатъчно" доверие в своя 75-годишен лидер. Процентът на хората с нулево доверие към него се е увеличил до 66%. Популярността на десноцентристкото правителство в Италия е едва 15% , а 68% са недоволните от работата на кабинета.

Съдът отхвърли жалбата на Асандж

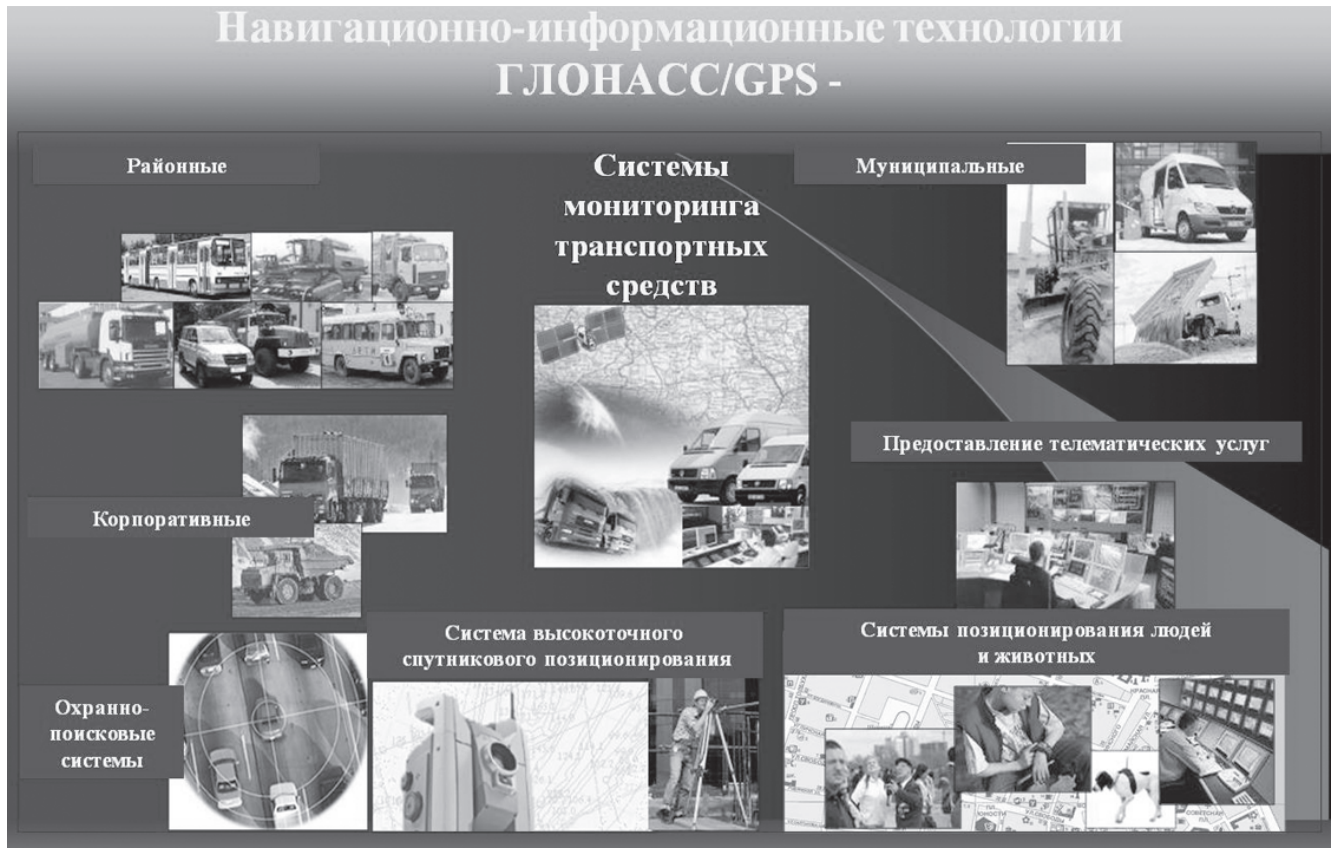
Върховният съд в Лондон съобщи, че отхвърля жалбата срещу екстрадицията от Великобритания на основателя на "Уикилийкс" Джулиан Асандж, който бе обвинен в Швеция за сексуално посегателство. В момента Асандж живее под гаранция в имението на свой поддръжник на Острова. Създателят на скандалния сайт миналия месец обяви, че до края на годината порталът ще спре да публикува секретни грами, тъй като наложената му финансова блокада не му оставя друг избор.

Свят

Първото обаждане

РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Мобилната връзка има интересни перспективи

Сергей ПТИЧКИН

Мобилната връзка получава мощен импулс за ускорено развитие. Министерството на комуникациите и връзките даде разрешение за появата на десетки, а в перспектива и на стотици нови оператори. В резултат, просто по силата на законите на пазара, разговорите по мобилните телефони трябва да поевтинеят, а качеството на връзката - да се подобри. В областта на мобилните комуникации ще влезе и ГЛОНАСС.

Първото обаждане по мобилен телефон в страната ни бе направен на 9 септември 1991 г. Оттогава по темпове на развитието на услугите на мобилните връзки Русия зае едно от първите места в света. Заедно с това се увеличи и броят на услугите. Освен обикновените гласови обаждания широко се разпространи предаването на кратки SMS- и MMS-съобщения, възможността за размяна на електронни писма, с помощта на 3G модеми или смартфони може без проблем да се получи мобилен достъп до интернет.

Всички тези услуги сега, както е известно, предоставят само няколко оператори. Заедно с реалните, ако може така да се изразя, мобилни оператори в чужбина в началото на 2000 година се появиха и виртуални MVNO (Mobile Virtual Network оператор). Те просто използват елементи на инфраструктурата на конвенционалните мрежи (базови станции, оборудване, системите за таксуване).

В нашата страна едва през февруари 2005 г. научно-техническият съвет на министерството на информацията взе решение за създаване на експериментални зони на виртуални оператори. Опитът се оказа успешен и през декември 2008 се появи заповед на министерството на връзките, която определи с какво виртуалният оператор се различава от обикновения и позволи да се започне издаването на необходимите лицензи за предоставяне на услуги за такива връзки.

След появата на тази заповед редица фирми поискаха да получат лиценз за предоставяне на услуги по бизнес модела на виртуалните мобилни оператори. Липсата на нормативни документи обаче не позволяваше да се започне изграждането на мрежи и операторска дейност. Именно този пропуск в законодателството отстранява новата заповед на министерството №215. Според нея за такива оператори се отделя голям ресурс от номера (30 милиона). Десет милиона номера се резервират за оператора на системата “ЕРА-ГЛОНАСС”.

Системата “ЕРА-ГЛОНАСС” (създаването ѝ бе одобрено от Комисията при президента на Русия по модернизация и технологично развитие на икономиката на страната ни) е предназначена за предаване на информация за местоположението на автомобил, попаднал в тежко ПТП, в спасителните служби. В Европа аналогичната система eCall е одобрена в 27-те страни-членки и според плановете ще заработи през 2015 г.

С помощта на тази система ще се появи възможност в автоматичен режим да се предават не само точните координати, определяни с помощта на спътниковата система ГЛОНАСС, но и параметрите, свидетелстващи за това колко е тежко ПТП. Разбира се, това ще намали времето за появяването на спасителите. Системата “ЕРА-ГЛОНАСС” ще е съвместима със системата eCall, позволявайки на автомобилите с терминали на “ЕРА-ГЛОНАСС” да предават спешни съобщения не само на територията на Русия, но и в Европа.

„Предупредихме, че ще стане така”, казват за банковата криза германските марксисти

REUTERS

Ерик КИРШБАУМ

Упоритите марксисти и други, израсли в бившата комунистическа Източна Германия, имат чувството, че дълговата криза в Европа е доказала, че са били прави, когато въпреки насмешките са предупреждавали за опасностите на дивия капитализъм. В Германия, този бастион на западната консуматорска икономика, призивите за поставяне на банките под контрол стават все по-популярни и някои от германците сега се чудят дали парите им няма да са на по-сигурно място под дюшека, отколкото в банката. Дори консерваторите се питат дали партията “Левите” не е била права. Така две години преди следващите парламентарни избори в Германия те създават възможност за появата на още по-радикални партии.

Миналата седмица европейските лидери сключиха сделка с частните банки в опит да обуздаят дълговата криза, но в Берлин - разделения от студената война град, в който, откакто финансовата криза започна през 2008 г., се наблюдава невероятно възраждане на интереса към Карл Маркс - все още тегнат съмнения за бъдещето на световната финансова система. “Тези банки имат абсурден модел на правене на бизнес и той е изключително опасен за всички ни”, каза Зара Вагенкнехт, депутат и пламенен лидер на партията “Левите”, произлязла от Германската единна социалистическа партия на Ерих Хонекер. “Те мамят данъкоплатците”, каза тя и думите ѝ бяха посрещнати с бурни ръкопляскания от публиката на германско телевизионно токшоу. Като пример тя посочи, че само около четири процента от бизнеса на Дойче Банк се състои в отпускане на търговски заеми. Всичко останало е залагане, хазарт и спекулации. Те поемат рискове, защото знаят, че после държавата ще им отпусне финансова помощ. Време е всички да осъзнаят, че така не може да продължава, иначе ще има нужда от спасителен план след спасителен план и накрая и Германия ще фалира.”

Скептицизмът към капитализма от американски тип, така или иначе, бе дълбоко вкоренен в комунистическа Източна Германия, страна, в която нямаше безработица и конкуриращи се банки. И макар че скептицизмът може донякъде да се обясни с “осталгията” по ГДР (от немския неологизъм Ostalgie, създаден от Ost (източен) и Nostalgie (носталгия) бел.пр.) - романтична представа за старата Източна Германия, в която обаче се пропускат тайната полиция и репресиите - критиците на Вагенкнехт признават, че нейните аргументи против капитализма печелят нови поддръжници в цяла Германия. “Маркс става много популярен”, коментира консервативният вестник “Велт” начина, по който възгледите на Вагенкнехт печелят уважение или поне публика, изпитваща уважение, в сравнение с присмеха допреди десетилетие. “Вече почти никой не противоречи на радикалните ѝ атаки срещу капитализма”, писа вестникът.

Притеснения за бъдещето на капитализма може да се чуе в цял Берлин, особено в бастионите на левицата в източната му част, където някои улици все още носят имената на комунистически легенди като Карл Маркс, Фридрих Енгелс и дори Владимир Ленин. Източен Берлин - тази част от германската столица, която още носи облика на град от Източния блок, с огромните пространства, строени за военни паради, и високите панелни жилищни блокове от съветски тип - сякаш казва: “Предупредих ви, че ще стане така”. “Това е чисто и просто гадна ситуация”, каза Констанце Фьолми, 50-годишна сервитьорка, която подобно на мнозина от Истока е израснала, слушайки за злото, което представлява капитализмът, но в същото време, знаейки за благоденствието на Запада. “Ние всички бяхме предупредени за опасностите на капитализма и сега реалността ни застига. Не мислех, че е възможно държави да банкрутират. Сега се замислям дали не трябва да изтегля парите си от банката и да ги сложа под дюшека.” Четиридесет и пет годишната Астрид Гербер е била шивачка в Източна Германия и сега изкарва прехраната си, чистейки офиси. Тя каза, че на Изток почти никой не е отдавал голямо значение на парите и почти никой не е вземал заеми. “Изкарвах достатъчно, за да си плащам наема и да живея добре”, каза тя. “Просто не се налагаше да мислиш или да се тревожиш за пари. Сега всичко се промени. Всеки говори само за това.”

Германските интелектуалци също все повече се вслушват във възгледите за банките на хора като Вагенкнехт и “Левите”. “Започвам да си мисля, че “Левите” може и да имат право”, е заглавието на статия на Франк Ширмахер, съиздател на консервативния вестник “Франкфуртер алгемайне цайтунг”. “У мен се засилва съмнението за това дали наистина цял живот съм защитавал правилните възгледи. Сега изглежда сякаш предположенията на най-големите ми опоненти през цялото време са били верни... Десетилетието на безконтролните финансови пазари съживи левите идеи. Те се върнаха и са нужни.” Той не е единственият консерватор, разтревожен за финансовите пазари.

Бившият германски президент Хорст Кьолер предизвика недоумение, когато през 2008 г. нарече финансовите пазари “чудовище”, което е трябвало да бъде укротено. Михаел Шлехт, експертът по финансова политика към парламентарната група на “Левите”, заяви, че настроенията са се променили. Той иска всички банки в Германия да бъдат национализирани. Шлехт каза, че преди четири-пет години са му се присмивали, когато е подемал темата. “Но сега хората имат силно желание да чуят посланието, че банките трябва да бъдат обуздани”, каза той.”Те аплодират, когато чуят, че банковите операции от хазартен тип трябва да бъдат прекратени, че дериватите и спекулациите трябва да бъдат забранени.”

Интервю

Драгомир Стойнев:

Пестят от бедните, безработните и младите

Ние отляво искаме да се увеличат приходите, а не да се намаляват разходите, обяснява шефът на Комисията по труда и социалната политика в НС

Интервю на Аида ПАНИКЯН

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Господин Стойнев, защо предложихте увеличаване на максималния осигурителен доход и на стимула за хора, навършили пенсионна възраст, но продължават да работят?

- Направихме две прагматични предложения, за да върнем доверието в държавното обществено осигуряване. Мнозина си казват: "Защо да плащам осигуровки, като знам колко малка пенсия ще получавам?" Затова предложихме и богатите да бъдат съпричастни към кризата. Не може да товарим само бедните, те да понасят тежестта на кризата.

Но от две години богатите са гали на управляващите...

- Да, така е. Затова за втори път предлагаме да се увеличи максималният осигурителен доход, който от 5 години е 2000 лв... Значи правителството може да вдига минималните осигурителни прагове и по този начин да се намалява разполагаемият доход на бедните, а не може да направи така, че и осигурителният принос на богатите да бъде увеличен. Защо? Защо да не може максималният осигурителен доход да стане равен на 10 минимални работни заплати (МРЗ) заплати (такъв закон е имало, но е отменен). Ако управляващите не са съгласни на обвързване с МРЗ, поне нека повишат на 2500-2600 или 2700 лв. максималният осигурителен доход така, че и богатият да е съпричастен в осигурителната система.

Предложенията за промени в КСО не бяха приети. Каква е според вас причината, освен че те идват от опозицията?

- Таванът на пенсиите е равен на 35% от максималния осигурителен доход и аргументът им е, че ще бъдат увеличени разходите за пенсии... Каква е разликата между лявото и дясното? Ние отляво искаме да се увеличат приходите, а вдясно казват "Не, ще намалим разходите". Затова бе направена и пенсионната реформа с увеличаване на възрастта и стажа така, че хората по-трудно да се пенсионират и да не са в тежест на бюджета на ДОО. Искаме да се създаде механизъм за увеличаване на приходите, за да може хората да се възползват от социалните права.

Но нали днес вие предложихте да се увеличи бонусът за всяка година работа на хората в пенсионна възраст, които още работят? Нали това също ще увеличи приходите в бюджета на ДОО?

- Да, така е. Това е и по-голям бонус при изчисляването на пенсията на такъв човек. Имаме демографски проблем, който вече се превръща в проблем на националната сигурност. Работната сила в страната трудно се обновява, а всяко следващо правителство ще бъде подложено на натиск да увеличава възрастта и стажа за пенсия и да не тежат като воденичен камък на врата на министър-председателя. Защо трябва да бъдат принуждавани всички да се пенсионират по-късно, като може посредством въпросния бонус всеки работодател да задържи квалифицирания работник, независимо от възрастта му? Защо не се оставя право на избор на тези хора?

Но управляващите излязоха с тезата, че така ще се задълбочи проблемът с младежката безработица...

- Не е вярно, че възрастните вземат местата на младите. Проблемът в дълбоката си същност е ниската образованост и ниската квалификация на болшинството от младите, които са безработни. Тук опираме до системата на образованието. Опираме и до здравния статус на нацията - когато се вдига възраст и стаж за пенсия, трябва да се взема под внимание средната продължителност на живота, тъй като в България тя е по-ниска от останалите страни в ЕС... В този смисъл звучи ексцентрично предложението на министър Тотю Младенов хората, навършили пенсионна възраст, които са в частния сектор, да не бъдат пенсионирани. Това не може да е работещ механизъм. Нека човек, който е навършил възраст за пенсия, да направи своя избор - дали да остане на работа, или да получава пенсията си... Знам, че рано или късно тези наши предложения ще бъдат приети. Така е било досега в този парламент - под една или друга форма всяко наше предложение след време управляващите са го представяли като свое и са го приемали. Така или иначе, този дебат трябва да се състои и да се мисли за приходи в ДОО, за удължаване на трудовия живот на хората, които са квалифицирани и полезни в предприятията си.

Имате ли информация какво е състоянието на ДОО в момента?

- Все още не сме видели бюджета, но предложенията за увеличаване на МРЗ, за увеличаване на обезщетенията за майчинство от 1 до 2 г. от 240 на 270 лв., никъде ги няма написани. Засега те са само в главите на министрите на социалната политика и на финансите. Ако не видим написани тези предложения, значи пак се хвърля прах в очите на хората. Не мога да се съглася с "Ще видим... Ако икономическата ситуация е добра...", защото икономическата ситуация се влошава и ще се влошава още повече. Защото каква е тази стабилност за държава, която намалява фискалния резерв и се увеличава държавният дълг? Досега финансовата стабилност при това правителство се крепи единствено на фискалния резерв, трупан и оставен от 4 правителства. Неслучайно приходите от осигуровки в ДОО намаляват - имаме около 12% безработица и 280 хил. обезкуражени, безработицата отива дори към 15%. Единственото сигурно е, че се увеличава периодът за изчисляване на майчинството и на безработицата от 18 на 24 месеца. Но това ще доведе до намаляване на обезщетенията на младите семейства и семействата на безработните. От тях се пестят пари.

Румен Овчаров:

Страхлив и некомпетентен бюджет

При управлението на ГЕРБ ще имаме 3 млрд. евро нови заеми и 3 млрд. по-малко във фискалния резерв, каза депутатът от КБ пред БНТ

Бюджет на мизерията казвате вие, защо?

- Не, аз бих казал - излишен бюджет, или ако трябва да го кажа с две думи, страхлив и некомпетентен бюджет.

Давайте примери и доказателства за това?

- Примерно Симеон Дянков сам каза, че брутният вътрешен продукт ще расте с 2,9%, пък го е смятал при 1,5%. А защо не е компетентен? Общо взето, номиналният ръст, реалният плюс инфлацията, който е заложен в бюджета, е около 6%. Т.е. 6% икономиката на страната ще произведе повече, отколкото тази година. И въпреки че тази икономика, този бизнес ще работи по-добре, ние предвиждаме със 70 млн. по-малко корпоративен данък. Т.е. фирмите, които уж ще произвеждат по-малко, ще плащат по-малък данък, т.е. те ще имат по-малки печалби. Това не ви ли се струва доста абсурдно? И в същия този момент същите тези фирми или хората, които работят в тях, ще платят със 130 млн. повече данъци върху доходите си. Т.е. тези фирми, които ще произведат по-малко и ще платят по-малко корпоративен данък, ще платят на работниците си 1,3 млрд. лв. заплати, за да могат те със 130 млн. да платят повече в хазната. Това вижда ли ви се икономически логично? А като добавим към това и увеличените приходи от ДДС с над 600 млн. и от акцизи с над 300 млн. при положение, отново повтарям, че бизнесът ще се свива според корпоративния данък - то става доста абсурдно. Разбира се, логиката с това, че, видите ли, ще импулсираме икономиката, като вкараме свежи капитали за сметка на еврофондовете - 3 млрд. евро фондове, не я виждам. Наистина ли някой сериозно го мисли, че за една година България ще усвои 3 млрд., при положение че сега за 5 години е усвоила 1,2 млрд.? Това са абсолютно несериозни неща.

Като казвате страхлив бюджет, можеше ли този бюджет за бъде по-смел в условията на тази криза, която е около нас?

- Може. Всички страни, които излизат от кризата, излизат за сметка на действията на правителствата си. То е очевидно, че за сметка на увеличен износ няма как да расте икономиката и за това се опитват да стъкмят нещо. Но и това няма как да се случи. И още нещо ще кажа, този бюджет може да изглежда, като че ли гарантиращ финансовата стабилност, но това е бюджет, който до момента вече е взел над 2 млрд. нови заеми. До края на следващата година ще вземе още поне толкова, т.е. ще станат около 5-6 млрд. нови заеми в България, т.е. 3 млрд. евро. Той ще е изхарчил поне 3 млрд. от фискалния резерв, вече ги е изхарчил на практика. Т.е. след 4-те години управление на ГЕРБ ще имаме около 3 млрд. евро нови заеми и 3 млрд. по-малко във фискалния резерв.

Ако БСП беше на власт и пишеше проектобюджет 2012, щеше ли да има увеличение на пенсиите, увеличение на заплатите, въобще увеличение на доходите?

- Щеше да има работеща икономика, която щеше да гарантира възможностите за увеличение на пенсиите и на заплатите. А сега вече става очевидно, че 4-те години управление на ГЕРБ ще станат синоним на икономическа криза, не само миналите 2 години и половина, а и следващите година и половина.

Като ви слушам, това означава ли, че автоматично парламентарната група на левицата няма да подкрепи Закона за проектобюджета за 2012 година?

- Това, според мен, не е голямо откритие. Няма да го подкрепим.

Въпросът е кое не приемате в бюджета, казахте вече, но кое приемате?

- Честно да ви кажа, трудно мога да приема нещо. Логиката финансова стабилност и за сметка на тази финансова стабилност непрекъснато намаляване на преразпределението и от приходната, и от разходната част през бюджета - това в условия на икономическа криза е абсурдно. Аз бих помолил министър Дянков, като дойде тук, да го попитате, има ли държава в ЕС, която в годините, в които е излизала от кризата, е намалявала това преразпределяне през бюджета като дял от брутния вътрешен продукт. Няма такава държава. Естония, която непрекъснато ни тикат в очите като пример, ами и тя преразпределя на 40%. А ние слизаме под 30%, с еврофондовете до 35%. Извинявайте, но това е просто абсурдна политика. Това е фундаментален неолиберализъм, за какъвто не е нормално вече да се говори.

По-малко пари за системата на отбраната и сигурността за сметка на малко повече пари за сектори като културата, като образованието - това не го ли адмирирате поне?

- Какво да адмирираме - 20 млн., за какво говорим? Това е при един бюджет, който тази година ще бъде 80 млрд.

Не е така, защото над 157 са милионите в повече за Министерство на образованието.

- Да, там има наистина увеличение, т.е. със значителен процент, просто трябва да видим за какво ще бъдат дадени. Като гледам какво се случва с БАН, аз просто не си обяснявам защо се прави това. Ако някой иска да оптимизира разходите за наука - да ги оптимизира, но трябва да потърси начините, по които да бъдат оптимизирани тези разходи, ако трябва да се преразгледа структурата на институтите, ако трябва да се преразгледа съставът на тези институти, да се търси оптималното. Но ти да унищожаваш науката в България, при положение че всички държави излизат от кризата, именно инвестирайки в бъдещето, т.е. в наука и образование - за мен е абсурдно.

(Със съкращения)

Общество

ЕВА КОСТОВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Високо ниво на доходите...

Какво тук значат някакви си хора!

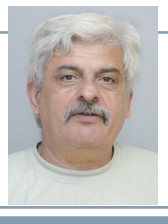
Мнозина българи още отсега се опасяват, че с встъпването си в длъжност президентът от ГЕРБ Росен Плевнелиев надали ще наследи социалната чувствителност на досегашния държавен глава Георги Първанов. Опасенията им идват от това, че Плевнелиев едва ли ще се реши да налага вето по някои непопулярни мерки и приближеното нему правителство ще си ги приема необезпокоявано. Вчера от няколко посоки вече дойдоха податки накъде може да задуха вятърът.

Общо 2124 лв. е издръжката на четиричленно семейство към края на септември според оценката на КНСБ - поскъпването е с 5,8 в сравнение със същия период на миналата година, - без това да включва увеличението на цените на природния газ. Под границата на бедност са 27,5 процента от заетите в страната, 118 446 души са на минимална работна заплата. Депутатите от мнозинството отхвърлиха предложението на левицата за промени в КСО, с които да се увеличи максималният осигурителен доход от 2000 лв. Само 2-ма от ГЕРБ и 4-ма от "Атака" подкрепиха предложението на вносителите Емилия Масларова и Драгомир Стойнев от БСП. Предложението им дойде логично, след като се промени размерът на минималната работна заплата. Тази мярка засяга в голяма степен държавната администрация, включително и депутатите, които вземат над 2000 лв. заплата. Според левицата така ще дойдат повече приходи в осигурителната система, а оттам - повишаване размера на пенсиите и другите социални плащания, както и ще се увеличи доверието към държавното обществено осигуряване, което сега управляващите компрометираха с някои свои действия.

С увеличаването на максималния осигурителен доход обаче трябва да се увеличи и максималната пенсия. Но таванът е много по-удобен вариант, срещу него не възразява и Европа, както стана ясно. Има и нещо друго - каква пенсия да дадеш на човек, който сега получава примерно близо 200 000 лв. заплата. Никой не смее да бие по богатите, най-много да удари някой земеделец, дето копа и оре... И с чиито осигуровки властта надали ще напълни изтънелия джоб на НОИ. Много лесно обаче институтът може да се доведе до просешка тояга и да забравим какво е това държавна пенсия, въпреки годините на осигуряване. Може само да се гадае за бъдеще, но ако това е целта, то схемата вече е сработила...

Парламентът не прие потребителската такса за всяко посещение при лекар или зъболекар за жените на 60 години и за мъжете на 63 да бъде 1 на сто от минималната пенсия за осигурителен стаж и възраст, определена със Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за съответната година, бе другата новина със знак минус от вчера. Сега визитата излиза 2,70 лв., а утре може и да скочи, въпреки уверенията на правителството за отвързване на минималната заплата от социалните плащания. На някого това може да се струва дребна сума на фона на всеобщото ограбване, но, както е казал народът: капка по капка фиск прави... А зад него какво тук значат някакви си хора!

За качеството на мат'ряла

ВАСИЛ ПОПОВ

След поредната избирателна кампания естествено заваляха коментари и анализи. Няма да се занимаваме с това как политическите партии оценяват своите постижения. То е ясно, че никой не е загубил, всички се обявяват за победители в определен смисъл и посочват аргументи за това. Но сега ще си кажем няколко думи за друго. И този път, както след всяка поредна изборна еуфория, ни се натрапват оценки и квалификации, които звучат обидно, унизително и отвратително.

Така например един известен социолог или политолог, все тая, защото и той точно не знае какъв е, си позволи да определи електората на БСП като необразован, остарял и не знам си още какъв. Очевидно Огнян Минчев не е виждал снимки от празненствата на Бузлуджа през последните 4-5 години. Ако ги беше видял, щеше да знае, че там е младостта на България, която развява червената идея. Но той и да види, пак ще си затвори очите, защото явно трябва да обслужва нечии политически интереси. Това не са наши думи, това е концентрат от многото обаждания в редакцията на ДУМА, след като Минчев изрече тези обидни квалификации по адрес на членовете и симпатизантите на БСП.

Ще цитирам нашата читателка Милка Г., която риторично задава въпроса: "Аз имам едно полувисше и едно висше образование, владея два чужди езика, какво още е необходимо, за да бъда определена като образована по критериите на г-н Минчев?" Подобни обаждания в редакцията има десетки. Хора, които са извървели достоен трудов път, с висока професионална квалификация, с високо равнище на образованост. А според данните от гласуването, изнесени от агенция Афис, младите хора, дали гласа си за Калфин, са се увеличили спрямо 2009 г. Някой си позволява да унижава всички. Ей с това не можем и няма да се съгласим.

Това не е нещо ново. Нека да си спомним, че в началото на демокрацията всички членове и привърженици на БСП и лявата идея бяха нарочани червени боклуци. Това беше площадната и улична гаменска проява на т.нар. демокрация. Простотията, която избива като въшка на челото. Но едно е да използваш уличното хулиганство за политически цели, друго е държавни мъже да употребяват гаменски език за размазване на политическите опоненти от опозицията. Нямам предвид само лица от слугинажа като Минчев. От него читателите ни категорично искат публично извинение. Имам предвид обаче и върха на държавата, например премиера Борисов. Да си спомним, че той отиде чак в Америка да се оплаче от ниското качество на човешкия мат'рял в България. Интересно, самият Бойко от какво дърво е изсечен, от каква глина е скулптуриран и какъв точно човешки материал му е необходим, за да се изживее 100 процента като мъжак, която води стадото си.

Бойко Борисов, неговите марионетки и протежета, както и социологически и политологически подметки трябва да са наясно, че обидите се преглъщат до време. Но те акумулират своя негативен заряд. И съвсем обективно накрая идва време, в което този заряд експлодира. Кой в момента има необходимост да предизвика детонация в държавата?

ДЕН НА БЪЛГАРСКИЯ ХУДОЖНИК. Отбелязва се от 3 ноември 1993 г. на църковния празник на Св. Пимен Зографски, обявен за покровител на българските художници. Празнува се от художници, иконописци и реставратори. Св. Пимен Зографски е български монах от манастира "Св. Георги Зограф" в Атон, зограф и книжовник, живял в края на XVI в. Рисувал е стенописи и икони.

ПРОФЕСИОНАЛЕН ПРАЗНИК НА ГЛАВНАТА ИНСПЕКЦИЯ ПО ТРУДА. На този ден през 1907 г. с указ на княз Фердинанд е обнародван Закон за инспектората по труда. С този държавнически акт се поставя основата на институцията Инспекция по труда в България (дн. Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда" към МТСП).

1801 - РАЖДА СЕ ВИНЧЕНЦО БЕЛИНИ, ИТАЛИАНСКИ КОМПОЗИТОР (УМИРА 1835 Г.). Известен с мелодичните си опери (общо 10 на брой) - "Капулети и Монтеки", "Норма", "Сомнамбула", "Пуритани" и др. Проявява се като дете-чудо - според легендата на година и половина изпълнява без грешка ария от композитора Валентино Фиораванти, на две години се занимава с музикална теория, на три се учи да свири на пиано и на пет вече свири повече от прилично. Първата си опера "Аделсон и Салвини" композира на 24 г. Познава славата приживе и става популярен в Европа.

1922 - РАЖДА СЕ ГЕОРГИ СВЕЖИН, ПОЕТ (УМИРА 2001 Г.). Рожденото му име е Георги Иванов Нейков. Работи като зам. главен редактор на в. "Здравен фронт", редактор във в. "Работническо дело", член е на редколегията на сп. "Пламък". Главен редактор на в. "Пулс" (1968-1980), в. "Мисъл" - до 2000 г. Директор на Националния музей за българска литература. Автор на книги, пиеси и стихове, преведени на румънски, полски, английски, руски, украински, турски и арабски език.

1957 - КУЧЕТО ЛАЙКА ПОЛИТА В КОСМОСА. На тази дата СССР изстрелва ракетата носител "Спътник 8К71ПС", която извежда в околоземна орбита изкуствен спътник с първото живо същество на борда, но ракетата носител не се връща на Земята. На 19 август 1960 г. е изстреляна съветската космическа ракета "Спутник 5" с кучета Стрелка и Белка на борда. Това е първият космически полет на живи същества, завършил благополучно.

1970 - САЛВАДОР АЛИЕНДЕ (1908-1973) Е ИЗБРАН ЗА ПРЕЗИДЕНТ НА ЧИЛИ. Политикът със социалистически и комунистически убеждения остава на поста до 11 септември 1973 г., когато в страната е извършен военен преврат начело с ген. Аугусто Пиночет. По време на президентския период на Алиенде са национализирани ключови отрасли на чилийската индустрия. Политиката му предвижда отчуждаване на банките и аграрна реформа. През 1972 г. Салвадор Алиенде получава Ленинска награда за мир от съветското правителство.

1973 - НАСА ИЗСТРЕЛВА РАКЕТА ДО МЕРКУРИЙ. "Маринър 10" става първият космически апарат, който достига планетата. Безпилотният кораб минава три пъти до Меркурий, като най-близко е последното прелитане, на 16 март 1975 г., на разстояние само 327 км. Направени са над 2800 снимки. Те показват повърхност, подобна на лунната - осеяна с многобройни кратери. "Маринър 10" открива, че Меркурий има оскъдна атмосфера, състояща се предимно от хелий, магнитно поле и богато на желязо планетарно ядро.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

3 ноември 2011, година 8, брой 11 (84) lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

*Да бъде объркан установеният ред, е несравнимо по-трудно, отколкото да бъде увековечен. Исторически изградена около проект за социална промяна (*стр. 4-5*), левицата е разделена в мнението си по стратегията, с която да бъде постигната тази цел. Реформа или революция? Синдикалните спорове от 1914 г. в Съединените щати днес са актуални в Латинска Америка, залята от „червено-розова“ вълнà* (стр. 1,2-3). *В Европа на дневен ред изглежда е само плахото въвеждане на ред в пазарната икономика, след като либерални окови определят политическата инициатива (стр. 1,4-5). Утопични общности* (стр.8) *или форми на ангажираност, присъщи на Италия* (стр. 6-7), *се опитват да отговорят на тази безизходица. Но достатъчни ли са те, за да дадат перспектива на европейската левица?*

Снимки: DOROTHY SHOES

Къде е левицата?

Докато капитализмът преживява най-тежката си криза от 30-те години на XX в. насам, основните леви партии мълчат смутено. В най-добрия случай обещават да закърпят системата, но по-често демонстрират чувството си за отговорност, като сами препоръчват либерална чистка. Но колко още може да продължи тази непроменяема политическа игра, когато социалното недоволство нараства?

Серж Алими

Пътищата на латиноамериканския социализъм

Уилям И. Робинсън*

АСЕГА и Перу ли? Избрана да бъде лаборатория на неолиберализма в средата на 70-те години на миналия век, Латинска Америка промени облика си. През последните десетина години голяма част от региона „премина наляво“ – явление което често се описва като вълнà (*Вж. хронологията на стр. 3.*). И ето че гребенът ѝ отнася още един бастион на десницата. Вечерта след изборите за президент в Перу през юни 2011 г. победилият кандидат – Олянта Умала, човек от левицата, обяви: *Вече никога правителството няма да обслужва интересите на елита, който продава подземните богатства на Перу на мултинационалните компании. Всичко това трябва да се промени*. Разрив? В същата реч Умала обеща пак така твърдо да не посяга на перуанския икономически модел.

Ако наистина прогресивна вълнà е заляла Латинска Америка, по всеобщо мнение тя е определяна като „розово-червена“ – толкова различни са теченията, които протичат на подконтинента. До такава степен, че някои правителства в региона, които си осигуриха електорално мнозинство, като мобилизираха народните маси, вече са изправени пред двойна заплаха – от една страна, съживяването на десницата (чрез инструмента на изборите, както в Чили през 2010 г., или чрез сила, както в Хондурас през 2009 г.), и от друга, протестни движения, подклаждани от излъганите надежди на част от населението. Два фактора, които в съчетание разкриват някои непреодолими вътрешни и външни граници за политическите процеси в Латинска Америка.

(На стр. 2-3)

*Професор по социология и международни изследвания в Калифорнийския университет (Санта Барбара). Автор на *America and Global Capitalism : A critical Globalization Perspective*, (Америка и глобалният капитализъм: Опасна глобализационна перспектива), Johns Hopkins University Press, Балтимор, 2010.

АМЕРИКАНЦИТЕ, които манифестират срещу „Уолстрийт“, протестират и срещу посредниците му сред демократите в Белия дом. Те дори не подозират, че френските социалисти продължават да дават за пример Барак Обама. Според тях за разлика от Никола Саркози американският президент е действал срещу банките. Дали просто не го харесват? На онзи, който не иска (или не може) да атакува устоите на либералния ред (финансиаризация, глобализация на потоците от капитали и стоки), му се иска да персонифицира катастрофата, да припише кризата на капитализма на грешки в управлението на вътрешните си съперници. Във Франция вината се казва „Саркози“, в Италия – „Берлускони“, а в Германия – „Меркел“. Дотук добре, ами в останалите държави?

И другаде, не само в САЩ, политическите ръководители, сочени от умерената левица като пример, също са изправени пред протестите на възмутените. В Гърция председателят на Социалистическия интернационал Георгиос Папандреу прилага политика на драконовски икономии, масови приватизации, закриване на работни места в държавния сектор и предаване на икономическия и социалния суверенитет на държавата в ръцете на една ултралиберална „тройка“ (1). Правителствата на Испания, Португалия и Словения също припомнят, че понятието „левица“ до такава степен е опорочено, че вече не се свързва с конкретно политическо съдържание.

Един от най-добрите защитници на тезата за безизходицата на европейската социалдемокрация е настоящият говорител на френската Социалистическа партия (СП). *В Европейския съюз*, разкрива Беноа Амон в последната си книга, *Партията на европейските социалисти (ПЕС) е исторически свързана с християндемокрацията, със стратегията за либерализиране на вътрешния пазар и с последиците от това за социалните права и услугите в публичния сектор. Именно социалистически правителства договориха плановете за икономии, които поискаха Европейският съюз и Международният валутен фонд* [МВФ]. *В Испания, Португалия и, разбира се, в Гърция протестните движения срещу планираните икономии набелязват като основни цели не само МВФ и Европейската комисия, но и националните социалистически правителства (...) Подобно на европейската десница част от европейската левица вече не оспорва факта, че трябва да се пожертва държавата закрилница, за да се възстанови бюджетният баланс и да се приласкаят пазарите (...) На много места по света бяхме пречка за прогреса. Не мога да се примиря с това* (2).

Други пък смятат тази промяна за необратима, тъй като се корени в обуржоазяването на европейските социалисти и отдалечаването им от работническия свят.

Въпреки че самата тя е по-скоро умерена, Бразилската работническа партия (БРП) смята, че латиноамериканската левица трябва да поеме щафетата от левицата на Стария континент, която вече е прекалено капиталистическа, прекалено атлантическа и следователно все по-нелегитимна, когато твърди, че защитава интересите на народа: *Днес се наблюдава географско изместване на идеологическата посока, в която върви левицата по света*, беше отбелязано през септември т.г. в подготвителен документ за конгреса на БРП. *В този контекст Южна Америка се отличава* (...) *Левицата в европейските държави, която толкова силно повлия левиците по света от XIX в. насам, не успя да даде адекватен отговор на кризата и изглежда капитулира пред господстващия неолиберализъм* (3). Западането на Европа е може би и залезът на идеологическото влияние на континента, на който се зародиха синдикализмът, социализмът и комунизмът, и както изглежда, Европа се примирява с изчезването им по-лесно от много други.

И все пак, загубена ли е каузата? Могат ли да се надяват левите избиратели и активисти (включително и в западните държави), които отдават по-голямо значение на съдържанието, отколкото на лозунгите, че ще успеят да победят десницата с другари, приели идеите на либерализма, които все пак продължават да имат избирателно надмощие? Балетът се превърна в ритуал, реформистката левица чрез оптическа измама успява да се разграничи от консерваторите по време на предизборните кампании. След това, когато ѝ се предоставя мандат, започва да управлява като противниците си, за да не смущава икономическия ред, и да пази сребърните прибори на господарите на замъка.

(На стр. 4-5)

(1) Европейската комисия, Европейската централна банка (ЕЦБ) и Международния валутен фонд (МВФ).

(2) Benoît Hamon, *Tourner la page. Reprenons la marche du progrès social* (Да обърнем страницата. Да тръгнем отново в посока на социалния прогрес), Flammarion, Париж, 2011, стр. 14-19.

(3) Агенция „Франс прес“, 4 септември 2011.

Пътищата на латиноамериканския

(От стр. 1)

Сутринта на 30 септември 2010 г., опитвайки се да преговаря с полицаите, завзели административни сгради в центъра на Кито, за да протестират срещу закон, предвиждащ намаляване на техните възнаграждения, президентът на Еквадор Рафаел Кореа е нападнат и след това задържан във военна болница, преди отряд на специалните сили (1), въоръжен с тежки оръжия, да му се притече на помощ. Някои наблюдатели не обърнаха внимание на вероятността това да е опит за държавен преврат и видяха в събитието „социален протест“, предизвикан от гнева на част от силите на полицията. Действието обаче беше координирано – из цялата страна полицейски и армейски части блокираха пътните магистрали и международните летища в Кито и Гуаякил, окупираха парламента и завзеха с щурм сградата на националната телевизия „ТВ Еквадор“. Какво е тогава? Изблик на гняв или опит за преврат, провалил се поради слабата подкрепа на армията?

Не е изненада, че еквадорската десница и вашингтонските „ястреби“ искаха да свалят Кореа от власт. Та нали когато закри американската военновъздушна база на еквадорска територия в Манта, президентът заяви през октомври 2007 г., че *съществуването на такава база е възможно, само ако един ден Съединените щати позволят еквадорска база да бъде разположена в Маями?* След идването си на власт той успя да намали с 3,2 милиарда долара еквадорския външен дълг, като доказа, че е договорен незаконно. И накрая, тъй като не му се стори достатъчно обещанието да гради „социализма на XXI век“, вкара Еквадор в Боливарския алианс за народите от нашата Америка/Търговско споразумение на народите (ALBA-TCP) – инициатива за регионална интеграция, подета от Венецуела и Куба.

Но това правителство не всява смут само у елитите. След избирането му еквадорският президент започна да се отдалечава от индианските организации, от синдикатите и народните сдружения, които го издигнаха на власт и които продължават да са неговата електорална база. Едновременно с публичното осъждане на опита за преврат на 30 септември 2010 г. (посочвайки с пръст *империалистическите сили* и десните движения като негови подбудители) влиятелната Конфедерация на еквадорските индианци декларира в комюнике, публикувано веднага след събитието: *Един процес на промяна, колкото и да е плах, винаги е изложен на опасност да му се противодейства и дори да бъде обсебен от десницата, ако правителството последователно не създава или не укрепва съюзите си със съществуващите организации и с гражданското общество.* В документа се добавя, че водената от Кореа твърде благосклонна политика към *най-реакционните среди и към нововъзникващите финансови интереси* им е оставила достатъчно мощ, за да се опитват да го свалят от власт.

ОПОЗИЦИЯТА във Венецуела направи зрелищен пробив на парламентарните избори през 2010 г., спечелвайки 50% от подадените гласове (2). И въпреки че партията на президента Уго Чавес (Обединената социалистическа партия на Венецуела) остана на власт, тя не успя да запази мнозинството от две трети в Националното събрание. За този успех на десницата принос има непрестанната кампания за дестабилизация, водена от САЩ из цялата страна. Неотдавна журналистът Джеръми Бигууд разкри, че между 2007 и 2009 г. американският държавен департамент е превел милиони долари на латиноамерикански и по-специално на венецуелски журналисти (3). Резултатът от изборите през 2010 г. обаче отразява и разочарованието на част от привържениците на „боливарската революция“. Причините за това са комплексни: икономически трудности, дължащи се по-специално на намаляването на приходите от петрола; несигурност (4), ендемична корупция, опортюнизъм в средите на „революционните“ елити, бавна промяна на обществото и т. н. В този контекст официалното съобщение на 30 юни 2011 г., че президентът Чавес страда от рак, осветли друг недостатък на венецуелския процес – концентрацията на власт в ръцете на държавния глава, която хвърля в неведение левицата по въпроса за възможните наследници на сегашния ръководител.

В Боливия от началото на 2010 г. президентът Ево Моралес е изправен пред почти неспираща вълнà от стачки и протестни акции, ръководени от синдикатите, индианските общности и различни народни обединения. Състоялите се в последно време протести срещу строителството на път в сърцето на защитен национален парк в индиански район бяха грубо разгонени от силите на реда през септември 2011 г., което стана причина много членове на правителството да подадат оставка. Издиганите искания са свързани главно с трудовите възнаграждения, с налаганите лишения и с нежеланието на правителството да се вслуша в мнението на местните избранници и на населението по въпроса за използването на природните богатства на страната. *Какво се промени през последните години?,* се запита неотдавна с ирония известният боливийски неолиберален интелектуалец Роберто Ласерна. *Много неща, ако в краткосрочна перспектива се погледне на процеса през призмата на думите и символите. Но много малко от структурна гледна точка или от гледна точка на икономическите и социалните тенденции в дългосрочна перспектива* (5). Дали тези думи са само предизвикателство?

Снимки: DOROTHY SHOES

Намаляване на бедните

	1990-1999	1999-2009
Аржентина	Няма данни	- 42,4%
Боливия	+58%	-14% *
Еквадор	+19%	- 82%
Венецуела	+50%	- 54%

** Последни данни: 1999-2007*
Тези данни се отнасят за крайната бедност.
Източник: Икономическа комисия на ООН за Латинска Америка и Карибите

Бихме могли да цитираме други примери. Едно по едно прогресивните правителства в региона се сблъскват с ограниченията на избрания от тях път – преразпределянето *в рамките* на капитализма (което се оказва още по-трудно след избухването на финансовата криза през 2008 г.).

УПРЕК срещу тях в евентуално „предателство“ предполага да се посочи има ли наистина държави, които при сегашната обстановка са в състояние да се еманципират по-добре. За да се откъснат от пазарната икономика чрез пълна национализация на икономиката, както настояват някои, трябва да може да се разчита на технологиите, които чуждестранните фирми майки предоставят на филиалите си в Латинска Америка. Трябва да се разчита и на кадри, способни да заместят уволнените ръководители на фирмите (6). А управляващите сега движения и партии не разполагат с такива кадри и им е трудно да ги създадат. Освен това латиноамериканската история свидетелства за рисковете, които носят проекти, преценявани като твърде „радикални“ от Вашингтон. Няколко седмици след избирането на Салвадор Алиенде за президент на Чили съветникът по въпросите на националната сигурност на САЩ Хенри Кисинджър заявява: *Не виждам защо трябва да позволим на една страна да стане марксистка, само защото населението ѝ е безотговорно* (7).

Последствията? Ако много държави от Латинска Америка отбелязаха през 2010 г. двестагодишнината на своята независимост, това не ги прави по-малко свързани с планетарната икономическа система, а тя в крайна сметка господства върху икономическото и политическото им развитие от момента на завладяването на Америка през 1492 г. до ерата на либералната глобализация. Индустрия, селско стопанство, банково дело, туризъм, търговия на дребно – в началото на XXI век източниците на печалби не се свеждат до износа на полезни изкопаеми, но в същото време връзките с „центъра“ са се засилили. Един пример: веригите от международни хипермаркети контролират днес 70% от търговията в региона срещу 10% до 20% през 90-те години на миналия век (8).

В Латинска Америка това развитие може би е оставило най-осезателни следи откъдето и да било другаде. Между 1980 г. и 2004 г. броят на хората, живеещи под прага на бедността, се е удвоил, като от почти сто и двадесет милиона е нараснал на над двеста и десет милиона.

Според Икономическата комисия за Латинска Америка и Карибите съдбата на заможните класи на този континент, който се характеризира с най-голямото неравенство в света, не е за състрадание. Тези промени са в основата на появата на силни протестни движения, както и на идването на власт на правителства, обещаващи да сложат край на политиките на структурни промени.

И нещата се променят. Между 1988 г. и 2003 г. латиноамериканските държави (9) разпродават на безценица обществено богатство, оценено на 90 милиарда долара, но „розово-червената вълна“ спира приватизациите. Публичните разходи се увеличават – във Венецуела от 1999 до 2008 г. техният дял на човек от населението се утроява. Прилагат се амбициозни социални програми, за които се отделят повече средства: „план за спешни социални нужди“ в Уругвай, „семейна кошница“ в Бразилия (10), „всеобща надбавка за дете“ в Аржентина (11) и т. н. Навсякъде се подобрява защитата на правата на трудещите се, минималното трудово възнаграждение се повишава, бюджетите за жилища и за образование нарастват. Неграмотността в целия регион намалява. В същото време, докато въпреки протестите Франция наложи увеличение на възрастта за пенсиониране, Боливия я намали от 65 на 58 години. Друг пример – в Бразилия делът на работната заплата в добавената стойност нарасна между 1999 г. и 2009 г. с 3,6%, за да достигне 43,6% (12). През същия период в повечето страни на планетата този дял намаля. Така че постиженията са неоспорими (*Вж. карето по-горе*).

---

(1) Вж. Maurice Lemoine, „Etat d'exception en Equateur“ (Извънредно положение в Еквадор), La valise diplomatique, 1 октомври 2010.

(2) Вж. Renaud Lambert, „Législatives au Venezuela, une défaite à l'envers“ (Парламентарни избори във Венецуела, поражение в обратен смисъл), La valise diplomatique, 1октомври 2010.

(3) Jeremy Bigwood, „Buying Venezuela's press with U.S. tax dollars“ (Купуване на венецуелския печат с долари от американските данъци), *Report on the Americas*, Ню Йорк, септември-октомври 2010.

(4) Вж. Maurice Lemoine, „Caracas brûle-t-elle ?“ (Гори ли Каракас?), *Монд дипломатик* в *Дума*, 5 август 2010.

(5) Roberto Laserna, „El Cambio que no cambia,“ (Промяната, която не се променя) *Pulso*, Ла Пас, 8 август 2010.

(6) Виж Álvaro García Linera, „Bolivie, les quatre contradictions de notre révolution“ (Боливия, четирите противоречия на нашата революция), *Monde diplomatique*, септември 2011.

(7) Цитирано от Grace Livingstone в *America's backyard: The United States and Latin America from the Monroe doctrine to the war on terror* (Задният двор на Америка: Съединените щати и Латинска Америка от доктрината Монро до войната срещу тероризма), Zed Books, Ню Йорк, 2009.

(8) Thomas Reardon и Julio A. Berdegué, „The Rapid Rise of Supermarkets in Latin America - Challenges and Opportunities for Development“ (Бързият възход на супермаркети в Латинска Америка - предизвикателства и възможности за развитие), *Development policy review*, том 4, бр. 20, Blackwell publishers, Молдън (Масачусетс), 2002.

(9) Carlos Aguiar de Medeiros, „Asset-stripping the state“ (Изтощаване на активите на държавата), *New Left review*, бр. 55, Лондон, януари-февруари 2009.

(10) Вж. Жейса Мария Роча, „Лула - часът за равносметка“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 2 септември 2010.

(11) Вж Cécile Raimbeau, „En Argentine, les „piqueteros“s'impatientent“ (В Аржентина „демонстрантите“ се изнервят), *Monde diplomatique*, октомври 2011.

(12) Комюнике № 47 на L'Institut de recherche économique appliquée (IPEA) (Институт за приложни икономически изследвания), май 2010.

социализъм

ТАЗИ политика обяснява защо правителствата, произхождащи от латиноамериканската левица, продължават да се радват на голяма популярност. Но дали тя е удовлетворявала очакванията на народите, преди да бъде разклатена от кризата и пробуждането на десницата?

Прогресивните правителства наистина пренасочиха част от приходите от износа на суровини към най-бедното население. *Не настъпват структурни промени, а преобразуване на една стара форма на натрупване, при което държавата заделя по-голяма част от печалбите, генерирани от добива на полезни изкопаеми и петрол, упражнява известен контрол върху дейността на мултинационалните компании, като преразпределя по-голям дял от приходите от износ под формата на социални програми* (13), смята боливийският икономист Алберто Акоста, бивш министър на мините и екологията. *А как да направим, за да построим пътищата, здравните заведения, училищата, които ни липсват, и да удовлетворим исканията на обществото?*, отговаря Алваро Гарсия Линера, вицепрезидент на страната (14).

Но противно на някои мнения големите сътресения в системата на несправедливото преразпределяне на благата се оказват толкова по-редки, колкото по-плахи са данъчните реформи. В Латинска Америка средната данъчна тежест е впечатляващо малка – средно 22,9% от брутния вътрешен продукт (БВП), срещу 36,2% за страните от Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР). В Бразилия между 2006 г. и 2007 г. *броят на хората, притежаващи финансови активи над 1 милион долара, се е увеличил с 19,1%*, отбелязва икономистът Пиер Салама (15). Историкът Пери Андерсън е на мнение, че *правителството* (на Луис Инасио Лула да Силва, 2003-2010) *не само, че не беше заплаха за собствениците, а и им беше в услуга*. Според него *капитализмът никога не е бил толкова успешен, колкото при Лула. Бразилските финансови среди и индустриалци са сред поддръжниците на правителството на Лула. Бразилската фондова борса надмина всички борси по света. Субсидиите, вложени в рамките на програмата „Семейна кошница“, са едва 0,5% от БВП, докато обслужването на държавния дълг нарасна с 6% до 7%, а данъците останаха непроменени или бяха намалени* (16).

Подобно на други страни, причислени към левия спектър, Бразилия не направи истински структурни промени, свързани с очакванията за изкореняване на причините за бедността и за социалното неравенство. Подобряването на условията на живот остава много непостоянна величина, тъй като зависи от държавни програми, които биха могли да бъдат прекратени или премахнати при смяна на правителството или от план за икономии, „наложен“ от икономическа рецесия… Впрочем думата „приватизация“, забранена при правителството на Лула, започва да влиза в употреба в изказа на неговата наследничка Дилма Русеф.

Във Венецуела реформите бяха по-дълбоки. Те станаха част от амбициозен проект за преобразуване на държавата, за преосмисляне на понятието частна собственост и за засилване на народното участие в демократичната система. От 2005 г., когато страната тръгна по пътя на развитие, наричан „социализъм на XXI век“, Чавес се опита да създаде антилиберален блок, като се съюзи с Куба и сплоти около нейната доктрина някои съседни страни, по-конкретно Боливия на Моралес и Еквадор на Кореа. В трите държави учредителни събрания внесоха поправки в конституциите в полза на народните маси, спряха и обърнаха обратно най-емблематичните неолиберални политики, национализираха отново енергетиката и природните богатства, за да инвестират в социални програми.

МАКАР ЧЕ през 2010 г. на частния сектор се падаше 70% от създаването на национално богатство, от идването си на власт правителството на Уго Чавес национализира много компании от сферата на енергетиката, телекомуникациите, минния добив, снабдяването с храни, строителството и банковото дело. То насърчи също така създаването на хиляди дребни предприятия, обединени в кооперативи и преразпредели милиони хектари земи в полза на земеделските производители (етап, през който Боливия и Еквадор още не са преминали).

Тези правителства, критикувани като „радикални“ от умерените и либералните наблюдатели, спечелиха властта след избори, които ги издигнаха на власт в корумпирани, клиентелистки, бюрократични и олигархически държави. След поредица от избори, както изглежда, е постигнат пробив – сега по-голямата заплаха за тези страни май не идва толкова от десницата, колкото от вътрешността на управляващия блок. Комисионни, непотизъм, баронства по места – когато липсват подготвени кадри, „революционните предприемачи“ понякога взимат връх. Те стават по-малко склонни да променят даденото положение, защото то ги издига в ранг на нова привилегирована класа. Освен това колкото повече жизненото равнище се подобрява за част от населението, толкова повече то започва да гледа по друг начин на спешната нужда от обществени промени…

Въоръжени с плакати, на които се чете: *Нито капитал, нито бюрократи – повече социализъм и повече революция*, хиляди членове на профсъюзите и на левите партии и представители на сдружения манифестираха в края на 2010 г. и в началото на 2011г. по улиците на големите венецуелски градове с искания да бъде подобрен Кодексът на труда, да продължи процесът на национализация на стратегическите индустрии, да се засилят пълномощията на работниците в професионалните съюзи и по-специално в националзираните напоследък обекти. Но транснационалният капитализъм не се оставя лесно да бъде надвит… Като държи сметка за случващото се – поне засега – не означава, че това му харесва.

СЦЕЛ ДА компенсира щетите, нанесени от кризата през 2008 г., и да генерира приходи, като привлече международни капитали, еквадорският президент подписа през 2009 г. закон за полезните изкопаеми, който позволява на мултинационалните компании да добиват полезни изкопаеми без предварително да се консултират с общностите, които биха могли да се окажат засегнати. Това е нарушение на конвенциите на Международната организация на труда (МОТ). Друг нов закон предоставя на минната, петролната и хранителната индустрия преференциални условия за достъп до източниците на вода, което поражда подозрения, че с него се подготвя приватизация на водоснабдителни мрежи. Протестите, предизвикани от опасенията на индианските общности, заплашени от подобни намерения, бяха потушавани понякога със сила от полицията и армията. Защитата на околната среда, нейните природни дадености и подобряването на жизнените условия за цялото население не винаги е лесна работа. Еквадорският проект „Ясуни ИТТ“ е показателен за това. Той предвиждаше да се изискат средства от „международната общност“, за да не се експлоатират природните ресурси в сърцето на район, особено важен за биоразнообразието. Но обещаните средства не идват. Може ли столицата Кито сама да защитава „майката Земя“? Някои обществени движения и по специално индианските искат това.

От избори до преизбиране

Декември1998 г. Избиране на Уго Чавес, Венецуела.

Юли 2000 г. Чавес е преизбран в избори, с които се ангажира на референдум през април 1999 г., когато предложи свикването на учредително събрание

Октомври 2002 г. Избиране на Луис Инасио Лула да Силва, Бразилия.

Май 2003 г. Избиране на Нестор Кирхнер, Аржентина.

Октомври 2004 г. Избиране на Табаре Васкес, Уругвай.

Ноември 2005 г. Избиране на Мануел Селая, Хондурас.

Декември 2005 г. Избиране на Ево Моралес, Боливия.

Юли 2006 г. Масови фалшификации лишават Андрес Мануел Лопес Обрадор от изборна победа в Мексико. Побеждава неговият противник (от десницата) Фелипе Калдерон.

Октомври 2006 г. Преизбиране на Лула да Силва.

Ноември 2006 г. Избиране на Рафаел Кореа в Еквадор и на Даниел Ортега в Никарагуа.

Декември 2006 г. Преизбиране на Чавес.

Октомври 2007 г. Избиране на Кристина Фернандес де Кирхнер, Аржентина.

Април 2008 г. Избиране на Фернандо Луго, Парагвай.

Април 2009 г. Преизбиране на Кореа.

Ноември 2009 г. Избиране на Хосе „Пепе” Мухика, Уругвай.

Декември 2009 г. Преизбиране на Моралес.

Октомври 2010 г. Избиране на Дилма Русеф, Бразилия.

Юни 2011 г. Избиране на Олянта Умала, Перу.

Октомври 2011 г. Преизбиране на г-жа Фернандес де Кирхнер, Аржентина.

Интернационализъм

„Ние чуваме гласовете на френските работници зад решетките на затворите, където са били хвърлени от правителството на френските плутократи, които се страхуват от тяхната силна ярост и които треперят пред пламъка, разпалващ сърцата им. Ушите ни чуха шума на морето с надигащите се вълни от британски работници, борещи се срещу скалите, върху които се издига крепостта на британския капитализъм, този удушвач на народите, този международен злосторник, този разрушител на живота! Ние чуваме всичко това с дълбока радост и у нас нараства убеждението, че скоро ще настъпи денят, когато нашите мъчения ще спрат и нашата борба ще се свърже с вашата.“

„Убедени сме, че вие не се борите единствено за собствената си победа, за собственото си освобождение“ (…)

„Ако се освободите, но ни оставите в робство и подчинение, вие бързо ще попаднете отново в робство и подчинение, защото, за да ни задържите в оковите и в затворите, ще трябва да сформирате, на изток и на юг, сили от тъмничари и полицаи, за да ви защитават; ще трябва да свикате войски, за да ни държите под желязна пета; ще трябва да отстъпите властта си над нас на вашите генерали и управници. А те, вкусили от сладостта на живота без работа за наша сметка и научили се да държат поколения цветнокожи работници в подчинение, ще обърнат щиковете си срещу вас и богатството, натрупано в Азия и Африка, ще бъде използвано, за да ви потопи отново в робство“ (…)

„Вие не можете да се освободите без да ни помогнете в нашата борба за освобождение. Богатството на нашата страна в ръцете на капиталистите е средство, за да ви подчини. Докато британските капиталисти могат свободно да експлоатират индийските, египетските и турските селяни, докато могат да ги ограбват, докато могат да ги принуждават да служат в британската армия, те ще имат винаги достатъчно богатства и слуги, за да подчиняват британските работници. Без нашето въстание световният пролетариат не би могъл да победи световния капитал. И както вие не можете да изтръгнете властта от ръцете на капиталистите, без да се обедините с нас, така и ние не можем да завземем властта, без да се обединим с вас (…) Вие и ние, обединени, представляваме непобедима сила.“

Призив към работниците в Европа, отправен в края на Конгреса на народите от Изтока, организиран на 1 септември 1920 г. в Баку от Комунистическия интернационал.

Писателят Бенджамин Денгл сравнява динамиката в страните от „розово-червената вълна“ с *деликатно балансиране между обществените движения и държавата* (17), което става все по-трудно със задълбочаването на световната криза. Представителите на произхождащите от гражданското общество организации, ангажирани на страната на властите, с цел да „променят“ света, трябва да избират между сътрудничество и съглашателство. Ако забравят, че мисията им е да представляват интересите на членовете си, автоматично се стига до демобилизация и отслабване на способността им да влияят върху националните политически решения.

Въпреки съществуващите противоречия, един признак подсказва все пак, че Латинска Америка се променя. САЩ и латиноамериканската десница продължават контраофанзивата, с цел да обърнат тенденцията, която не им харесва. Затова прогресивните латиноамерикански правителства понасят гръмовете и светкавиците на елитите от региона. В Хондурас например през 2009 г. армията свали от власт прогресивното правителство на Мануел Селая с преврат, подготвен с мълчаливата подкрепа на Вашингтон. Освен това САЩ засилиха военното си присъствие на целия континент включително и с нови военни бази.

(13) Вж Carmelo Ruiz Marrero, „The New latin American „Progressismo“ and the Extractivism of the 21st Century“ (Новата латиноамериканска прогресивност и свръхактивността на 21 век) , *Americas program*, 17 февруари 2011, www.cipamericas.org.

(14) Álvaro García Linera, *цит. съч.*

(15) Pierre Salama, „Lula a-t-il vraiment fait reculer la pauvreté ?“ (Лула наистина ли накара бедността да отстъпи?), *Alternatives internationales*, извънредно издание № 7, Paris, декември 2009.

(16) Perry Anderson, „Lula's Brazil“ (Бразилията на Лула) *London review of Books*, том 33, бр. 7, 31 март 2011.

(17) Benjamin Dangle, *Dancing with Dynamite:Social Movements and States in Latin America*, (Танцуване с динамит - социални движения и държави в Латинска Америка) AK Press, Балтимор, 2010.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

Къде е левицата

Стилови елементи

Добродетел

„Един революционер е непреклонен, но той е здравомислещ и скромен; чистосърдечен, без да изтъква лукса на привидната скромност; той е непримиримият враг на всяка лъжа, на всяко снизхождение, на всяка престореност. Тъй като целта му е Революцията да победи, той никога не я порицава, но осъжда противниците ѝ, без да я обвързва с тях, не я накърнява, а я обяснява и ревностно, пазейки чистотата ѝ, той се наблюдава, когато говори с уважение за нея; той ни най-малко не твърди, че е равен на властта, представлявана от закона, а че е равен с хората и най-вече с нещастните. (…) Един революционер е здравомислещ и честен герой“.

Сен Жуст към Комитета за обществено спасение, 15 април 1794 г.

Общ живот

„Луис Инасио да Силва, бивш ваксаджия, тапицер, стругар и синдикалист. Бразилец като вас“.

Лозунг от предизборната кампания на Луис Инасио Лула да Силва, кандидат през 1982 г. за поста губернатор на щата Сао Пауло.

Разрив

„През шестдесетте години на XX век се беше наложила тенденцията левицата да се определя не толкова по целите, които си поставяше да постигне, а със средствата, който използваше, за да успее. Негласно изразената цел беше социализмът, средствата или пътищата бяха въоръжената или институционната борба. В зависимост от тези критерии се обособиха една революционна и една реформистка левица. През деветдесетте години на XX век започна да се употребява изразът „нова левица“– за обозначаване на левицата, която беше изоставила въоръжената борба, за да започне институционната борба, в някои случаи, а в други, за обозначаване на „социалната левица“, съставена от значителен брой разнородни елементи като местните жители, жените, еколозите, защитниците на правата на човека и т. н. От своя страна, аз бих искал да предложа една по-тясна дефиниция във връзка с преследваната цел и затова ние трябва да се запитаме дали това, към което се стремим, е да подмладим капитализма, правейки го по-човешки, или да изградим едно общество, което да го застари. Така аз считам, че левицата е съвкупност от сили, които се борят, за да изградят алтернативно на експлоататорската капиталистическа система и на нейната печалбарска логика общество от работници и работнички, организирано съобразно една хуманна и солидарна логика, предназначена да задоволи човешките потребности (…), тоест социалистическо общество“.

Марта Арнекер, Латинска Америка, Laboratoire pour un socialisme du XXI e siècle (Лаборатория за социализма от XX век), *Utopia, Париж, 2010. Авторката, известна личност от движенията за еманципация на латиноамериканските страни, е била съветничка в правителството на Уго Чавес във Венецуела.*

(От стр. 1)

Социалната промяна, необходима – и то спешно – според повечето леви кандидати, натоварени с управленски отговорности, очевидно изисква на нея да се гледа като на нещо повече от обикновена предизборна реторика. А също така изисква те да вземат властта. Точно по този въпрос умерената левица поучава „радикалите“ и другите „възмутени“. И не чака „голямата вечер“, не мечтае да се сгуши в изолирано от мърсотията на света контраобщество, населено със „забележителни личности“ *(вж. на стр 8 статията на Франк Пупо)*. Ако използваме терминологията на Франсоа Оланд от преди пет години, тя *не иска да блокира, а по-скоро да прави. Не иска да спира, а по-скоро да действа. Не иска да устоява, а по-скоро да завладява*. И смята, че *да не се побеждава десницата, означава тя да бъде запазвана, тоест избирана* (4). Според него обаче радикалната левица предпочита да *яхне гнева на която и да е социална група*, вместо да *избере реализма* (5).

А основният коз на една управляваща левица е, че разполага „тук и сега“ с множество избиратели и нетърпеливи ръководни кадри, благодарение на които би могла да поеме щафетата. Но „победата над десницата“ не е част от програма или бъдеща възможност. Веднага щом изборите бъдат спечелени, структурите по места – национални, европейски и международни – рискуват да попречат на желанието за промяна, изразено по време на кампанията. По тази логика Обама заяви, че индустриалните лобита и нежеланието на републиканците да подкрепят определени закони в парламента са провалили волята за промяна и оптимизма („Да, ние можем“), които все пак бяха приети от значителна част от американските граждани.

На други места левите управници се извиниха за предпазливостта или за малодушието си, оправдавайки се с „пречки“ или „наследство“ (липса на международна конкурентоспособност на производствения сектор, размер на дълга и др.), които ограничавали полето им за действие. *Публичният ни живот е доминиран от странна двойственост*, анализира още през 1992 г. Лионел Жоспен. *От една страна, упрекваме* [социалистическата] *власт за безработицата, проблемите на предградията, социалните неудачи, десния екстремизъм и отчаянието на левицата. От друга страна, я призоваваме да не изоставя финансовата и икономическата политика, която силно затруднява разрешаването на проблемите, за които я обвиняваме* (6). Двадесет години по-късно формулировката на това противоречие не е променена ни на йота.

Социалистите твърдят, че като цяло изборната загуба на левицата позволява на десницата да използва цял арсенал от либерални „реформи“ (приватизации, ограничаване на синдикалните права, орязване на публичните разходи), които ще унищожат евентуалните инструменти за водене на друга политика. Това обяснява „полезния вот“ за тях. Но загубата може да е педагогически полезна. Амон например признава, че в Германия *резултатите от парламентарните избори* [през септември 2009 г.], *на които ГСДП постигна най-слабия си резултат* [23% от гласовете] *от един век насам, убедиха ръководството на партията, че ориентацията ѝ трябва да бъде променена* (7).

Гръцките социалисти се поздравяват, че са реагирали по-бързо от Тачър

Също толкова скромно „доктринално възстановяване“ настъпи във Франция след разгрома на социалистите на изборите през 1993 г., както и в Обединеното кралство след победата на консерваторите през 2010 г. Несъмнено съвсем скоро ще се стигне до същото в Испания и Гърция, тъй като изглежда малко вероятно управляващите там социалисти да припишат бъдещото си поражение на прекалено революционната си политика. За да защити Папандреу, гръцката депутатка социалистка Елена Панаритис дори си позволи поразяващо сравнение: *На Маргарет Тачър ѝ бяха необходими единадесет години, за да завърши реформите в държава, която имаше по-малки структурни проблеми. А ние започнахме да изпълняваме програмата си само преди четиринадесет месеца!* (8). Иначе казано, „По-добре Папандреу, отколкото Тачър!“

За да се излезе от този капан, е необходимо да се състави списък с предварителните условия за вкарване на финансовата глобализация в релсите. Междувременно възникна следният проблем: като се имат предвид изобилието и сложността на механизмите, чрез които в продължение на тридесет години икономическото развитие на държавите е в клещите на капиталистическата спекулация, дори една относително добродушна програма от реформи (намаляване на данъчната несправедливост, умерено увеличаване на покупателната способност на работещите, запазване нивото на бюджета за образование и др.) вече налага значителен брой разриви. Трябва да се скъса с настоящия европейски ред, както и с политиката, към която се присъединиха социалистите (9).

Поради отказа например да се постави под въпрос „независимостта“ на Европейската централна банка (ЕЦБ) (европейските договори гарантират, че монетарната ѝ политика няма да бъде подложена на какъвто и да било демократичен контрол), да се смекчи Пактът за стабилност и растеж (който в период на криза задушава волевата стратегия за борба с безработицата), да се изобличи съюзът между либералите и социалдемократите в Европейския парламент (заради който последните подкрепиха кандидатурата на Марио Драги, бивш банкер на „Голдман Сакс“, за директорския пост на ЕЦБ), като дори не споменаваме свободната търговия (доктрината на Европейската комисия) и необходимостта от един одит на държавния дълг (за да не се обезщетяват спекулантите, които заложиха срещу най-слабите държави в еврозоната), тоест поради липсата на всичко това още от самото начало партията шах ще започне зле.

И дори е изгубена предварително. Нищо не ни позволява да вярваме, че Оланд във Франция, Зигмар Габриел в Германия и Едуард Милибанд в Обединеното кралство ще успеят там, където Обама, Хосе Луис Сапатеро и Папандреу вече се провалиха. Представете си, че *съюз, който ще превърне политическото обединение на Европа в сърце на проекта си*, ще доведе, както се надява Масимо д'Алема в Италия, до *възраждане на прогресизма* (10). Прилича (в най-добрия случай) на сън наяве. При сегашното състояние на политическите и социалните сили една федерална Европа би затвърдила още повече задуша-

Да класираме партия, депутат или набор от политически мерки като „леви“, не е проста задача. Въпросната категория има своя история и в процеса на политическите битки определението на значението ѝ търпи непрестанни промени.

Лоран Бонели

Какво означава да си от „левицата“? Подобен въпрос може да прозвучи наивно, след като ползваме именно това обозначение за определяне на същността на политическите организации („парламентарна левица“, „лява община“), и на ценностните системи на хората (от „интелигент с леви убеждения“ до „народ с лява нагласа“). Оказва се обаче, че делението на левица и десница съвсем не е така естествено, неизменно, а едва ли и необходимо.

Във Франция през XVIII век основното обществено деление противоставя поземлената аристокрация, която държи политическата власт, на търговската буржоазия, чиято роля се свежда до тази на финансов доставчик. Монополът за гласуване, който последната създава след Френската революция, кара републиканците от XIX век да се мобилизират срещу него, като разширяват избирателните права. В противовес на личния обществен авторитет на знатната прослойка, новопоявилата се социална сила създава колективна организационна форма – партията. Вместо да раздават пари, храна или напитки по изборите, новодошлите се залавят с изготвянето на програми и с усилване тежестта на идеологията. Постепенно тези мерки се налагат като всеобщи правила на играта.

И те не достигат, за да се обособи ярка лява „идентичност“. Историята е наситена с безброй шарения по политическата шахматна дъска. Така, след като републиканците – прекръстени на „опортюнисти“ – взимат властта, те попадат под хулите както на „непримиримите“, така и на радикалите. Последните пък скоро стават прицел на социалистите, след като Жорж Клемансо, тогава министър на вътрешните работи, нарежда да се потушат стачките от 1906 година. Както казва Жан Жорес през 1906 година, *Когато вчерашният укорител се сблъска с нищетата, която вещае виждането му за бъдещето, той неминуемо попада в плен на лошо настроение, плод на което е прекаляването с военна и полицейска сила*. На свой ред Френското крило на работническия интернационал (SFIO) е подложено на нападките на комунистите, което води до раз-

Поглед отдясно

„В крайна сметка, това, което направиха английските социалисти преди десет години, може би френската десница би сторила сега“.

Никола Саркози, летен университет към Движението на френските предприятия“(Medef), 30 август 2007 г.

„Когато чуя Герхард Шрьодер да ми говори за своя план да сложи край на паричните помощи за безработни повече от година и Тони Блеър – да ми говори за приватизацията на болниците, аз не се чувствам като човека с най-слаб ляв уклон от тримата“.

Жан-Пиер Рафарен, цитиран от Le Monde, *27 февруари 2004.*

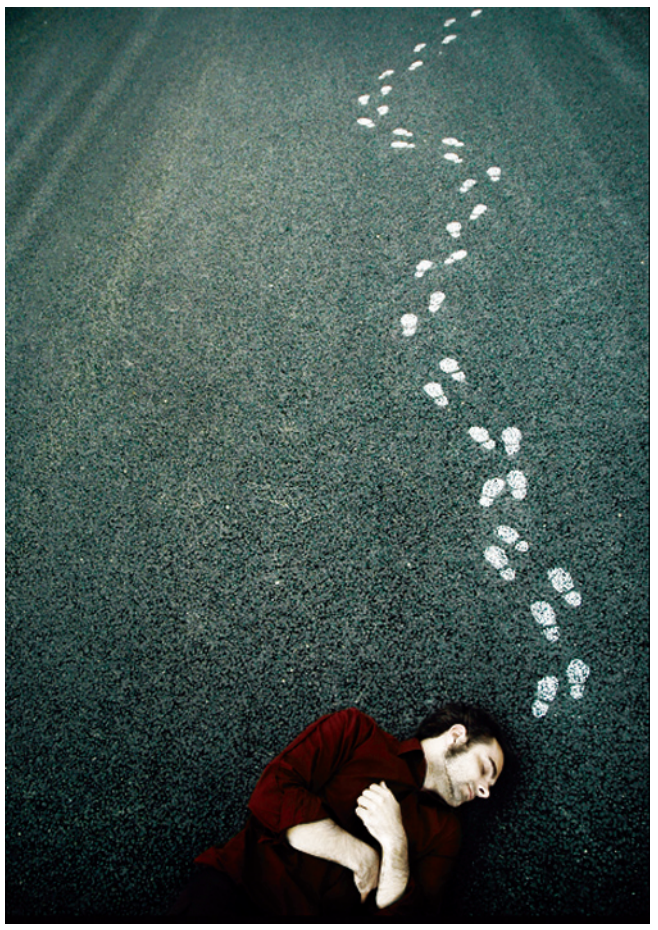
„Социалдемокрацията означава приемане на неудържимия либерализъм, а за приличие - с няколко думи на съжаление“.

Филип Сеген, Acteurs de l'économie, *№ 49, Лион, ноември 2004.*

„Най-уязвимото място на левицата – най-важното – е това, че тя не е левица! Това критично твърдение, споделяно тайно от множество избиратели и симпатизанти на левицата, изостря и обърква местното [социалистическо] мнозинство. Единствено истината причинява болка. Управляващата левица е с лошо съзнание. Тя знае с положителност, че нейното икономическо управление е под шапката на пазарната икономика и на глобалния капитализъм; тя знае с положителност и че е неспособна да предложи сериозна алтернатива. (...) Колкото повече броят на приватизациите нараства („Франс телеком“, Креди Лионе“, „Томсън“, „CIC“, „GAN“, „Аероспасиал“, „Еър Франс“...), толкова повече цените на борсата скачат (близо 100% за три години), сферите на конкуренцията се разширяват (телекомуникации, енергетика, банков сектор, застраховки) и отгоре на всичко това ни обясняват, че то се вписвало в едно социалистическо и хуманно измерение“.

Франсоа Фийон, Libération, *Париж, 7 март 2000, по повод правителството, ръководено от Лионел Жоспен.*

по време на икономическата буря?

Снимки: DOROTHY SHOES

ващите либерални механизми и поверявайки властта на непрозрачни технократски инстанции, би ограничила още повече суверенитета на народите. А валутата и търговията не са ли вече „федерализирани“ области?

И все пак, докато умерените леви партии продължават да представляват основната част от прогресивния електорат (независимо дали чрез присъединяване към проекта им или заради убедеността, че те са единствената възможност за смяна на властта в близкото бъдеще), по-радикалните (или екологични) политически формации ще бъдат обречени да играят ролята на фигуранти, на помощни сили, които симулират дейност. Дори с 15% от гласовете, четиридесет и четирима депутати, четирима министри и организация със стотици хиляди поддръжници Френската комунистическа партия (ФКП) не изигра никаква роля в периода от 1981 г. до 1984 г. при определянето на икономическата и финансовата политика на Франсоа Митеран. Корабокрушението на Партията на комунистическото възраждане в Италия, пленник на съюза си с левите центристки партии, не е вълнуващ прецедент. Тогава, както може би си спомняте, трябваше на всяка цена да се предотврати връщането на власт на Силвио Берлускони, който все пак се върна, макар и по-късно.

Левият фронт (към който принадлежи Френската комунистическа партия) иска да опровергае подобни знамения. Като оказва натиск върху Социалистическата партия, той се надява тя да преодолее *наследствената си обремененост*. На пръв поглед залогът изглежда илюзорен и дори отчайващ. И все пак, ако се вземат предвид и други данни освен съотношението на силите преди изборите и институционните пречки, той може и да се аргументира с исторически прецеденти. Нито една от големите социални придобивки на Народния фронт (платен отпуск, четиридесет часова работна седмица и т.н.) не беше включена в твърде умерената програма на коалицията, която победи през април-май 1936 г. Стачното движение от юни същата година обаче ги наложи на френските работодатели.

Но историята на този период не се свежда до неудържимия натиск на едно социално движение върху срамежливи и подплашени леви партии. Всъщност именно изборната победа на Народния фронт отприщи социално протестно движение, като даде на работниците усещането, че повече няма да се блъскат в стената на полицейската и работодателската репресия. Окуражени, те знаеха и това, че няма да получат нищо от партиите, за които са гласували, ако не им извият ръцете. Това обяснява тази победоносна, макар и толкова рядко срещана, диалектика между избори и мобилизация, урни и заводи. Ляво правителство, което не е подложено на същия натиск, бързо би се оказало натясно с една технокрация, която отдавна не знае да прави друго освен либерализъм. То ще трябва бързо да приласкае рейтинговите агенции, които без никакво съмнение веднага „ще разжалват“ всяка държава, водеща истинска лява политика.

Тогава какво – дързост или пропадане? Ако е дързост, рисковете – изолация, инфлация, разпадане, ни се втълпяват от сутрин до вечер. Да, ами тези от пропадането? Анализирайки ситуацията в Европа през 30-те години на XX в., историкът Карл Поланий припомня, че *задънената улица, в която се оказа либералният капитализъм*, доведе до *реформа на пазарната икономика, осъществена с цената на изкореняването на всички демократични институции* в някои държави (11). Но с какъв народен суверенитет могат все още да се похвалят европейските решения, взети под диктата на пазарите? Умерен социалист като Мишел Рокар вече също е разтревожен. Налагането на нови, по-строги условия на гърците може да доведе до премахване на демокрацията в тази държава. *Като се има предвид гневът, който изпитва този народ*, написа той миналия месец, *трудно може да се повярва, че което и да било гръцко правителство би се задържало на власт без подкрепата на армията. Несъмнено тази тъжна констатация е валидна за Португалия и Ирландия, и за други по-големи държави. Докъде ли ще се стигне?* (12)

Започна скоростна надпревара между втвърдяването на либералната авторитарност и скъсването с капитализма, което все още изглежда твърде далечно. Но когато народите спрат да вярват в политическата игра с белязани зарове, когато виждат как правителствата се отказват от суверенитета си, когато упорито искат банките да бъдат вкарани в релсите, когато се мобилизират, без да знаят накъде ще ги отведе гневът им, това означава, че въпреки всичко левицата е все още жива.

Серж Алими

(4) François Hollande, *Devoirs de vérité* (Задължения към истината), Stock, Париж, 2006, с. 91 и 206.
(5) *Пак там*, с. 51 и 43.
(6) Lionel Jospin, „Reconstruire la gauche“ (Да възстановим левицата), *Le Monde*, 11 април 1992.
(7) Benoît Hamon, *цит.съч.*, с.180.
(8) Цитиран от Alain Salles, „L'odyssée de Papandréou“ (Одисеята на Папандреу), *Le Monde*, 16 септември 2011.
(9) Вж. „Quand la gauche renonçait au nom de l'Europe“ (Когато левицата се предаде в името на Европа), *Le Monde diplomatique*, юни 2005.
(10) Massimo D'Alema, „Le succès de la gauche au Danemark annonce un renouveau européen“ (Успехът на левицата в Дания предвещава европейско възраждане), *Le Monde*, 21 септември 2011.
(11) Karl Polanyi, *La Grande Transformation* (Голямата промяна), Gallimard, Париж, 1983, с. 305.
(12) Michel Rocard, „Un système bancaire à repenser“ (Банкова система, която трябва да се преосмисли), *Le Monde*, 4 октомври 2011.

Le Monde diplomatique
Превод Марта Иванова

Историята на един политически етикет

цепление на конгреса в гр. Тур през 1920 година. В разгара на такива битки, вместо да отстоява същността си, левицата непрекъснато преобразява идейните стойности, които биха били определящи за нея: така например, покрай аферата „Драйфус“ националистите и антисемитите си забраняват – макар че някои принадлежат към социалистическия съюз в Камарата на депутатите – да се определят като леви.

След като левицата участва в политическата игра не като постоянно действащо лице, а по-скоро като фигура с променлива позиция, защо изобщо се говори за „леви партии“? Оказва се, че общото между формациите, които се стремят към лява принадлежност, е появата им във време, белязано от индустриалната революция и установяването на парламентарни режими. Индустриалният подем води до преразглеждане на въпроса за разпределението на произведеното богатство (принадената стойност), тоест на въпроса за отношенията между труда и капитала. Тогава левицата решително застава на страната на трудещите се (особено на работниците), оттук и имената на основаните по това време партии – Лейбъристка (на труда) партия в Обединеното кралство (и неговите колонии), Испанска социалистическа работническа партия (PSOE), Работническа социалистическа партия (*Sozialistische Arbeiterpartei)*, предшественик на социалдемократическата партия в Германия, Партия на италианските трудещи се и т.н.

В подобен дух са и общите цели, които чертае левицата, въпреки някои национални особености (зависещи главно от силата на антиклерикалната борба). Така приетият през януари 1905 година „устав“ гласи например, че SFIO е *класова партия, чиято цел е постигането на обществена собственост върху средствата за производство, т.е. превръщането на капиталистическото общество в колективистично или комунистическо посредством икономическа и политическа организация на пролетариата*. Британските лейбъристи образуват представителен комитет на трудещите се, чиято задача е да отстоява исканията на профсъюзите на парламентарно равнище.

Същевременно стратегията спрямо съществуващите политически институции не е еднаква навсякъде. За едни, по-революционно настроените, парламентарните режими са представители на заможните слоеве, поради което срещу тях следва да се води неотстъпна борба. За други те могат да помогнат в решаването на социалния въпрос (1). Завоюването на властта от леви движения засилва напрежението. Управленията, появили се след руската революция, коренно променят режима на собствеността и рушат връзката между доход и наемен труд. Те основават извънпазарна икономика, чужда на правилата на пазара, в името на равенството. Другаде се правят реформистки опити за намаляване на антагонизма между труда и капитала посредством едно малко по-справедливо разпределение на благата. Повечето социалдемокрации поемат по този път. Под прекия или конюнктурен натиск на работнически, синдикални или социални движения те разширяват закрилата на трудещите се (пенсии, здравни осигуровки, платени отпуски) и провеждат преразпределящи данъчни реформи.

Въпросът за режима на собственост почти напълно липсва в проектите и програмите

Но днес, когато всички показатели непротиворечиво сочат, че в почти всички икономически развити страни относителната част на печалбите е „необичайно висока“ спрямо заплатите, с удивление виждаме колко скромно място заема въпросът за разпределението на благата в дискусиите и действията на левицата, и как темата за режимите на собственост почти не е застъпена.

Вярно е, че разпадането на комунистическия блок на практика напълно унищожи идеята за възможна алтернатива на пазарната икономика. Промените в капитализма (финансиаризация, транснационализация) и тези на наемния труд усложняват положението.

Професионализирането на политическата дейност също играе важна роля (2). В началото, парадоксално, тя представляваше необходимо условие за демократизацията. Да живеят за политиката не е било трудно за благородниците, тъй като доходите им са ги осигурявали срещу нужда. Но новодошлите е трябвало да живеят от политиката. Постепенно границата между целта и средствата започва да се губи. Партиите се нуждаят от избранници, за да действат, а избранниците имат нужда от партия, за да развиват дейността, в която са се специализирали. Много бързо този процес на професионализация ще бъде подплатен и от механизма на обществения подбор. При отсъствие на целенасочена кадрова политика (като водената във Френската комунистическа партия в продължение на десетилетия) хората с най-ограничени възможности не получават достъп до висшите ръководни постове – в Националната асамблея на Франция депутатите, принадлежащи към средите на работници, служители и помощен персонал, са 7 %, а отговарят на повече от 60 % от активното население…

По всичко личи, че политическото поприще е склонно да не допуска влизането на непрофесионалисти. А от партийните активисти се очаква да се мобилизират единствено по време на изборните борби. Що се отнася до избирателите, пред очите им се разиграват политически игри, които им изглеждат все по-абстрактни и езотерични. Така например, при последните първични избори на социалистите без особено висок интелект не би било възможно да се проумее как Арно Монтебур се съюзи с Франсоа Оланд, с когото беше в разногласие по почти всички въпроси, докато Бенуа Амон, в очевидно единодушие с Монтебур, даде своята подкрепа на Мартин Обри, с която пък нямаше почти никакво единомислие... Подобни явления навярно обуславят загубата на интерес към изборите от страна на народните среди.

Социологът Робер Мишел, който изучава германската социалдемократическа партия от началото на XX век, е установил, че още тогава победата на левите партии все завършва като власт на политическата олигархия, която управлява съобразно собствените си интереси, а не в интерес на народа, който ги е избрал. В противовес на тази донякъде горчива констатация, авторът заключава: *Срещу измерницата се изправят все нови и нови обвинители, които, подир ера на славни сражения и безчестна власт, накрая се смесват със старата управляваща класа, отстъпвайки място на нови опоненти, които на свой ред ги атакуват в името на демокрацията* (3).

(1) Емблематичен във връзка с това противоречие е дебатът между Жюл Гед и Жан Жорес през 1900 г. Cf. Макс Бонафу (под ръководството на) *Творчеството на Жан Жорес*, VI, *Социалистически проучвания II, 1897-1901*, Изд.Ридер, Париж, 1933.
(2) Вж. Делфин Дюлон, *Изграждане на политическото поле*, Университетско издателство, гр. Рен, 2010.
(3) Робер Мишел, *Политическите партии*, Фламарион, Париж, 1971[първо издание - 1914].

Le Monde diplomatique
Превод Христина Костова

ДОСИЕ

Лицата на италианския

С мощна Комунистическа партия и изобилие от критически теории Италия дълго време беше образец за европейската левица. Среща с активисти.

Франческа Ланчини*

ПРЕСНИ макарони с говеждо (*casoncelli*) и пиле с къри, „цветно и ароматно“ меню се предлага в Бреша, в главния клуб (1) на Демократическата партия. Зад бара шета млада сенегалка – истински символ тук, където Северната лига, известна със своите ксенофобски позиции, управлява града и провинцията в коалиция с десницата от 2008 г. Насядали около едно кафе експресо, няколко активисти, почти всички бивши комунисти, коментират новините – от делото „Рубигейт“ (2) до положението на работниците от автомобилните заводи „Фиат“. В този беден квартал, както и в центъра, чужденците съжителстват с местното население от двадесет и пет години. Те представляват 15% от жителите на провинцията. Като работна ръка те имат движеща роля в тежката промишленост, услугите и животновъдството. В Северна Италия имигрантите – явление, започнало през 70-те години на XX век – са приоритетен въпрос за Демократическата партия, единствената лявоцентристка партия, представена в парламента. Там тя е подкрепена от други две организации – „Италия на ценностите“ и „Италиански радикали“, които считат разделението дясно–ляво за отживелица.

Произлязла от съюза на левите прогресисти и католиците демократи през 2007 г., четири години по-късно Демократическата партия наброява седемстотин хиляди члена и повече от седем хиляди кръжока. Според устава си тя е реформистка, европейска и лявоцентристка. Собствените ѝ привърженици обаче често я обвиняват, че е хаотична, твърде отстъпчива, лесно влиза в спорове и не се интересува от най-слабите. Накратко, че се е отказала от мечтата да промени света. *И аз бях имигрант*, разказва Уго Зекини, пенсиониран работник на 68 години. *Идвах от Тоскана и ме възприемаха пренебрежително като южняк. Затова се отъждествявам с хората извън общността, които работят на Север. Дискриминацията от страна на Лигата е сериозен проблем, който настоящата левица не е осъзнала напълно.* В рамките на един опит за диалог със Северната лига секретарят на Демократическата партия Пиерлуиджи Берсани се показа що-годе благосклонен: *Казвам, че Лигата не е расистка, но да внимаваме – като се поощряват някои импулси, може да се стигне до расизъм*. (3)

Ако вярваме на Зекини, стар комунистически активист, днес член на Демократическата партия и привърженик на една реформистка левица, това заслепление има парадоксална последица – в последните години доста работници гласуваха за Северната лига, защото левицата постепенно изгуби контакт с бедните слоеве. Така популизмът, изразен в лозунга „Господари у дома си“, съблазни наемните работници, които трудно свързват двата края. *Старата левица беше друго нещо*, продължава Зекини. *Сред отломките на следвоенния период тя работеше за социалното сцепление. Помагаше ни да се възприемаме като участници във възраждането на страната. Нашето политическо образование започваше в юношеските години с влизането във фабриката и включването в синдикат, което често съвпадше с получаването на партийна карта. Фабриката беше нашият университет. Чрез събранията си давахме сметка за своето положение и за това, което се случваше около нас. Чувствахме ясно, че можем да се избавим от бедността и неравенството.*

„Учихме и живяхме в охолство, но нямаме никакво политическо образование“

От 80-те години обаче Бреша като останалата част от Италия претърпява важни промени – големи промишлени предприятия, раздробени на малки обекти, все по-разединени и откъснати от политическите партии синдикати. Раздробено, работническото движение губи онова, което го правеше силно. С глобализацията новите работници с несигурно положение остават сами и без глас. *Цяла година изпращах писма, за да намеря работа, без да получа нито един отговор*, споделя Томазо Галя, 27-годишен, завършил литература. Той се опитва да вдъхне живот на този кръжок на Демократическата партия, като организира културни дейности („Кинофорум“, мултиетнически вечери, концерти, и т.н.). Времето на „партията-школа“ отдавна е отминало: *Имаме повече късмет от нашите родители*, добавя той, *учихме и прекарахме младостта си в охолство, но нямаме никакво политическо образование. Партията не обръща достатъчно внимание на това.*

Горният етаж на клуба, където се намират просторните офиси на Демократическата партия, представлява пресечна точка за активисти и ръководители. Сред тях Пиетро Бизинела, 45-годишен, регионален секретар и кмет на общност, станала символ на съжителството между местните хора, индийците и пакистанците, които работят в селското стопанство, или Микеле Орландо, 35-годишен, който управлява града крепост на левицата и подобно на младите членове на Демократическата партия, наречени rottamatori, се надява ръководството да бъде подновено. Една от най-запалените активистки – Глория Барджиджия, на 29 години, се надява, че това подмладяване ще стигне до базата: *Родителите ми бяха социалисти и ми предадоха страстта по политиката, но се чувствам като чужденка. Малко от моите връстници членуват в някоя партия. Активистката дейност все още се прехвърля на старите*, разказва тя, преди да започне да раздава отново всекидневните пропагандни брошури.

В едно литературно кафене в центъра на града, близо до университета, младежите от малкия студентски синдикат, изучаващ Sinistra Per (буквално „Левицата за“), изглеждат по-уверени. Те са израснали след падането на Берлинската стена, във времето на операция „Чисти ръце“ – съдебният трус, който предизвика кризата на традиционните партии и установяването на Втората италианска република – както и с „берлусконизма“ (4), но залагат своите надежди на преутвърждаването на основополагащите ценности на левицата. Трябва *да започнем от еднаквите възможности за всички*, обяснява Федерико Микели, студент по философия. *Реформата на университета, която иска министърът на образованието Мариастела Джелмини, получила образованието си тук, в Бреша, намалява държавното финансиране, или с други думи достъпа до стипендии, общежития и студентски столове. Как ще успеем да възнаградим заслугите – основа на демокрацията – ако нямаме равни шансове?* Настоящото правителство на десницата не обръща много внимание на културата, смята Микели, който използва концерти, курсове по фотография, празненства, дебати, университетския вестник и „Фейсбук“, за да разпространява своето разбиране за левицата. *Понякога*, продължава той, *се угнетявам като виждам, че защитата на общото благо не интересува младите хора. Но устоявам, защото както казва Антонио Грамши „мразя безразличните“.*

В Прато, важна община в централна Италия, севернякът духа от два дни. Усеща се общо чувство на примирение. Очаква се бурята да отмине. Но икономическата буря от няколко години руши този град на съпротивата срещу фашизма, някога крепост на левицата в „червената“ област на Тоскана (5). През 2009 г., след шестдесет и три години управление на левицата, общината преминава към дясноцентристкия лагер заради икономическата криза, която поразява водещия в текстила италиански регион. През последните шест години в текстилния бранш работните места намаляха с повече от десет хиляди. Италианската генерална конфедерация на труда, стар италиански синдикат, свързан по традиция с левицата – с нейните 5,7 милиона членове се опитва да намери решения, но не се заблуждават: *През 70-те години на XX век, когато станах представител на синдиката мислех, може би наивно, че като активист ще мога да работя за един по-добър свят*, заявява Мануеле Мариголи, около петдесетгодишен секретар на Трудовата борса на Италианската генерална конфедерация на труда. *Без колективното действие моите стремежи щяха да бъдат безрезултатни. Чувството за принадлежност обаче зависи от способността да имаш тежест в борбите. С интернационализацията на пазарите правата на работниците са все по-застрашени и политиката вече не играе никаква роля.*

„Левицата твърде дълго се осланяше на лаврите си и не успя да върне вярата в бъдещето“

До последното десетилетие Прато никога не спеше. Фабриките му бяха отворени денонощно. С китайската и индийската конкуренция и с автоматизацията на някои производства броят на работните места намаля и нощните смени бяха премахнати в почти всички предприятия. Но вниманието на медиите и на политиците се съсредоточи върху китайците, които създадоха в града т.нар. паралелен сектор на конфекцията, в който процъфтяха

*Журналист, Милано

„Модернизация“?

„Дори когато използва вторичните конфликти на по-заможните за благото на работниците или съчетава случайно дейността си с тази на някоя политическа партия за защита на правата и интересите на пролетариата, [*Социалистическата партия*] си остава винаги една партия на най-значимата и несломима опозиция в недрата на буржоазната класа и в държавата, която ѝ служи като инструмент. (…)

Със своята цел, със своя идеал, със средствата, с които си служи, Социалистическата партия, стремейки се да осъществи незабавните реформи, които работническата класа желае, не е партия за реформи, а партия за класова борба и за революция“.

Заключителна декларация от учредителния конгрес на Социалистическата партия, френската секция на Работническия интернационал, април 1905 г.

„Ние се променихме. Най-напред в практиката си. После и в текстовете си. Нашата принципна декларация вчера, нашият план днес теоретизират тази еволюция, която ние трябва да приемем напълно. Да, ние мислим, че пазарната икономика представлява най-ефикасното средство за производство и за обмен. Не, ние повече не вярваме, че можем да скъсаме с капитализма. (…) Ние осъзнаваме,че капитализмът ограничава нашия хоризонт за идното десетилетие и без съмнение за още по-дълъг период от време. Но ние също така сме решени да поправим изхвърлянията“.

Пиер Мороа, първи секретар на Социалистическата партия, предговор към Un nouvel horizon. Projet socialiste pour la France (Един нов хоризонт, социалистически проект за Франция), *Gallimard, Париж, 1992.*

(1) „Кръжоците“ означават местните секции на Демократическата партия.

(2) През януари 2011 г. избухва скандал, засягащ Силвио Берлускони, който имал платени сексуални отношения с малолетна.

(3) *La Padania*, 15 февруари 2011.

(4) Терминът „берлусконизъм“ обозначава личната политическа, икономическа и медийна власт на Берлускони и влиянието му върху обществото.

(5) Като „червени“ региони или региони със силно присъствие на левицата се смятат Емилия-Романя, Марке, Умбрия и Тоскана.

(6) Според префектурата тринадесет хиляди китайци са получили разрешително за престой в Прато. Тази цифра не включва „нелегалните“ и онези, които са получили разрешително за престой в други градове на Италия. Според местните източници те би трябвало да са около двадесет и пет хиляди.

активизъм

контрабандата и работата на черно (6). За да спечели общинските избори, дясноцентристката партия заложи на сигурността и законността. *Кризата, която преживява Прато, не може да бъде приписана на двадесет и пет хиляди китайци, които живеят тук, а по-скоро на тези от Народната република!*, подчертава Мариголи. *Стига лъжи! В Прато китайците не се занимават с текстил, а с облекло. Те не са конкуренти, а биха могли да бъдат клиенти. Разрешението на кризата се крие във взаимодействието – ние произвеждаме платове и вместо да правим конфекцията в Румъния, можем да я възложим на тях.* Такава е лявата и прогресивна идея на синдикалиста: *Да се създадат отношения с китайците, означава да узаконим престоя им и да ги освободим от робското им положение. За да се възроди Прато, е необходим проект за еманципация, който засяга всички.* Въпреки че телефонът му продължава да звъни, той настоява: *Тук десницата спечели, защото левицата твърде дълго живя на своите лаври не успя да върне вярата в бъдещето. Резултатът – работниците не отидоха да гласуват.* В страна, в която въздържането от гласуване не спира да нараства от края на 70-те години на XX век (19,5% на последните парламентарни избори през 2008 г.), макар че на референдума от 12 и 13 юни 2011 г. беше постигнат кворум, Илария Буджети, областен секретар на Демократическата партия, 37-годишна, каза, че има ясна идея за това какво е левица: *Училище и здравеопазване, достъп до най-важните услуги, интегриране на имигрантите. През 90-те години на XX век,* добавя тя, *с кризата на идеологиите и партиите и с влизането на Берлускони в политиката преживяхме трус, чиито последици все още плащаме. Той измисли един социален модел и въведе персонализма в политиката, според който водачът е по-важен от това, което говори.*

Седнала в кафене в центъра на града, Буджети се вълнува, когато си спомня за един харизматичен водач от други времена – Енрико Берлингуер, секретар на Италианската комунистическа партия от 1972 до 1984 г., годината на смъртта му. Той е един от уважаваните леви водачи, вече далечен образец, за когото хората си спомнят с носталгия. Въпреки затворения си характер, той е бил ценен заради своя възглед за бъдещето, политическата си страст и високата си нравственост. В „Къщата на народа“ на Коиано, център на дейността на левицата в града, е изложен негов черно-бял портрет. *Аз построих тази къща през 1975 г.*, разказва близо седемдесетгодишният Марио Бенси, исторически стълб на активизма и на тази секция на Италианската комунистическа партия, която наброява петстотин и петдесет члена. *Дейността на активистите преживява труден момент. До преди десет години другарите идваха тук да пият кафе и се впускаха в безкрайни разговори. Днес партиите вече нямат връзка с населението. Освен идеологията, най-вече ценностите и преди всичко солидарността се изгубиха. Всеки гледа себе си. Може би берлусконизмът е във всеки от нас. Берлускони – с неговата политика, телевизии и изработените по мярка закони – успя да задуши критичния разум.* Много хора смятат, че левицата, когато беше в правителството, проправи пътя на Берлускони, тъй като не засегна „конфликта на интереси“, който той въплъщаваше.

Берлусконизмът, разбиран като култ към показността и благополучието, към превръщането на живота в спектакъл от цяло поколение поддръжници, които приличат на публика от телевизионния екран, щеше да зарази левицата и по още един начин: *Чрез шуробаджанащината си управляващите на около шестдесетгодишна възраст отстраниха по-способните млади хора. Ето защо днес се твърди, че няма подходящи управници, които да противостоят на десницата*, обяснява Серджо Пуджели, активист на левицата, автор на две книги по темата (7). Нощта настъпва и седнали около масите на този клуб, обзаведен като голяма планинска хижа, десетки стари активисти играят на карти. Други играят билярд, докато младите от квартала гледат футболен мач по телевизията. След вечерята ще се прожектира филм за нацисткото депортиране, а на следващия ден ще бъде даден обяд за триста инвалиди. Въпреки трудностите къщата на народа остава важно място за среща, отворено и за бракосъчетанията от имигрантските общности. Това все още дава надежди на левицата в града, в който Северната лига постигна добър резултат на изборите и където се появиха крайно десните „Ационе Джовани“ и „Каза Паунд“.

Да отидем от Прато в Пулия, в Бари, Южна Италия. Левицата там винаги е имала слабо присъствие, но през 2005 г. тя за първи път дойде на власт, благодарение на изборите, спечелени от Никола Вендола – „Ники“, който понастоящем упражнява своя втори мандат като президент на региона. Този политик, който открито признава, че е хомосексуалист и католик, се превърна в един от най-известните актьори на националната политическа сцена. След като напусна Партията на комунистическото възраждане, през 2010 г. той създаде „Левица, екология и свобода“ – нова партия, която си поставя за цел да *допринесе за създаването на една нова и широка левица в Италия и в Европа* и която през ноември същата година вече наброяваше 45 000 члена и повече от петстотин местни секции, т.нар. фабрики. Основните принципи на партията са представени по двойки – мир и ненасилие, труд и социална справедливост, знание и екологично преобразяване на икономиката и на обществото. Трудно е да се предвиди какъв съюз ще сключи с Демократическата партия при евентуално ново правителство, но е факт, че привлича сираците на отслабената Партия на възраждането, на левите демократи, които не се присъединиха към придвижването на Демократическата партия към католическия център, на алтерглобалистките движения и на една по-радикална левица.

В Бари, регионалната столица, където пусна корени активизмът в подкрепа на Вендола, ситуацията се различава от преобладаващата в кръжоците на Демократическата партия. Ако в Бреша се отдават на самокритика, тук царува ентусиазмът, най-вече спрямо ръководителя. Сред най-активните привърженици се намират много младежи, които се подвизават във „Фабриката на Ники“ – малка група, която в името на губернатора се размножи из цяла Италия и дори в чужбина за по-малко от три години. Тук Вендола, който може да се кандидатира за министър-председател на следващите избори, е възприеман като изцяло ново явление. *Формирахме се като изборен комитет в подкрепа на Ники, вдъхновени от „Органайзинг фор Америка“ на Барак Обама.*, обяснява Ед Теста, канадски артист на 32 години, който се занимава с графичното оформление на „Фабриката“ в Бари. *След преизбирането на Ники на ръководния пост ние се превърнахме в нова лаборатория на активизма*, добавя Роберто Коволо, друг активист на около тридесет години.

„Днес е по-лесно да разпознаем себе си в един индивид, отколкото в културни еталони“

Във „Фабриката“ всички са доброволци и не членуват задължително в партията. Главният щаб е уютен, светъл и цветен. Обзавеждането е изцяло от рециклирани материали – картонени шкафове, светещи буркани, бидони от мляко, направени на табуретки. Двадесетина младежи, повечето на около тридесет години, прекарват голяма част от времето си в интернет, за да поддържат контакт с другите „фабрики“. *Нашата фен страница наброява осемдесет хиляди последователи, а тази на Ники – четиристотин хиляди. Само сто обаче са се записали за бюлетина на „фабриката“ в Бари.* Коволо признава, че и на тях им е трудно да привлекат нови активисти, без да прибегнат до етикета „Ники“, щампован върху тениски, плажни кърпи и други предмети. Много наблюдатели смятат, че на секретаря на Демократическата партия Пиерлуиджи Берсани му липсва очарование, но обвиняват Вендола в „популизъм“ или че играе ролята на „червен Берлускони“. (9) На това членовете на „фабриката“ отговарят: *Ние използваме положителното измерение на персонализацията в политиката, за да привлечем повече хора. Днес е по-лесно да разпознаем себе си в един индивид, отколкото в културните еталони. Да не говорим, че Вендола е почтен човек, което в Италия не е предварителна даденост.* Активистите са очаровани от неговия дар слово и от способността му да говори за политиката на един задушевен и поетичен език, едновременно пламенен и бароков. Твърдят, че в сравнение с привържениците на Демократическата партия те са повече лаици, еколози и привързани към спазването на правата на трудещите се. Тяхната дейност е свързана най-вече с комуникацията. Оптимистичният лозунг „Има по-добра Италия“ се повтаря като мантра, което създава впечатлението, че си в рекламна агенция. Пропагандаторите му представят „вендолизма“ като новост в празното пространство на левицата, но членовете на „фабриката“ не се решават да разработят идеи, програми, стратегия за световно развитие.

За да намерим това намерение, трябва да отидем в седалището на „Левица, екология и свобода“, поскромно и не толкова бляскаво като „фабриката“, където Анализа Панарале, регионален секретар на 35 години, подчертава усилията, положени за интеграцията на жените и младите хора в политическия живот на една твърде стара и шовинистка страна. Според нея абсолютен приоритет е развитието на източниците на възобновяема енергия. Доброто управление на Вендола се свързва също с конфискацията на имущество на Мафията и с развитието на туризма. Все пак в този регион, един от най-красивите в Италия със своето природно и артистично наследство, съществуват сериозни проблеми.

Здравната система, подложена понастоящем на разследване от прокурора на Бари, преживява тежка криза (10). Регионалният план, който предвижда затваряне на осемнадесет болници, предизвиква недоволство. Има опасност да изчезнат болнични отделения с отлично качество. Много лекари продължават да работят на несигурен договор и с ниско платени дежурства. Спешните отделения са пренаселени и списъците с чакащи са безкрайни. Развитието на вятърната енергия се отхвърля от някои еколози заради последиците ѝ за околната среда. Селскостопанският сектор е в упадък. Политиката в полза на младите хора, която последователите на Вендоли ценят, по никакъв начин не е повлияла на нивото на безработицата, която възлиза на 34% за възрастовата група 15-24 години. Младите, които срещнах в града, казват, че нямат много надежда: *Да, зная за Вендола. Въпреки че съм от десницата, го харесвам, защото е добър оратор*, заявява юноша, седнал с приятелите си в бар в центъра на града. *Но не вярвам, че има бъдеще за мен нито тук, нито на Север. Всички ние ще идем да живеем в чужбина.* Недалеч оттам, на входа на стария град в Бари, възрастен продавач изразява своето отчаяние: *В този закрит пазар никой не влиза. Ние, южняците, имаме навика да сме на улицата. Но кой ни слуша?* На пристанището бетонните рибарски щандове са празни. Два метра по-нататък старите рибари са сложили рибата върху дървени щайги, както се е правило някога. *Този вид модерност, въведена кой знае кога от политиците, се възприема като неестествена*, коментира минувач. Оттук активистите на „Ники“ засега изглеждат доста далечни

Опити

„За да изкорени горделивостта, завистта, злодеянието, разврата и други още по-непоправими и големи злини за града, бедността и богатството, Ликург убедил своите съграждани да обединят всичките си земи и да ги преразпределят. Така занапред те заживели заедно, без изключение, на равна нога, всички притежавали еднакво парче земя и следователно едни и същи средства за съществуване. Търсели са превъзходството единствено в добродетелта, тъй като не биха съществували други различия и други неравенства освен тези, които определят осъждането на порока и възхвалата на доброто“.

Плутарх, Животът на Ликург. *Ликург – личност, чиято историческа достоверност е оспорвана, е родовото име, дадено от историците на законодателя от Спарта в края на IX век пр. н. е.*

„Всяка земя под слънцето ще се обработва общо от народа под слънцето... Земята ще бъде обработвана от всички, оризът – яден от всички, дрехите – носени от всички, парите –харчени от всички. Неравенството повече няма да съществува и никой човек няма да остане без храна и топлина.“

Аграрен закон, обнародван в Небесното царство на Великата хармония (Тайпинг Тиан Гуо), дисидентска държава, създадена в Китай между 1851 и 1864 г.

„Когато народът обедини всичко по отношение на държавата, тогава наистина ще бъде осъществена целта на „благоденствието на народа“; ще бъде достигнат този свят на *датонг* (Великото единство), който желае Конфуций.“

Сун Ятсен (1866 г.– 1925 г.), китайски революционер, Трите народни принципа, *„Четиринадесети урок“, стих 1912.**

(7) *Базов активизъм. Метаморфозата на левицата между домакини в хамелеони*, Bastogi, Фоджа, 2002; *Отвъд римските сонети. Известеният сриў на левоцентризма*, Bastogi, 2010.

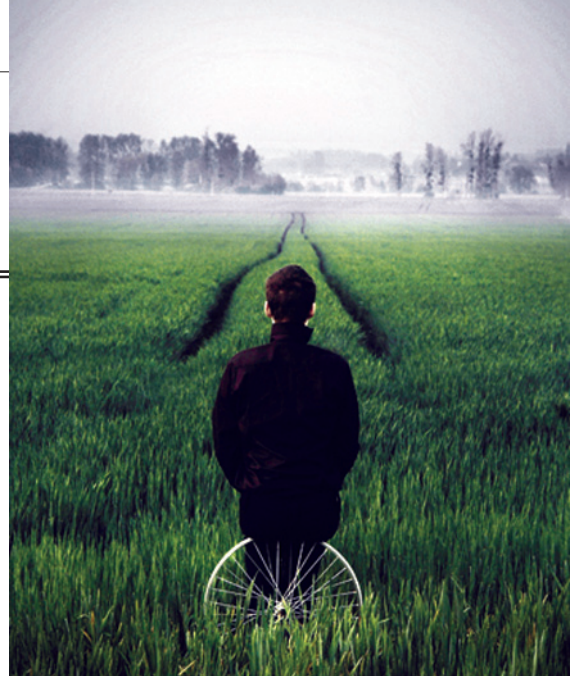
(8) Виртуална общност, формирала се в началото на мандата на Барак Обама, с цел да обедини подкрепата на изборната кампания в полза на законодателните приоритети на президента.

(9) *Вж.* Ernesto Galli Della Loggia, „Популистките обръч“, *Corriere della sera*, Милано, 21 декември 2010, и Marco Travaglio, „Червеният Берлускони“, 8 август 2009, www.ilfatto-quotidiano.it

(10) Голямото разследване относно злоупотребите в здравния сектор в Пулия засегна също регионалното правителство на Вендола и в частност двама избранници от Демократическата партия – Сандро Фризуло, бивш президент на регионалния съвет, и Алберто Тедеско, бивш заместник по здравеопазването.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Зорница Павлова

LE MONDE diplomatique
българско издание

Забележителни хора

Обезсърчени от симулациите за демокрация и от организациите на недоволните, отделни индивиди започват да се групират и да възраждат традицията на комуните. Какво бъдеще имат те обаче?

Франк Пупо*

ИЗРАБОТВАНЕТО на глобални контрамодели на капиталистическата система поражда сериозен размисъл в крайната левица, често неоснователно обвинявана, че „не предлага нищо“. От няколко години обаче се очертава друга тенденция – оформят се общности, твърдо решени да скъсат с консуматорското общество и институционната политика. Това е добре онагледено в книгата на алтерглобалистите Изабел Фремо и Джон Джордън. Последният е артист, прочул се с участието си в колектива „Да си върнем улиците“(Reclaim the Streets), знаме на „новите форми“ на протест в преломните години от края на XX и началото на XXI в. (1).

В тази книга-филм (книжното издание е придружено от документален и художествен филм) са представени и изследвани различни общности, способни да поставят началото на друг свят. Незаконният лагер „Camp Climat“ в лондонско предградие край летище „Хийтроу“, една махала от Севен, превърната в „свободна комуна“ на пънкове, окупираните заводи в Сърбия и Zentrum für experimentelle Gesellschaftsgestaltung (ZEGG, Център за изследване на общественото мнение), лагерът на „свободната любов“, установен в стара база на ЩАЗИ – това са само част от забележителните етапи на този политико-поетичен разказ за срещи с хора, думи и неща.

Чрез разнообразни места, посочени като примери, се предлага европейска панорама на съвременните утопични общности. Въпреки това обаче е трудно да се отърсиш от едно смесено чувство на разочарование и раздразнение. Описанието следва един и същ модел –двама изследователи, които са едновременно пътешественици, писатели, политически анализатори, артисти, бохеми, накратко без определена идентичност, пристигат с неопределено превозно средство (не е автокаравана – прекалено е обикновена, не е и каравана – прекалено е семейна, а „камион“ с неясна марка) и срещат една забележителна личност. Дори нещо в началото да смути срещата, да не се разберат или да започнат да споделят маловажни лични истории, накрая всичко се преодолява. Забележителната личност ги въвежда в едно забележително микрообщество, функциониращо чрез взаимопомощ и споделяне, откъснато от потоците на търговската комуникация и обмен, на които са обречени повечето потребители. В тези забележителни малки светове очевидно живеят изключителни хора с изключителен опит от гледна точка на артистично творчество, педагогическо богатство и политическа почтеност. Вместо обаче да се разкрие потенциалът на тези колективи да постигнат *възможното бъдеще*, проблясващо в *процепите на настоящето*, тези забележителни личности и места в повечето случаи само се възхваляват. *Тук „синдром ИКЕА“ няма, а ключовите думи са „възстановяване“ и „преработване“, за да се построят изключителни по своята същност къщи*, четем относно домовете на творците-земеделци в селото на пънкове във Вией Валет.

Тези забележителни хора могат да слушат както *хардкор,* изпълнен на барабани, така и *най-нежната* флейта. И се хващаш, че се надяваш никога да не ги срещнш, за да не се почувстваш нищожен пред житейските уроци, които могат да ти дадат. Някои по-злонамерени читатели могат да запитат кой всъщност би искал да живее в юрта или да се потопи във влажната сивота на платото Милваш в компанията на смели активисти. За да не се свеждат тези алтернативни общности до най-обикновени места за къмпинг сред природата, е важно по-скоро да се разбере кой наистина би могъл да заживее по този начин, особено от икономическа гледна точка, след като общността разпределя между членовете си дори спечеленото от натуралната размяна на изработени от членовете ѝ занаятчийски произведения. Дали за да променим света, без да взимаме властта, сме осъдени да делим времето си между общите събрания и работата в градините на общността? И дали непременно трябва да принадлежиш към тази категория забележителни хора, за да се спасиш от подчиненото си положение?

Трябва ли утопията да се мисли през призмата на опита на общности, скъсали с останалия социален свят?

Харизматичните лидери на тези обединения биха възразили, че всеки сам избира как да живее, следвайки логика, която напълно изключва понятието за колективна борба извън кръга на посветените. Русоизъм, който препраща не толкова към бляновете на човек, разхождащ се сам, колкото към песимистичната политическа мисъл, ограничаваща възможностите за водене на „демократичен“ живот в затворени общности, тъй като според Русо масата е началото на неуправляемостта и ограничаването на свободата. Трябва ли тогава утопията да се мисли през призмата на опита на общностите, скъсали с останалия социален свят? От гледна точка на фактите това залитане на недоволната левица изглежда се изразява единствено чрез културни форми, обобщаващи по артистичен начин образите от Епинал (пъстроцветни щампи с народен сюжет, печатани през 19 век в печатницата на град Епинал - *бел. ред*), свързани с бунта без революция. В „свободната комуна“ в Севен, отбелязват Фремо и Джордън, *постиндустриалният и незавършен аспект, разпадащите се форми и прекалено ярките цветове на градската субкултура по изненадващ начин се вписват в тази изолирана и пищна долина. На дървения кокошарник с бяла боя е изписано „комисариат“, а старият раздрънкан джип на колектива непохватно е изрисуван с черни и розови ивици*. Но какъв изход предлага този калейдоскоп на жителите на Дамаск, Найроби и Кочабамба, около които свистят истински куршуми, или на уволнените работници от всички краища на Европа, които се борят да запазят работните си места?

Но дори ако напуснем идиличния декор на карикатурните (и податливи на окарикатуряване) общности и обърнем поглед към окупираните фармацевтични заводи в гр. Жренянин, Сърбия (като реакция срещу принудителните фалити, предхождащи приватизациите), със съжаление откриваме същите тенденции. Въпреки привидния твърде политически и колективен характер на наблюдавания процес, не може да се избегне (забележителната) среща с един необикновен лидер: *скромен, щедър и изключително харизматичен човек*. И ако *включването на един фармацевтичен завод в околосветската обиколка на утопиите е повече от неуместно*, можем да се запитаме дали това е така заради същността на индустриалната дейност или заради избраното място, а именно работно място, което не е просто място за водене на алтернативен, артистичен и контракултурен живот.

В отговор на постоянното обедняване на средните класи

В защита на политическото измерение на натрупания опит в тези общности е достатъчно да се възрази, че съществуващата граница между тези движения и социалния свят не ни лишава от възможността те успешно да бъдат обединени. Като защитава градските утопии, окупираните от самоуправляващи се комуни сгради и други „алтернативни места“ (като лабораториите, в които се кръстосват политически действия с артистично-културен авангард), географът марксист Дейвид Харви отбелязва необходимостта от *визия за утопията* (2), за да се насочват политическите промени. Роналд Крийг, автор на очарователната книга *Американски утопии*, посветена на анархистичните практики от XIX в. до наши дни (3), защитава идеята, че групите, свързани с *общностното движение против общите правила*, представят многообразие от *възможни форми на социална организация и понякога дори и на цивилизация. Днес, самите те се определят като „съзнателни общности“*. Участниците *напълно съзнателно са избрали да живеят заедно. Те отхвърлят определен начин на живот, превърнал се в господстващата норма на Запад. Изграждат друг вид общество*. Крийг анализира начина, по който подобни „преживявани утопии“, които рядко попадат сред водещите новини, постоянно се появяват в САЩ вече два века: *Живеещите в тях хора приемат ново поведение, например от гледна точка на екологията, и днес начинът им на живот се разпространява в целия свят*. Но подобни общности по начало са мимолетни. Необходимо е едновременно да се предотвратят рисковете от изчезването им и да не се допуска рутината на потисническите структури да вземе превес.

Пионерите на тези *места за живот през XIX в. се представяха за модели за подражание. Надяваха се на много последователи, но се провалиха*. Съвременните общности се скриват от информационния потоп и от зависимостта на начина на живот на потребителите. Ето защо единственият политически изход от това положение е излизането от маровото общество. Самият историк се съмнява в стратегическата ефикасност на подобна доктрина: *Тези микрообщества са изключително малцинствени. Съзнателно или не, те са се превърнали в отговор на постоянното обедняване на средните класи в развитите нации. Ясно е, че капитализмът може да се приспособи и да съществува съвместно с най-различни интелектуални, морални и психологически структури*.

Всъщност съвместното съществуване на едно глобално господство и относително самостоятелни местни структури е част от двойствената система, установена от модерния капитализъм. Икономическата експлоатация на най-доходоносните (частни и държавни) сектори лесно се комбинира с множество инициативи, позволяващи самоуправление на „бедните“, „отритнатите“ и дори на „местното население“ с благословията на Световната банка и на международните организации за сътрудничество. Териториалният обхват на тези общностни формирования, дори и да са в процес на *разрастване и в градските агломерации* (4), засилва тази глобална логика на местно ниво.

И така, в книгата на Фремо и Джордън няма да открием общност, в която на преден план да е поставено създаването на утопия за всички, а не само за забележителните хора. За авторите най-важното е друго. *Това пътуване ни показа, че все още не сме изцяло оплетени в клопката* [на капитализма], заключават те. *Още сега можем да заживеем като свободни хора. Колкото повече време и пространство имаме за това, толкова ще са по-големи и шансовете тези практики да се развият и да включат повече хора, които да променят ежедневието си (...) В тези лаборатории могат да се зародят невероятни идеи, които впоследствие да бъдат осъществени по света*.

Но забележителните хора, които срещаме в книгата, остават встрани, както от гледна точка на местата където живеят, така и на живота, който водят. А политиката изисква обикновените хора да се ангажират с делата на града си. В този смисъл описаните инициативи не пораждат ли процес на деполитизация? На възражението, че обхватът им е прекалено ограничен, за да победят глобалната сила на капиталистическата система, Фремо и Джордън отговарят с ефекта на лоста, направен от надеждата за промяна. Накрая обаче отново се връщат към вълшебния хоризонт на една *общност на общностите* или на една *федерация на автономните градове, които разчитат и са улеснени от съвременните комуникационни технологии,* способни *да формират мрежи.* Със сигурност това няма да е достатъчно, за да се преодолеят социалните и икономическите сили, поддържащи установения ред. Тъй като „общото“ е ефикасно, защото е универсално и може да се разшири отвъд общността на посветените, да достигне сферите, в които при противопоставянето между труда и капитала е възможен обрат.

Le Monde diplomatique
Превод :Марта Иванова

*Социолог, Национален център за научни изследвания (CNRS).

(1) Isabelle Fremeaux et John Jordan, *Les Sentiers de l'utopie* (Пътищата на утопията), Zones - La Découverte, Париж, 2011. Следващите цитати са взети от тази книга.

(2) David Harvey, *Spaces of Hope* (Пространства на надежда), University of California Press, Бъркли, 2000. Цитиран от Jean-Pierre Garnier, „Le droit à la ville de Henri Lefebvre à David Harvey. Entre théorisation et réalisation“ (Правото на град от Анри Льофевр до Дейвид Харви. Между теорията и практиката), communication au colloque „Henri Lefebvre: une pensée devenue monde“ (Анри Льофевр: мисъл, превърнала се в свят), Université Paris Ouest - Nanterre - La Défense, 27-28 септември 2011. За движението за връщане на недвижимата собственост в Барселона вж. филма на Christophe Coello, *Squat. La ville est à nous* (Самонастаняване. Градът е наш), CP Production.

(3) Ronald Creagh, *Utopies américaines. Expériences libertaires du XIXe siècle à nos jours* (Американски утопии. Анархистичните практики от XIX в. до наши дни), Agone, Марсилия, 2009. Следващите цитати са взети от тази книга.

(4) *Пак там*.

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори : François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990), Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София –1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)

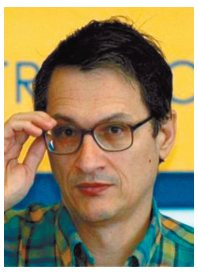
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на „Монд дипломатик“ на 17 ноември 2011 г.

На фокус

БСП се окопити от удара преди две години

Неизбежният провал на ГЕРБ ще се трансформира в доверие към левицата

Чавдар НАЙДЕНОВ,
Агенция АФИС

Социолозите първи се сблъскаха с може би най-важното на тези избори: силата на страха. Във всички екзит полове се поддържаше дистанция между двамата кандидати от 12-15%, а при преброяването накрая се оказа, че тя е 5%. Това е възможно само ако 5% от гласуващите са скрили пред анкетьорите своя вот за опозиционната двойка (това число се трансформира в разлика от 10%). Причината може да бъде само страх в голяма част от секциите.

Нека напомним процедурата: анкетираният бива помолен сам, без някой да го вижда, да маркира избора си, да сгъне листа и да го пусне в малка урна. Въпреки това не само на първия тур, но за цялата история на демократичните избори не е имало подобно отклонение на екзит пола от преброените гласове. Все пак екзит полът ни дава ценна информация за демографията и и прехвърляния на гласове между избори. Какво констатираме?

От данните се вижда, че сред гласувалите на втория тур за Калфин възрастовата структура е значително подмладена в сравнение с тази на БСП на парламентарните избори през 2009 г. Хората на възраст 18-35 са 20%, с 6% по-малко от националната средна сред гласувалите (26%). Но през 2009 г. в тази категория са били само 13%, а националната средна е била 25%, т.е. почти двойно по-голяма.

Аналогично наблюдение правим в останалите възрастови групи. 36-50-годишните избиратели на Калфин са 24%, само с 3% под националната средна, а преди две години са били само 8%, докато сред избирателите като цяло тази кохорта е била 17%. Най-възрастните при Калфин сега са 25%, или със 7 пункта повече от най-възрастните сред всички подали глас, но преди тези избори са били почти двойно повече (37% вместо 20%).

Обяснението на тази промяна е в това, че освен твърдото ядро, в което над половината са селски жители и следователно над 60 г., президентската кандидатура на БСП е привлякла един твърде широк сектор, който не само обхваща обичайната периферия, но и (поради особеностите на мажоритарния избор) сектори, които много отдавна не са покрепяли левицата.

Откъде са дошли тези избиратели? Около половината са нови спрямо 2009 г. Според нашите данни са 44%. Сред тях най-големият трансфер е от негласували по-рано - 14%, следвани от гласували за ДПС - 11%, и за ГЕРБ - 9%.

Ядрото и максимално възможната периферия на ГЕРБ също еволюират. Като количество партията възпроизвежда на втори тур резултата от 2009 г. (1692 хиляди срещу 1678 сега), но това скрива значително "плъзгане" на базата, върху която стъпва Борисов. Преди две години тя е била отчетливо по-млада. Най-ниската възрастова група е била с 12 пункта над обичайното за всички гласували (38% вместо 12%) , а сега е само с 4% по-голяма (29% вместо 26%). Това е типично за процес на "улягане" на дадена партия - на превръщането ѝ в част от системата.

Виждаме, че гласовете, подадени за Меглена Кунева на първия тур, са толкова за Калфин, колкото и за Плевнелиев, а възможно е реално да са и повече. Същевременно една трета от гласувалите за Кунева на първи тур не са гласували повторно. От кандидата на НП "Единство" 69% са отишли при Калфин, въпреки че тези избиратели не са подвластни на Доган. Гласовете на един националист, какъвто е Стефан Солаков, са се разпределили преобладаващо в полза на Калфин (60:25), докато тези на другия - Сидеров, в полза на Плевнелиев (57:32). Каква е разликата между двамата? Първият има ясно изразен опозиционен профил. Дори при Павел Чернев наблюдаваме наклон в полза на Калфин. Сините пък доста категорично отказват да се дистанцират от властта (60:24). Аналогична картина получаваме, ако погледнем как са гласували участниците в този екзит пол през 2009 г. Или накратко: електоратите на последователно опозиционните партии гласуват предимно за опозицията, а тези на заиграваните се с властта - за нейния кандидат.

Трябва изрично да подчертаем, че зад мълчаливия вот не се крият преобладаващо турци. Максимумът на ДПС се прояви през 2009 г. - 610 хиляди. Сега на първи тур кандидатите на БСП взеха с 226 хиляди повече от 2009 г. (с което увеличиха гласовете от 748 хил на 995 хил.), а на втори тур прибавиха още 564 хил., или общо нарастване от 811 хил. и над два пъти повече от 2009 г. Твърдение, че повече от една трета от това увеличение е дошло от избиратели на ДПС, не може по никакъв начин да се докаже. В смесените райони в неделя се наблюдаваше средна активност, а не тотален щурм към секциите.

Изводи за електоралната динамика на базата на различни типове избори (парламентарни, местни, президентски) са се правили и ще се правят. Никой не е задължен обаче да ги прави глупаво.

Първият тур на президентските избори задава ситуация, по-близка до пропорционалния вот на парламентарните избори. И наблюдавахме две неща. Тези, които твърдо са в опозиция - червените и остатъците от жълтите, отбелязаха ръст. Второ, всички, които са на власт и са се докоснали до нея, изгубиха.

На втория тур ситуацията е донякъде нетипична и почти сигурно е, че няма да се повтори през 2013 г. Виждайки, че нещата отиват на зле, в последния ден за агитация Борисов предупреди, че "в неделя Доган удря в 16.00 часа". И затова "младите да излезнат по-отрано и да пуснат своя глас". Чиста проба противопоставяне и насъскване на едни групи граждани срещу други, извършено с използване на привилегиите на властта. И наистина, наблюдавахме необичайно висока сутрешна активност. Виждаме, че наистина само 2.5 процента са делели Плевнелиев от загубата. Естествено за пореден път голям коз му даде Ахмед Доган, който за пореден път реши да се "пошегува".

Това, което недвусмислено наблюдаваме, е, че ГЕРБ върви към залез. Излизайки на президентски избори, управляващата партия получи толкова гласа на президенския вот, че отстъпи с 400 хиляди гласа от парламентарния си вот през 2009 г. и го достигна едва на втори тур, когато добави гласовете на отпадналите партии на властта - сините и "Атака".

Разбира се, голям принос за този резултат има тактическият стил на Борисов - отказът или по-точно неспособността му да подкрепя кандидат, който не е зависим единствено от него. Това се прояви и на местните избори. Партията, която в момента води по популярност, най-често взима почти всички залози, освен традиционните крепости на опонента. Например през 1991 г. цялата карта на страната стана синя, а през 1994 г. цялата, освен София Пловдив и Варна стана червена. Сега обаче наблюдаваме изключително шарена местна власт.

За близките години е ясно, че разочарованието от ГЕРБ засега не може да намери пълно представителство в нова популистка партия. Стилът на Кунева и Калфин не е "бунтарски", а феномен като Светльо Витков ще активира един тесен сектор от младежта. Но това разочарование засилва опозиционните партии и отваря необичайно широко пространство за сътрудничество между тях.

Удвояването на резултата от 2009 г. не значи, че БСП е тръгнала стремително да излиза от кризата си, но едва ли може да се спори, че се е окопитила от удара преди две години. Неин късмет е, че Бойко Борисов я е избрал за главен вербален спаринг партньор, с което автоматично част от неизбежния му провал се трансформира в частично доверие към нея.

Има изкуствена, необичайна ситуация, формирана преди всичко от авторитарните напъни на ГЕРБ, но е възможно тя да застине в сегашните позиции. Очевидно либерално-центристкият и проевропейски вот зад Кунева има шанс за успешно представителсво само в сътруничество с твърдото ядро на БСП. Не само г-н премиерът постоянно редефинира всеки политически дебат в референдум "за" или "против" неговата личност и управление. Дори избори, в които не се кандидатира. По-важното е, че социализмът и либерализмът все повече са изправени пред настъплението на антидемократични десни движения.

Резултат от президентските избори
(в хиляди действителни гласове)

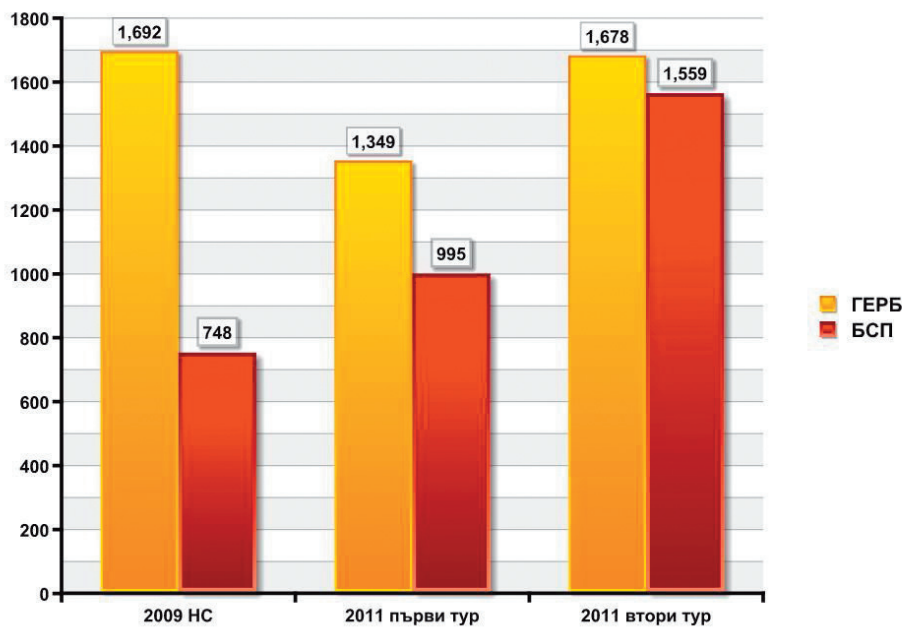

Табл.1
Гласували за левицата
Възраст

	2011, втори тур			2009, избори за НС		
	За Калфин	Всички	Разлика	За Калфин	Всички	Разлика
18-35 г.	20	26	-6	12	25	-13
36-50 г.	24	27	-4	8	17	-9
51-65 г.	31	29	2	38	30	8
Над 65 г.	25	18	7	37	20	18

Табл 2
Гласували за ГЕРБ
Възраст

	2011, втори тур			2009, избори за НС		
	За Калфин	Всички	Разлика	За Калфин	Всички	Разлика
18-35 г.	29	26	4	38	25	12
36-50 г.	30	27	3	21	17	5
51-65 г.	27	29	-1	22	30	-8
Над 65 г.	13	18	-5	9	20	-10

Гласували от:	Росен Плевнелиев (ПП ГЕРБ)	Ивайло Калфин (ПП БСП)	Не гласувах за президент, а само за кмет/ако има балотаж/
ГЕРБ	90	9	1
БСП	7	92	1
ДПС	12	85	3
АТАКА	56	32	11
СИНЯТА КОАЛИЦИЯ	77	19	4
РЗС	53	43	4
ДРУГА ПАРТИЯ ИЛИ КОАЛИЦИЯ	46	46	8
Не помня, не гласувах	53	41	7

Електорат на:	Росен Плевнелиев (ПП ГЕРБ)	Ивайло Калфин (ПП БСП)	Не гласувах за президент, а само за кмет/ако има балотаж/
Меглена Кунева (ИК)	48	47	4
Росен Плевнелиев (ГЕРБ)	98	2	0
Сали Ибрям (ПП „НД „ЕДИНСТВО")	20	69	11
Румен Христов (СДС, ОЗ, ДП, ССД, БДС „РАДИКАЛИ", БДФ)	70	24	6
Мария Капон (ЕНП)	50	42	8
Стефан Солаков (НФСБ)	25	60	16
Ивайло Калфин (БСП)	3	97	0
Волен Сидеров(АТАКА)	57	32	11
Алексей Петров (ИК)	26	68	5
Николай Ненчев(ПП БЗНС)	83		17
Атанас Марков Семов и Поля Николова Станчева (ПП РЗС)	40	49	11
Павел Чернев(ПХН)	40	60	
ДимитърКуцаров (ИК)	20	80	
Красимир Каракачанов(ВМРО – БНД)	49	49	2
Андрей Чорбанов(БДО)		100	
Николай Василев (ИК)	38	50	13
Светослав Витков (ИК)	62	32	6
Венцислав Йосифов (ИК)		100	
Миналата неделя гласувах само за кмет	25	37	38
Не гласувах миналата неделя	56	35	9
Непопълнено	55	43	2

Искам думата

Следизборно

Не бързайте с оставките!

Подобно действие ще обезглави партията в момент, когато ѝ предстоят тежки политически битки с тоталитарното управление на ГЕРБ

Снимки Благовеста ЦВЕТКОВА

Социалистическата партия издигна за кандидати за президент и вицепрезидент едни от най-достойните мъже на България - Ивайло Калфин и Стефан Данаилов. Проф. Чавдар Добрев в своята статия "Шансовете за победа на Ивайло Калфин" (в. ДУМА, бр. 210 от 14 октомври) много сполучливо е обрисувал качествата на човека, политика, общественика и държавника Ивайло Калфин, с които той значително превъзхожда останалите кандидати за президент. А за всички непредубедени хора е видно, че по своите качества и популярност Стефан Данаилов стои над всички останали кандидати за вицепрезиденти.

Както беше реален шансът БСП да спечели президентските избори, също толкова бе реален и шансът да ги загуби. И причините за загубата не трябва да се търсят в Националния съвет, в председателя на партията Сергей Станишев, в общинските съвети на БСП и техните председатели. Причините трябва да се търсят в съществуващите днес у нас реалности, които бих обобщил така.

Първо, поколенията от 1910 до 1930 г., които участваха във въоръжената борба против фашизма по време на Втората световна война, които строиха социализма след Девети септември 1944 г. и голямата част от които бяха твърдият електорат на БСП, почти всички се преселиха в небитието. И за да не бъда голословен, ще дам пример с нашата партийна организация в кв. "Баждар" в Габрово. През 1990 г. бяхме 102-ма и всички гласувахме за БСП. Сега, след 20 години, сме останали само 14. На мястото на нашето поколение, голяма част от което гласуваше за БСП, дойдоха поколенията до 35 години. Те по време на промяната през 1989 г. бяха около 15-годишни. Тези млади хора нямат своя представа за живота ни по време на социализма. Всичко, което знаят за онова време, са научили от медиите, а то в повечето случаи е отрицателно. Затова голяма част от тези поколения не гласуват за кандидатите на БСП.

Второ, вече близо две и половина години, откакто са на власт Бойко Борисов и ГЕРБ, обвиняват за всички свои неудачи в управлението оглавяваното от Сергей Станишев правителство на Тройната коалиция. И не само обвиняват. "Независимата" съдебна власт започна съдебни процеси срещу Сергей Станишев, Емилия Масларова и др., без да може за две години да докаже каквато и да е тяхна вина. "Независим" прокурор участва в телевизионния екшън, който полицията разигра при ареста на бившия министър на отбраната. След това Николай Цонев бе освободен, тъй като не можаха да докажат някаква негова вина. Лековерните и незрели политически хора вярват на всички тези "шментикапели" на ГЕРБ.

Трето, "независимите" медии бяха в услуга на предизборната борба на ГЕРБ, тиражирайки всевъзможни небивалици за БСП и нейните кандидати. Всекидневно пригласяха и пригласят на Бойко Борисов.

Какво да се прави, след като БСП загуби изборите? Латинска поговорка гласи: "Vae victis" - "Тежко на победените". Действително случилото се е загуба за партията, а и за обикновените хора. Първото, което трябваше да очакваме и което стана, е "независимите" медии и журналисти в хор да подемат искане за оставка на Сергей Станишев и на председатели на общински съвети на БСП, уж загрижени за съдбата на социалистическата партия. Искане на оставки с мотиви не лична вина, а защото така правели в Западна Европа. "Видяла жабата, че подковават вола и тя вдигнала крак да подковат и нея."

Подаването на оставки ще бъде най-грубата политическа грешка, която БСП би могла да допусне. При завладяването от страна на Бойко Борисов на всички власти и при президент "кукла на конци" България повече от всякога се нуждае от силна опозиционна партия, която да се противопоставя на управленските му действия. Това може да бъде само БСП. Ако Сергей Станишев или други ръководители си подадат оставките, това неминуемо ще отслаби социалистическата партия и тя няма да е в състояние да води ефективна борба с Бойковия "тоталитаризъм плюс".

Чуйте съвета на стария дядо Ангел, който членува в партията от 1952 г.: Не бързайте с оставките! Подобно поведение ще е равносилно на обезглавяване на партията в момент, когато ѝ предстоят тежки политически битки с тоталитарно управление като това на ГЕРБ.

Ангел Илиев АНГЕЛОВ,
секретар на ОПО на БСП, кв. "Баждар" Габрово

За лявото и дясното

Боли, жестоко боли

Мнозина твърдят, че няма дясно, няма ляво. Позволете ми да възразя. Какво ни показва фактът, че огромната част от света е изграден на базата на частната собственост върху средствата за производство. Това е дясното пространство. То днес действа с всички възможности на частния капитал - грабеж, насилие, тероризъм, наркомания, проституция, разединяване на народа, войни. Не виждате ли всичко това? То е пагубно за народа. Какво да ви кажа за лявото? То съществува и расте. Да, у нас няма истинска лява партия. Лявото пространство днес се използва от всички, които насищат атмосферата с лява фразеология. Неоспорим факт е, че всички управляващи използват арсенала ѝ и с негова помощ вече 4 пъти успяват да ни излъжат.

Има ли някой у нас и по света, който да си е послужил с дясна идеология, като е казал, че иска властта, за да забогатее, т.е. да ограби създадените от народа богатства? Няма и няма да има такъв. За постигане на истински нормален човешки живот трябва да се води битка за връщане на заграбеното от народа, тъй като той го е създал. Защото е неоспорима истина, че богатствата навсякъде по света са създадени и се създават от труда на милиарди трудови хора.

Човечеството е разделено на грабители и ограбени - на бедни и богати. Първите, т.е. грабителите, създават какви ли не лъжи и теории, че светът е създаден от Бога за богати и бедни, веднъж и завинаги. Те създадоха и теорията на поп Малтус, с което доказват, че човекът е така устроен, че иска да се самоизтребва. Какво "чудесно средство" за оправдания на войната, като единствено средство за спасение на капитализма от кризата - неговата постоянна спътница.

Днес сме в тежка криза, от която капитализмът трябва да се спасява. Затова той е в голяма тревога. Защото "войната няма да дойде възседнала върху кастав кон", както някога каза поетът Николай Ланков, нито ще използва средствата на Втората световна, а с атомен взрив. И ще унищожи не само капитализма и неговата спътница кризата, а и нашата прекрасна планета.

Какъв е изходът? Да създадем такъв обществено-икономически човешки ред, който да въведе в известност цялото производство и то да се разпределя правилно. Такава възможност дава социализмът. Без ограбване на другия до нас, със строг, но справедлив за всички ред. Хората са взаимно зависими - трудът на всеки е необходим за всички. Отделната личност не е свободна да прави само онова, което е нужно единствено на нея. Всеки човек е длъжен да спазва установените норми, за да има хармония в обществото.

Възможно ли е това в днешния свят, разделен на грабители и ограбени, в който всички норми са в интерес на грабителите? Кога човек може да бъде свободен? Тогава, когато води непрестанна битка за премахване на този античовешки ред.

Време е да доказваме, че богатствата се създават от всички, които извършват обществено полезен труд, и на тази база трябва да се разпределят блага всекиму според количеството и качеството на положения от него труд. Няма личност, която да е в състояние да произвежда продукция, каквато биха произвели хиляди. Дори гениите не могат да реализират своите изобретения без труда на целия народ.

Днес представители на дясното пространство така очерниха комунистите, че народът повярва на всички лъжи. Предатели е имало и ще има. Не бива да забравяме, че под ръководството на комунистическата партия българският народ създаде богатства, икономика, която някои експерти оцениха на 185 млрд. долара. Това стана възможно в годините на социализма. Това трябва да бъде възстановена в паметта на някои хора и да не бъде изтривано оттам.

Извървях своите 95 години в две системи. Помня каква беше България след Освобождението от турско робство. Което, според някои днешни демократи, го е нямало. Видях с какви трудности трябваше да се справяме. Започнахме строеж не на идеално почистена площадка, а на такава, която приличаше на джунгла. В нея имаше всевъзможни плевели на човешкия род и пагубни наслоения - неграмотност, религиозни догми, дребнособственически манталитет и пр. Всичко това трябваше да се преодолява заедно със строителството на новото общество. Правехме това в ограбена до кости страна, с гладен, гол и бос народ. Започнахме от нулата. Участвах в тази битка за народа и тя завърши с голям успех. Страната ни от изостанала се превърна във високоиндустриална държава с богато кооперативно земеделие.

Боли ме, жестоко ме боли, че предателите в съюз с някогашните богаташи извършиха това позорящо деяние и подложиха на непрестанен геноцид народа.

Димитър ГЕРДЖИКОВ
Бургас

Позиция

www.duma.bg

Как БСП да слезе на земята

Да приемем реалността: договаряне с богатите - това е възможният път към бъдеща победа

Братя РУЖЕВИ

Изборите свършиха. Пак ни биха. Дали ще ни бият и през 2013 г.?

За да открием отговора, ни трябва анализ - дълбок, искрен, безпощаден. И да взимаме мерки. На какво се дължи това постоянно ядене на бой? С какво разгневихме вселената, че тя е решила да ни държи в нокдаун като боксьор, който не може да се изправи на ринга?

Основната причина за нашите загуби е фактът, че богатите ни изоставиха. Да, това е истината. Тръгнаха си като високомерна любовница и ни изоставиха.

Защо стана така? Не бяхме ли добри с тях? Не се ли отнасяхме с тях мило, щадящо, с разбиране? Не им ли осигурихме възможности за просперитет? Нима не гледахме да направим България уютна и китна за тях?

Най-важната част от богатите е тази, която държи големите медии. Без тези медии може да имаш прекрасни идеи, унищожителни критики, безкрайни факти в своя подкрепа, но си абсолютно безсилен. И обратно. Всъщност може да си пълен управленски некадърник и бандит, но ако те са с теб, всичко е ОК.

Помните ли какво стана с "батко - братко"? Стана нарицателно. Стана опаковъчна хартия за едно цяло управление. И какво толкова се беше случило? Някой помни ли? Сега, като кажат "Братко", и все едно те поставят в килията за разпити на ДАНС.

А как стоят нещата сега?

Днес имаме един вицепремиер, който така и не можа да обясни откъде са му апартаментите, но нищо. Тъст му (очевидно потомствен самарянин) бил подарил пари. После засекретиха откъде тъстът-пенсионер има пари. Това е тайна, пазена по-зорко от рецептата на Кока-кола.

Настояща министърка в качеството си на зам.-министър на финансите декларира суми, които й били дарени (над 100 хил. лева) и нищо. Представяте ли си каква обич е налегнала някой, за да дари такива пари на зам.-министър на финансите? Медиите обаче казват "Голяма работа!" и вместо за това, пишат за операцията на бюста на някоя фолкдива. И работата с далаверата става микроскопична като амеба в епруветка. А представяте ли си това да се беше случило на някого от тройната коалиция?

Ръководството на БСП спешно трябва да започне преговори със собствениците на големите медии. Да разбере какво са получили, какво са им обещали. И да наддава. Да обещае повече.

Богатият затова е богат, защото е лаком и пресметлив. Ако на някого са му обещали 100 декара за голф игрище например, нашите да му обещаят 200. Ако трябва да подпишат. Всеки собственик на голяма медия има и друг бизнес. А държавата ни може да издигне до висините всеки бизнес, както може и да утрепе всеки бизнес. Трябва да се обещава. Много. Така има шанс тази част от богатите да се върне при нас. И да се обичаме отново.

Втората мярка трябва да бъде следната. В ръководството на партията да се привлекат хора, които могат да сплашват. Като ги погледне човек, като се взре в стоманения им поглед, да замръзва. Ама да замръзва като депутат от ГЕРБ пред погледа на Искра Фидосова. Когато човек изглежда страшно, може да спечели всеки диспут по земята.

Нима някой ще противоречи на оценките за развитието на страната на човек, който изглежда така, все едно може да удари шамар на Майк Тайсън? Кой ще оспори идеите на политически активист с юмруци като павета и челюст с размера на наковалня? И тия, от БНТ-то да си правят сметката.

Когато направим партията привлекателна за страшните хора, няма да чакаме изборите с ужас като посещение при зъболекар, а самоуверено ще можем да твърдим, че хората ни обичат, вярват, боготворят и ще докажат това с бюлетините си. Ако има пробойна - хората със страшни лица знаят как да я запушват.

И стига сме ругали богатите.

Някой да знае някой да е победил по света без тяхната категорична подкрепа? Ако не са на твоя страна, можеш да си дремеш с идейките си и да ги разпространяваш най-много в кварталната кръчма. Вижте у нас например комунисти, социалдемократи и всякакви други, които са пълни с програми. Дремят и една пресконференция не могат да платят. А за клипче могат само да сънуват.

Идеята, че можеш да спечелиш вот с идеи е като идеята, че можеш да се нахраниш, докато гледаш кулинарен канал. Друго си е някой да ти сготви наистина. Богатите са готвачите в политиката. Имат продуктите и рецептите и ги готвят навреме.

Заради това партията трябва да захвърли остарелите разбирания. Богатите са като крехки цветя. Нежни души са. Трябва да бъдат ухаживани и прикотквани. Те се засягат, ако някой говори срещу тях. Обиждат се, ако намекнеш, че няма как честно да спечелиш стотици милиони в утрепана България. Гледат сърдито, ако се правиш на Робин Худ и мърмориш за по-добро възнаграждение на наемния труд. Тропат с крак, ако почнеш да намекваш за по-справедливо разпределение на отговорности.

Отношенията партии - богати трябва да са като качествен летен флирт - пълни с романтика и обещания. Иначе - победа на куково лято. Усилието е съвсем малко, ама пък победата след това е сладка.

А, да. Още една идея. Стига с тези приказки срещу диктатурата. По времето на социализма, като имаше диктатура, лошо ли беше? Да не мислите, че на хората им пука от диктатурата? Даже им е добре. Не ги провокираш да критикуват, да мислят.

Нещата да са ясни - в кого е морковът и в кого е тоягата. Те трябва да са на едно място. Когато е ясно, хората изпитват спокойствие. Това за диктатурата да си го приказват французите. Диктатурата означава социална предсказуемост, стабилна политическа обстановка, липса на шум, ясна йерархия, ред. Идилия.

Хората искат подредено общество. Като говориш срещу диктатурата, все едно правиш реклама на политически блянове. Приказките в тази посока подриха изборите и помогнаха за нашата загуба.

Трябва да се помисли за поправяне на тази нередност. Оказа се, че обществото не дава и пет пари за демокрацията. Вместо нея то се задоволява с телевизионните думи и новите сериали. Кой се нуждае от демокрация, когато новият епизод на "Седем часа разлика" е толкова брутален?

И още нещо. Стига с тая интелигенция. Мрънкала и досадници. Все се оплакват, че държавата не била наред, отивала към пропастта и развалят доброто настроение на народа. Можем да заменим интелигенцията с икономисти с романтични души, които знаят, че единственият начин за просперитет е богатите да бъдат побогати, а бедните да бъдат държани на синджир, защото са лентяи и хрантутници.

Това са само няколко прогресивни идеи за развитието на БСП. Без тях няма да има спечелени избори. Власт също.

Търси се!

Радослав ПЕТРОВ

Всички чухме за нея. Агенции, телевизии и вестници разказаха за мистичната й поява на злополучния столичен бал от предишната изборна неделя. В залата била неописуема бъркотия. Вместо да засвирят "Одата на радостта", музикантите се суетели. Пригладнелите и вече уморени гости недоволствали, че танците закъсняват. Наближавало полунощ. Според приказката, за да не се развали магията, Пепеляшка незабавно трябвало да си тръгне. И тук изсвистяла интригата.

Пред младата дама неочаквано се изправил в цялата си мощ красив рицар от Ордена на Герба, който кавалерски й предложил помощта си, пленително я погледнал и неустоимо поел от ръцете й тежкия багаж - чанта, пълна с важни книжа. Негов благороден другар му помагал в придвижването, като с усмивка и поклон раздавал на гостите аква мунда и френски кифлички с шоколад. Обръщайки гръб на младата дама, двамата рицари с тежката чанта изчезнали в многолюдното множество. Нито те я потърсили повече, нито тя знаела нещо за тях.

Зорки осведомители и вестоносци обаче ги забелязали и веднага разтръбили, че са разпознали в тях избраници от Ложата на Парламента, които по принцип нямат право да посещават балната зала. Стражата на бала ги допуснала, тъй като показали лични писма от краля. Неразбираема остава целта на промъкването им там. Двамата рицари от Ордена на Герба твърдят, че желаели да помогнат на Пепеляшка, която не носела кристални пантофки, но била бременна, както и да подкрепят хората на бала с аква мунда и френски кифлички с шоколад. Ето защо се издирва бременната Пепеляшка, която никой не е виждал от тогава, пък и допреди това! Само тя може да потвърди, че доброволно е предоставила пълната с важни книжа своя чанта на самоотвержения рицар и така да прогони съмненията за неговите чисти намерения.

Награда

Който открие Пепеляшка и съобщи за нея, ще получи за награда Големия блясък на Истината, а всички ние с надежда и любов ще продължим да вярваме във вълшебството на красивите приказки!

Брюкселски безсъници

Сензация! Тръгва Мисия Лондон 2

Георги ГОТЕВ

Годината е 2012. Премиер е лидерът на управляващата партия ГОРД Бизон Биволарски. Президент е бившият строител на метростанции Хрисим Каспичански, бивш министър на ГОРД. Всички посланици са сменени с кадри на ГОРД. За посланик в Лондон се стяга Цветлин Крушкин, първи братовчед на депутатката от ГОРД Фиданка Бабова, заради талията си наричана Баобабова.

Цветлин за първи път влиза в сградата на Външно, за да получи дипломатическия си паспорт. Изглежда объркан, обикаля двора, докато полицай му помага да намери входа.

Посреща го външният министър Мариус Николаев. Двамата пият зелен чай под усмихнатия портрет на Каспичански. Мариус успокоява Цветлин, че и той се е чувствал отчужден във Външно, докато не сменил целия състав и не преустроил кабинета си в стил фън шуй.

„Наричаха ме Ники Маус. Наследството е тежко, но ще се справиш", надъхва го Мариус. Уговарят се да направят купон в резиденцията, за което Мариус му отпуска бюджет.

„Нека нашият празник да е в стил стария Лондон, от времето на Оскар Уайлд," поръчва програмата министърът. Цветлин си записва името Оскар Уайлд, за да го провери в Уикипедия.

„Но какво да направим за бате Бизон, за нашата партия ГОРД", търси напътствия Цветлин.

Мариус изглежда доволен, че разговорът тръгва в желаната посока. В характерния си стил, започва отдалече.

„Чувал ли си за Мадам Тюсо", пита той новоназначения посланик.

Настъпва лек конфуз, защото Цветлин знае за Лейди Гага, но не и за Мадам Тюсо.

„Да я докарам тази мадам на купона? Щото мислех да ти докарам Бой Джордж", пробва той.

„Мадам Тюсо е музеят с восъчни фигури, бе", подсказва Мариус, и продължава: „Най-известните личности са там - от папата и Кралица Елизабет до Лионел Меси".

Цветлин включва, защото по телевизията е виждал нещо такова.

„Искаш да кажеш, да имаме там българско присъствие?", започва да загрява той.

Мариус очевидно е доволен, че изпраща в Лондон толкова съобразителен посланик.

„Именно!"

„Стоичков? Или Бербатов?", пита Цветлин.

Тук Мариус изглежда разколебан за съобразителността на посланика.

„Бербатов е още млад, той може да почака, пък и не работи за ГОРД", стеснява кръга на правилните отговори Мариус.

„Значи Стоичков", продължава неуспешните опити Цветлин.

„Стоичков да си гледа консулството. Имаме информация, че в близките десет години Мадам Тюсо може да постави само една фигура на българин. Восъчна фигура на нашия лидер Бизон Биволарски в музея на Мадам Тюсо - това искам да осигуриш до посещението на премиера в Лондон напролет", отсича министърът.

„И да дойде кралицата да му пипне мускула?", най-сетне вдява Цветлин.

„Искам цялата световна преса да е там, когато кралицата пипне мускула на Бизон", въодушевява се министърът. И добавя - „Няма да се притесняваш колко ще струва. Преди нас са харчили луди пари за пълни глупости, като хиляда и триста годишнината на България... В затвора трябва да ги вкараме за това, но ние в ГОРД гледаме напред", отсича министърът.

Звъни мобилен телефон с мелодия от филма Кръстника. Мариус вдига на секундата.

„Бизоне, слушам. Да, при мене е. Да, разбра задачата. Съобразително момче е, браво на Фиданка. Крушкин не пада подалече от баобаба, ха-ха... За бюджета съм се разбрал с Джанков, благодаря за подкрепата. Ще предам указанията. Благодаря за доверието".

„Лидерът заповяда - восъчната му фигура да е в приятна компания. Папата не ни е интересен. Бизон се кефи на Меси и на Лепа Брена... Това е твоята мисия в Лондон. Е - на добър път!"

Сцена на софийското летище. С чисто новия си служебен айпад Цветлин пуска търсачка в Гугъл за Оскар Уайлд. Понеже дълго се бори с техниката, съседът му, елегантен англичанин, забелязва предмета на неговия интерес.

„О, и вие сте фен на това, което във Викторианска Англия са наричали хомосексуален разврат... Слава богу, времената са други. Изключително съм развълнуван, че ще пътуваме заедно..."

Разменят визитки.

Цветлин е изумен.

Добрата новина е, че ласкавият денди е главен куратор на музея Мадам Тюсо, завръщаш се от важна командировка в България.

А лошата е, че току-що е подписал предварителен договор за восъчна фигура на Стоичков.

Кураторът е доста прилепчив, но всъщност е симпатичен. От вчера посланик, днес Цветлин открива нощен Лондон и учудващи неща за самия себе си и дипломатическия си талант.

Край на първа серия

П.П. Поздрави на Алек Попов, когото познавам лично и дълбоко уважавам. Няма да му взема хляба, продължение няма да има. Това е 150-ата ми колонка в ДУМА, затова е по-палава. Но и българската действителност съвсем запричилича на цирк. Б.Б. абсолютно нищо не разбира от решенията, които се вземат на срещите на върха, на които присъства, а цивилизационната пропаст е ужасяваща. Идната седмица сменям името на колонката на „Мисия Брюксел".

Актуално

Разпределението на постовете

или лакмусът на властта

Христо ХРИСТОВ

Седмица време след изборната си победа поиска новият кмет на Стара Загора Живко Тодоров, за да представи бъдещия си управленски екип и съответната реформа в общинската администрация.

Младият, едва 30-годишен градоначалник нашумя с думите на вицепремиера Цветанов в балотажната нощ, че му е обещал до 6 месеца да сключи брак. Той обаче упорито отказва да назове имената на хората (доказани професионалисти и експерти!), с които щял да работи в следващите 4 години. За да изведе от безвремието града на липите. Безвремие, в което Стара Загора се управляваше от кмет на ГЕРБ, лично гарантиран от премиера Борисов през 2007-а. И който упорито липсваше от предизборните прояви на наследника си. Дотолкова липсваше, че дори не се появи на първата след избора му пресконференция. Така както липсваха заместниците му, да не говорим за по-ниските етажи.

Под сурдинка се говори, че в администрацията на проф. Светлин Танчев върви ожесточена битка за оцеляване в новите условия. Нищо че Тодоров на висок глас твърди, че няма да дели "наследството" на стари и млади, а на... можещи и неможещи. Вървял и преглед по редиците на герб-активистите - в немалка част бивши активисти на други партии, скоростно записали се в редиците на управляващата партия в началото на предходния мандат. "Прebrояването на дивите зайци" проличало осезателно между двата тура на местния избор.

Когато въпросителните отпаднали и станало ясно, че досегашният народен представител и за кратко (около 6 месеца) чиновник в същата тази администрация, ще бъде новият наемател на просторния и строго охраняван с видеокамери кабинет на втория етаж. Стигнало се дотам, че близки до сърцето на досегашния градоначалник на всеослушание започнали да критикуват отсъствието му от активния предизборен живот.

Същото брожение върви и сред персонала, пряко подчинен на председателя на местния парламент. Нищо че досегашният им началник е в челните редици на избраните за втори мандат съветници. Съвсем явно вървяло "тото" кой от 23-та старейшини от ГЕРБ ще стане "пръв сред равните", както и кои ще бъдат бъдещите председатели на постоянни комисии.

Проблемът на наддаващите идвал от това, че на практика групата е механично споена измежду трите крила в старозагорската организация на партията. Разпределени между лично предани на общинския лидер; предшественика му на този пост и няколко "свободни електрона" с открити бизнес интереси, но с готовност да се "присламчат" към победителите.

На практика от много месеци насам администрацията имитира дейност, като се изключат някои "отгоре разпоредени" действия в полза на конкретни лица, признават служители с уговорката, че трябва да останат анонимни. Ще бъде извършена цялостна ревизия на предния мандат, нищо няма да остане потулено, независимо от партийната принадлежност на предшественика ми, заяви новият кмет, преди да е положил клетва. И доналя масло в огъня на чиновническите терзания. Успокоява ги само, че и досегашният в началото на мандата си обещаваше такава ревизия. Но резултатите от нея потънаха из дебрите на мрака. Факт, дал основание опоненти на Живко Тодоров в предизборната борба да напомнят поговорката "Гарван гарвану око не вади!".

В новия старозагорски парламент влязоха 5 от 10-те съперници на Тодоров за кметското кресло, както и близо дузина бивши старейшини от различни формации. Всеки от тях се е запасил с архивни доказателства за "безвремието". И със сигурност няма да оставят това си "богатство" неупотребено. Или изтъргувано. Нищо че спечелилите избора да се кълнат, че няма да влизат в безпринципни съглашателства. Очаква се новият старозагорски общински съвет да се събере навръх 7 ноември. За да се закълне и официализира градоначалника.

Знаменателна дата. На нея преди 94 години край брега на Нева в Санкт Петербург са прозвучали залповете на крайцера "Аврора". В Стара Загора най-много да пукне тапа от шампанско.

Не за друго, а защото ги няма... матросите. А оръдията са нарязани за скрап.

Цената на свободното слово

Д-р Елена АЛЕКОВА

За 22 години демокрация всичко за демокрацията е ясно на българина. И гладът, и разрухата, и безработицата, и бедността. И далаверите, и корупцията, и продажничеството, и арогантността. И безхаберието, и свободията, и невежеството, и простащината. И страстите, и манипулациите, и откровените лъжи.

За 22 години демокрация българинът позна и всички превъплъщения на СТРАХА. Страха от мизерия, пълзяща отвсякъде. Страха от крадци, нахлуващи и посред бял ден в дома му. Страха от случайни куршуми, профучаващи покрай ушите му при улични престрелки или поръчкови убийства. Страха от внезапни взривове, разтърсващи квартала му, срутващи стъклата на жилището му. Страха от мутри, сересета и коли убийци. Страха от минало, настояще и бъдеще.

Но има един страх, който българинът днес, след 22 години демокрация, не бе и сънувал. Никой не си бе представял, че сутринта ще се събуди и първото чувство, което пропърха в гърдите му, ще е страх - страх от онези, чието професионално задължение е да елиминират причините за всичките му страхове! А ето, че това е факт.

В публичното ни пространство откровено се заговори за страха. За първи път една от главните теми в обществените дебати във връзка с президентските и местните избори между двата тура стана СТРАХЪТ! Страхът, който застави мнозина да се откажат от кметската надпревара. Страхът, който не позволи на хората, упражнили правото си на глас, да споделят кого са подкрепили. И всичко това - защото в очите на някого изборът им не е "правилен".

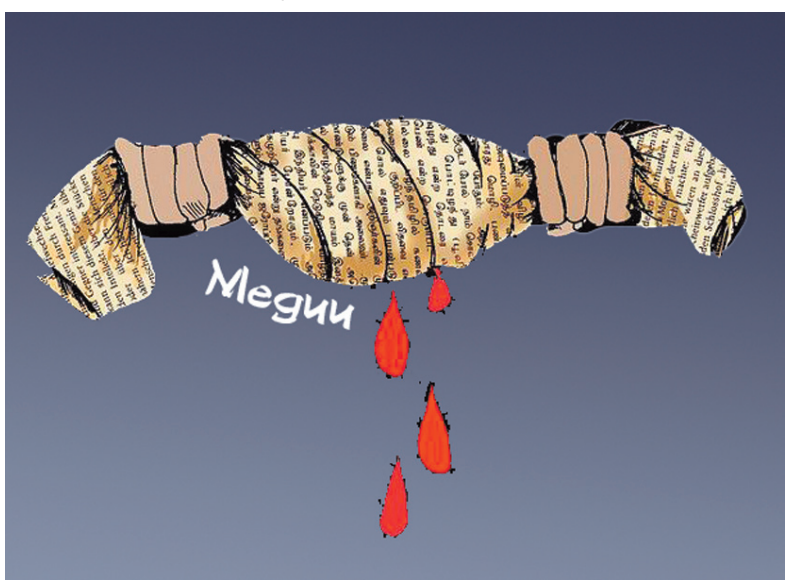
Чухме различни мнения "за" и "против" страха. За едни той е реална заплаха за демокрацията у нас. Други го окачествяват като мит. Трети премълчават, защото смятат, че не е тяхна работа - нека сега атовете се ритат, ще дойде и нашето време... Без да си дават сметка, че тяхното време може и да не дойде тъкмо заради този страх и тъкмо задето днес са си мълчали.

Сред всеобщите баталии в страната Смолян за мен винаги е бил някакъв особен оазис на спокойствието, тишината и омиротворените състояния на духа. Мястото, където страстите стихват, за да изкристализира мъдростта, трупана в душата и паметта на кръвта от векове. ВИНАГИ!...

До 21 октомври 2011-а...

На 21 октомври 2011 г. в Смолян се случи нещо, иззад което по неопровержим начин наднича изкривеното лице на страха. На този петъчен ден, непосредствено преди изборите за кмет, още в ранни зори там бе изкупен от сергиите целият тираж на вестник "Гайда". Безапелационно и твърдо! По мутренски! И от кого изкупен? От момчета с едва наболи мустаци и бради! Не, да речем, от байганьовци или изпечени нискочели мутри - герои на други времена. Момчета, родени в демокрацията, израснали в нея и по същество - нейни отрочета. Нашето бъдеще... Но какво е това! Възможно ли е да се случва днес? И ако се случва, накъде отиваме и къде ще стигнем?

Явно някой в Смолян се страхува от словото, когато то носи истината. Затова посяга на него. А посегателството върху словото, което носи истината, поражда и друг страх. То е предупреждение към онези, дето ще повярват, защото е заплаха - внимавайте, на вестника му се случи това и на вас може да ви се случи нещо...

На 28 октомври 2011 г. в София прес по този повод се проведе пресконференция. Вестникът предлага нов модел на регионален седмичник, създаден след детайлно предварително проучване на печата в Смолян, съобщи главният му редактор Емануил Манолов. Другите три смолянски вестника имат ясен профил и формат - да изнасят само негативна информация за града. Така че в Смолян се очертава потребност от издание, подобно на в. "Гайда". "Ние залягаме на позитивната информация - посочи той. - Засягаме широк спектър теми от ежедневието на смолянчани и въобще на хората от Родопите." Вестникът започва да излиза на 5 август т.г., много преди местните избори. Разчита на интелигентния читател.

Емануил Манолов окачестви прецедента с вестника, прибран от пунктовете за разпродажба, дори не като изкупуване (сумата, нужна за това, е само 240 лв.), а като изземване, като опит да се затвори устата на онези, които казват истината. "Прецедентът бе приет спокойно от медийната общност в Смолян, реагираха само електронните медии, а покъсно в защита на свободното слово се изказаха водещи журналисти от централните медии" - допълни главният редактор. Причината за мълчанието на местните вестници според него е тази, че "Гайда" не е ангажиран с политическа сила, че застава зад Дора Янкова като човек, притежаващ уникални качества. "Материалите са подписани от автори - каза Емануил Манолов. - В тях няма нито едно изречение, което да не отговоря на истината. Това явно създаде напрежение в града..."

Резюмето, което Емануил Манолов направи за профила на вестника и за причините, довели до този недемократичен акт, поражда куп въпроси, свързани със свободата на словото у нас. И не само.

Първи въпрос: Какво ще рече "свободно слово" и има ли то почва у нас? Свобода на словото ще рече: възможност да изразиш публично онова, което искаш; възможност да избереш начина, по който да го изразиш, в рамките на приличието, разбира се (поне доброто възпитание го изисква); хигиена на словото - когато трябва да премълчиш онова, което е недостойно или ненужно да кажеш, въпреки желанието си; отговорност за словото - пред себе си, пред другите, пред историята, пред небето. И още... свободата на словото предполага всеки човек да има достъп до словото, адресирано до него. Затова изкупуването на в. "Гайда" в Смолян е посегателство срещу свободата на словото. И срещу самото слово. А който е тръгнал срещу словото, рано или късно получава възмездие. Словото не търпи вериги. Словото не може да бъде убито.

Втори въпрос: Срещу какво в действителност е насочено това деяние? Насочено е срещу истината. Някой в Смолян не иска хората да знаят истината? Или истината дразни някого в Смолян? Кой в Смолян се страхува от истината и иска да я затвори? Но истината не търпи затвор. И който е тръгнал да затваря истината, рано или късно сам се намира затворен.

Трети въпрос: Нима да залягаш на позитивната информация значи, че извършваш престъпление, та трябва да бъдеш спрян? Тонове мръсотия се излива от медиите, чернилка - кой кого убил, ограбил, обезчестил, излъгал, подкупил, продал и предал... Фалити, кризи, бедствия, катаклизми, напасти... Профили и портрети на убийци и мутри от национално ниво... Излиза, че в Смолян добрата новина тревожи някого! Излиза, че добрата новина е опасна! А това, че хората имат нужда точно от нея, е без значение. Добрият човек пречи на някого! Добротата е престъпление! Да си го кажем най-после, нали момчета? Добротата ви плаши! Дълбоко в себе си чувствате, че тя е непобедима и безсмъртна. И в нейната безсмъртност с още по-смазваща сила чувствате себе си жалки и смъртни. Това не се прощава. Нали?

Въпросите са много повече. Но ще се ограничa само с тези.

Междувременно се оказа, че някаква странна, нетипична за Смолян автомобилна колона с младежи кръстосвала улиците на града в изборния ден за втори тур. "Поддръжници на определена политическа сила" - така бяха окачествени от новинарите на bTV малко преди 19 ч. на 30 октомври 2011 г. Младежите просто обикаляли изборните секции, обясниха по телевизията, дори били спирани за нарушения.

Е, като вече знаем на чия страна е победата, може и да им се размине на момчетата от Стара Загора, шетали по смолянските улици - дори няма и да чуем какво точно са търсели те в Смолян и чии "поддръжници" са били. Но и да не чуем, е достатъчно ясно. Сигурно същите младежи или подобни им от друга област на България са изкупували преди седмица и в. "Гайда"...

Явно в България вече се оформя нова каста, свързана с изборите - на изборните наемници... Нещо между байганювчета и мутрета... Започнали като малки момчета с малки золуми, утре те ще пораснат. И золумите им ще пораснат с тях. А всеизвестно е, че Бай Ганю и мутрите нямат цвят. Единствената партия, за която се борят, са си самите те. Не завиждам на човека, който ги е използвал. Кметският стол е твърде несъществена цел за цената, която скоро ще му се наложи да плаща за това, че ги е "употребил" и че е посегнал на СЛОВОТО.

Култура

очаквайте

Фънк от бъдещето на една сцена с Рут Колева

Бездомен музей пази над 100 картини

81 произведения от 45 автори от неговите и на градската галерия фондове са показани по случай 50-ата му годишнина

Христо ХРИСТОВ

Уникална колекция от картини - живопис, графики, пастели и ескизи, се съхранява в останалия без собствен дом преди близо 2 десетилетия музей "Литературна Стара Загора", разкри директорът му Иван Матев, който за Деня на будителите експонира част от малко известното богатство в зала "Байер".

Директорът на дома-музей "Литературна Стара Загора" Иван Матев

Създаденият точно преди половин век музей първоначално се е приютявал в сградата, където е била някога болницата на бащата на Веселин Ханчев, но след приемането на реституционните закони е принуден да пази безценните си богатства в маломерен апартамент. Редом с картините се съхраняват вещи и ръкописи на автори като Веселин Ханчев, Кирил Христов, Иван Мирчев, Иван Хаджихристов и Николай Лилиев. Голяма част от тях са само описани и тепърва ще бъдат изследвани от литературоведи, културоведи и историци. Със сигурност повечето от тях ще разкрият нови страни както от творчеството, така и от взаимоотношенията между едни от най-изтъкнатите представители на българската книжовност, родени и творили поне в част от живота си в Града на липите.

За своята 50-а годишнина бездомният музей извади от своите и на градската художествена галерия фондове - 81 художествени произведения от 45 автори, които "пресъздават литературна Стара Загора като историко-духовно явление", коментира директорът Иван Матев.

Сред тях са работи на класици като Димитър Гюджженов и Васил Димов, Петър Морозов, Борис Денев и Александър Божинов, Илия Петров, Борис Митов и Елисавета Консулова-Вазова.

Могат да бъдат видени платна на автори, работили през втората половина на XX век като Цветана Щилянова, Димитър Караджов, Сабина Вазова, Райко Алексиев, А. Меерсон, Евгения Илиева-Лепавцова, Александър Поплилов, Иван Соларов, Михаил Саздов, Константин Трингов и Марин Тачев. Познавачите с трепет ще съзрат и произведения на преминалите вече към зрялата си възраст Валентин Дончевски, Злати Златев, Райчо Радев, Неделчо Куманов, Пеньо Радев, както и на напусналите ни вече Георги Славов и Иван Попчев. Немалка част от тях са свързани по един или друг начин с литературата, а има и такива, които са "дорисувани" от писателите като шаржа на Иван Мирчев, излязъл изпод молива на Теню Пиндарев.

Сред експонираните произведения са и няколко работи на фотографите Кольо Пейчев, Светлозар Недев и Слави Славов, които са последните направени дарения за музей "Литературна Стара Загора".

Столичните кукленици празнуват юбилей с нова пиеса на Съни Сънински

Столичният куклен театър празнува 65-годишнината си с новия авторски куклен спектакъл за деца на Съни Сънински "Малките Плодчета". Премиерата е на 4 ноември, съобщи БТА.

Юбилеят ще бъде отбелязан още с фотоизложбата "Сливане" на Мария Ангелова - артистичен поглед към метафизичната връзка актьор-кукла и нейните метаморфози, и с новото издание на годишния летопис на театъра - "65 години Столичен куклен театър 1946-2011", обновен и актуализиран исторически преглед на извървения път от поколения театрали в трупата.

Спектакълът "Малките Плодчета" е завръщане на режисьора Съни Сънински към куклення театър за деца, но в мащабни размери, които българският куклен театър отдавна е забравил, според режисьора. Мегапродукцията "Малките Плодчета" е силно въздействащо визуално представление, приказка в мерена реч с изненадващо място на действието - консервна фабрика. Куклите са експресивни и колоритни - умишлено търсена аналогия с илюстрациите на пъстра детска книжка. Постигайки кинематографична естетика, режисьорът използва дигитални и музикални ефекти и богата палитра от куклени персонажи, за да предизвика въображението на най-малките зрители, отбелязват от театъра.

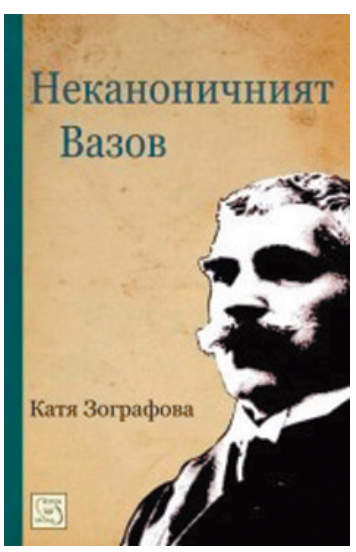
Постановката ще заинтригува и родителите с метафорично представената актуална тема за приобщаването на малките към нов начин на живот и нова действителност - в консервната фабрика, над всяко противопоставило се плодче тегне заплахата да се превърне в компот или консерва...

В ролите ще видим Нелла Хаджиева, Тодор Димитров, Цветослава Симеонова, Венцислава Асенова, Мими Йорданова, Ивет Лазарова, Здравко Димитров. Сценографията е на Наталия Гочева, куклите и костюмите - на Ханна Шварц, музиката - на Михаил Шишков, мултимедията - на Христина Недева-Храстче, и Никола Налбантов.

Малко познати страници от живота на Иван Вазов

Продрум ДИМОВ

"Неканоничният Вазов" е най-новото издание на Катя Зографова, което наскоро предложи столичното издателство "Изток-Запад". Името на тази талантлива авторка навлезе доста стремително в българското литературно пространство през последните 15-ина години с появата на "Многоликата българка", "Любовен архив", "Никола Вапцаров. Преоткриване" и други заглавия, които намериха радушен прием в читателските среди. Най-новото й произведение - "Неканоничният Вазов", се състои от девет студии върху различни теми, свързани с житейското и творческото дело на големия народен поет. В нея авторката не си е поставила за цел да ни отвежда към неоценимото му класическо наследство, а ни прави съпричастни на някои интересни и любопитни страници, голяма част от които са малко познати в средите на широката общественост.

Зографова ни пренася в атмосферата и на уникалното приятелство на Вазов с Константин Величков. Неговите първи страници ни отвеждат в Цариград, където през 1872 г. двамата млади българи се срещат за пръв път. И това неподозирано запознанство ще даде сетне и своите благодатни плодове, които ще обогатят осезаемо националното ни следосвободително литературно и духовно битие.

В книгата си Катя Зографова, струва ми се, съвсем съзнателно, е посветила значителен брой страници на интимния живот на Вазов. В своята изследователска работа Зографова винаги се опира на конкретни и достоверни източници, факти и документи, пренебрегвайки унизителния комерсиален подход при оценка на културно-историческото наследство. Тя не прави капитал от различни влюбвания на поета, а подчертано обективно и компетентно анализира тяхното отражение и въздействие в богатото му творческо битие. В случая поставя в центъра на старателните си наблюдения преди всичко голямата му и продължителна интимна връзка с Евгения Марс, която го дарява с много обич и топлина, творческа енергия в продължение на 15 години, до внезапната му и неочаквана смърт през 1921 г.

Книгата е обогатена с интересен документален, мемоарен материал, с редки фотографии, някои от които се публикуват за първи път, факсимилета на ръкописи, автографи и посвещения.

Премиерата на книгата е днес от 17 ч. в читалище "Христо Ботев" в Пазарджик.

www.duma.bg

кратки

Мултимедийно представяне на Ерих Клайбер

Семинар за тийнейджъри е включен в програмата на Музикалния център "Борис Христов" (ул. "Самуил" 43) на 8 ноември от 18 до 21 ч. "Не само диригент и не просто талантлив..." е мултимедийно представяне на биографията на Ерих Клайбер (1890-1956) и лекция на академик Васил Казанджиев и Томи Вичев ще се състоят на 14 ноември от 18 ч. По инициатива на Томислав Вичев - организатор на събитието и автор на книгата "Ерата Клайбер", по увлекателен начин се вглеждаме отново в жизнения и творческия път на един от най-великите диригенти. Ерих Клайбер е австриецът, който схваща диригентската работа като вид обществена дейност. Той успява да мотивира и вдъхнови солисти и оркестранти навсякъде, където поема диригентската палка - в Придворния оркестър на Дармщат, в Берлинската държавна опера, в Театро Колон, в Лондонската филхармония. Входът е с покани.

Концерт на Софийската филхармония

Софийската филхармония представя днес от 19 ч. четвъртия концерт от абонаментен цикъл "Б". Той ще се състои в залата на Министерството на външните работи. Под диригентството на главния диригент Мартин Пантелеев може да чуете световната премиера на "Гайшувир" от българския композитор Милен Панайотов, Симфония 3 от Камий Сен-Санс, а в Концерт за флейта и оркестър от Жак Ибер солист ще бъде Дитер Флури (Австрия), който е първи флейтист на Виенската филхармония. Билети се продават на касата на Софийската филхармония на ул. "Г. Бенковски" 1 (Служебен вход).

Архитектурни фотографии от Берлин

Архитектурните фотографии на Герит Енгел са портретни студии на сгради с техния собствен облик, които представляват части от общия портрет на града и формират неговата история - впечатляващи снимки на красиви сгради. Така възниква първата своеобразна топология на архитектурата на Берлин - 20 г. след падането на Берлинската стена. Снимките са доказателство както за предметно приближаване до обекта, така и за симпатизиращото поведение на автора, който въздига тези обекти до индивиди с качествата на скулптури или икони. Изложбата на Гьоте институт, която е в рамките на "Sofia Architecture Week 2011", продължава до 26 ноември в галерия "+ това", ул. "Марин Дринов" 30.

Разговор

РАШКО УЗУНОВ е роден на 2 септември 1941 г. в Пловдив. От 1954 г. живее в София. През 1962-1967 учи кинорежисура в Държавната висша театрална телевизионна и филмова школа в Лодз, Полша, при професорите Антони Бохджевич, Йежи Босак и Кажимеж Карабаш. Дипломира се със званието "Магистър на изкуството" през 1969 г. Работи като режисьор в Студия за хроникални и документални филми, от 1969 до 1991 г. - като режисьор-постановчик в Студия за игрални филми "Бояна". След това е режисьор на свободна практика, а в периода 1996-2001 г. е главен експерт в управление "Култура" на Столичната община. През 1967/1968 г. дебютира в документалното кино с филмите "Където и да ида", "Синове на морето", "Зимни приказки" и "Нашият Ванюша". Втори режисьор е на полския филм "Агент номер 1" на Збигниев Кужмински (1971). Година по-късно дебютира с игралната новела "Чертичката" в СИФ "Бояна" по сценарий на Жана Авишай. Телевизионните филми "Погледни в слънцето" (1975) и "Улица, която започва с буква "А" (1976) по сценарий на Свобода Бъчварова - СИФ "Бояна". "Талисман" (1977) игрален филм по сценарий на Правда Кирова, творчески колектив "Хемус" - СИФ "Бояна"; "Бягай... обичам те" (1978) - игрален филм по сценарий на Кирил Топалов, "Младост" - СИФ "Бояна"; "Човек не съм убивал" (1982) - игрален филм по сценарий на Росен Босев, "Хемус" - СИФ "Бояна"; "Между рая и ада" (2003) - телевизионен филм на БНТ. В периода 1972-1992 г. е осъществил повече от 50 документални, научнопопулярни, рекламни, видеофилми и игрални новели като "Изпит", "Мечката", "Наследство", "Войната продължава" и др. Направил е и няколко театрални постановки - "Пътуване към зелените сенки" от Фин Метхлинг, Полша; "Професионалистът" от Душан Ковачевич в Кюстендилския драматичен театър; "Какво се видя през ключалката" от Джо Ортън - Ловешки драматичен театър; "Коя сте вие, госпожо?" от Анджей Недоба - Дом на културата "Надежда" и Полският културен институт. Рашко Узунов е носител на наградата за хуманизъм на фестивала във Варшава за студентския документален филм "Маркевичови"; награда на БСФС за "Бягай... обичам те" за най-добро художествено произведение на спортна тематика, и др. Като актьор участва в няколко игрални филма, между които "Стъклени топчета" на режисьора Иван Черкелов, "Зелени поля" на Пламен Масларов, "Няма нищо по-хубаво от лошото време" на Методи Андонов, където е и втори режисьор. Член е на Съюза на българските филмови дейци.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Рашко Узунов:

Киното на малка страна като нашата трябва да бъде грижа на държавата

Колкото по-силна става техниката, толкова повече се губи непосредствеността, казва българският кинорежисьор, който отбелязва 70-годишен юбилей

Интервю на Надежда УШЕВА

Какви филми сте правили през годините? Кои са възлови за вашата кариера?

- Последният филм, който направих, бе тв филм "Между рая и ада" през 2003 г. с участието на Зуека, Стефка Янорова, Пламена Гетова... Ако мога да отделя някои от своите филми, въпреки че това е пристрастно, особено внимание обръщам на филма "Човек не съм убивал" по сценарий на Росен Босев, който за съжаление не беше излъчен по телевизията преди 10 ноември, не бе показан и след това, изобщо. Не знам какви са причините. Дори се учудвам. Останалите ми филми са показвани. Имам един друг тв филм - "Погледни в слънцето", посветен на Ангел Кънчев, който не е излъчван по повод на негови годишнини. Осъществил съм 4 телевизионни филма. Работил съм и върху игрални, имам също няколко театрални постановки, които направих в Кюстендил, Ловеч, София... Разбира се, имам и куп сценарии, които не съм осъществил. Моят баща Николай Узунов беше актьор в Народния театър, може би от него ми дойде интересът към театъра, към киното. Успях да отида да следвам в Полша, от което съм много доволен. След време започнах да си давам сметка за образованието и контактите, които получих. Изведнъж от България попаднах в страна, в която всеки професор говореше по няколко езика. Дължа много на моите преподаватели. Имаше широк достъп до литература, кино, което беше от голямо значение.

По какво се отличава полската киношкола от нашето обучение в академията? Има ли база за сравнение между тях?

- Образованието в Полша наистина е на високо равнище. Моите впечатления са отпреди доста години, когато съм следвал, но голямо внимание се обръщаше на практиката. Изключително важни бяха тези занятия. Имахме възможност сами да правим филми - през 60-70-те г. на миналия век, всичко беше на лента, което струваше много скъпо, но ни се предоставяше шанса да правим няколко игрални и документални късометражни филма по време на следването си. Отделно режисирахме театрални и телевизионни постановки. А теорията се преподаваше от изключително добре подготвени преподаватели. Смятам, че в онези години, а и сега образованието там е на високо равнище. Още повече, че тогава разликата между киното в Полша и киното у нас беше огромна. Известната полска киношкола - филмите на Вайда, Мунк, Кавалерович..., бяха водещи през 50-те, 60-те г. на XX в. Полша е имала винаги много по-големи контакти с Европа, отколкото ние. Но мисля, че обучението ни се подобри, за разлика от първите години, когато беше най-трудно. Това показват и добрите резултати в киното ни в момента.

Следите ли новите български филми?

- От година-две българското кино категорично се възроди, навлязоха и млади хора. Бедата е, че броят на филмите е малък, твърде ограничена е продукцията. Не може от 5 филма да се искат 6 хубави. Във Франция например се правят около 250... При нашата продукция от 5-10 филма следва 1 да бъде качествен. А действително последните филми у нас, включително и сериалите, доказват, че трябва да има количество, за да се получи известно качество. В Полша се правят около 45 филма годишно, което е голямо количество. Но и тук започнаха да се правят филми, освен тези, финансирани от държавата, има и на частни продуценти. Това е също вариант, но за съжаление, не зависи много от творците.

Чия грижа трябва да бъде киното на една държава, за да бъде печеливше?

- Киното на малка държава като България не би могло да бъде печеливше и никъде в Европа не е печеливше. Киното може да бъде доходоносно само в страни над 80 млн. население като Русия, САЩ, Индия. При нас киното трябва да бъде основна грижа на държавата. Друга възможност е да бъдат създадени условия на хора с пари да проявяват интерес и да подпомагат производството на нови български игрални филми. Другата посока е по линия на Националния филмов център, който отпуска 80 процента от средствата.

Вашите филми може ли да бъдат намерени в Националната филмотека? Какво значение има тя за опазването на по-старите заглавия?

- Моите филми се пазят във филмотеката, тя разполага с кино "Одеон" и винаги, когато попадна там, обичам да гледам стари филми. Преди 9 септември 1944 г. и първите години след 9-и те са снимани на т.нар. лесно запалима лента и тези филми трябва да бъдат прехвърлени на цифров носител или на друга лента, за да може по-дълго време да бъдат запазени. Филмотеката периодически прехвърля известно количество филми, но средствата й са недостатъчни. Тя има нужда от по-добри условия на работа. Главно филмите отпреди 9-и са изгубени, те са правени на любителски начала, от тях е имало малко копия... Във всички цивилизовани страни има филмотеки и навсякъде се полагат усилия филмите да бъдат съхранявани.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Днешното кино се прави по различен начин, използват се нови технологии. Това доколко е ефикасно за възприемането на филмите, губи ли се тяхното внушение?

- Някои от новите технологии са в зародиш, ако имате предвид 3D. Сега в Полша направиха първия голям 3D филм, той е епичен, казва се "Варшавската битка". У нас още няма такъв опит. За мен лично неудобство са очилата, с които трябва да гледам. Наскоро прочетох, че японците правят телевизори, чрез които 3D образът може да се гледа без очила. Наистина, ако стане така, въздействието ще бъде много по-силно.

Има ли минуси?

- Не мога да възприема очилата. Колкото по-силно става киното в смисъл, че техниката доминира, толкова повече се губи непосредствеността. Има стари черно-бели филми, в които камерата улавя хората да вървят, да си говорят, без намеса на техниката. Докато днес тя играе значителна роля. Има огромна конкуренция и борбата за зрителя става все по-трудна. Но ние не можем да надминем нито американците, нито руснаците - те имат пари и могат да правят мащабни проекти. Ние може би трябва да се насочим към някакъв по-психологически подход, към нещо, което ни е сравнително близко, включително и да търсим контакти, както е с филма на Камен Калев "Островът" с Летисия Каста.

Какво е мнението ви за американците и другите чужденци, които идват у нас да снимат?

- Хубавото е, че правят реклама на България. Съществуват въпроси обаче каква е нашата финансова полза от цялата тази работа? Собствениците на Киноцентъра твърдят, че доста подпомагат някои от българските филми... Те определено създават работа за втория ешелон на хората, които участват в киното - асистент-режисьори, гримьори, работници, статисти... Преди промените от 10 ноември игралната продукция се движеше между 20-25 филма, отделно се правеха около 20 телевизионни филма в Киноцентъра. Моите също са снимани там, тогава се знаеше колко ще са филмите, къде ще се прожектират, разпространението им беше на друг принцип.

А добре ли стана, че приватизираха Киноцентъра?

- Моето лично мнение е, че не е добре. Мисля, че трябваше да се намери начин той да остане в наши ръце и ние да го управляваме. Трябваше да го запазим. Чужди продукции имаше и преди 10 ноември, разбира се, в по-малко количество, отколкото сега. Може би можеше да се намери начин тези две неща взаимно да се допълват. Сегашните собственици имат ангажименти да подпомагат и практическите работи на студенти, но мисля, че би могло да бъде повече.

Доколко една култура е зависима от държавата? Каква е взаимовръзката между изкуство и политика?

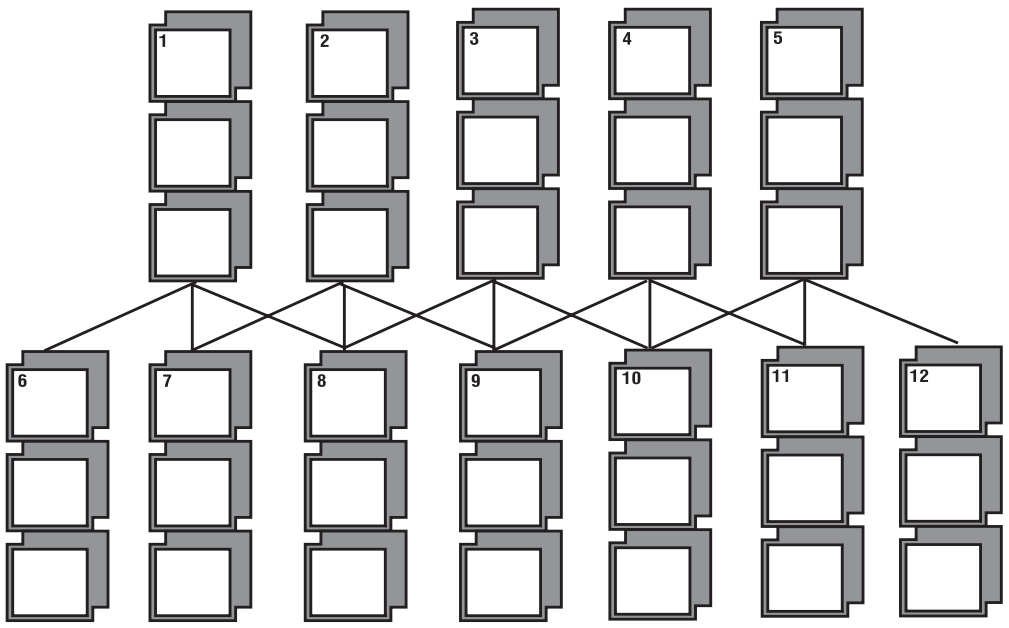
- Една култура винаги е зависима от държавата, но зависи в каква степен. Съществуват финансови ограничения, които много често са по-голяма цензура от политическата. Една култура, особено в малка държава като нашата, е абсолютно зависима финансово от държавата. Но тя не бива да се меси политически в изкуството, което се създава. Специално в киното не виждам да има намеса, по-скоро има вътрешни борби, в които едни групи надделяват спрямо други.

Сега работите ли върху някой проект?

- Нищо конкретно не подготвям. Натискът е голям и е трудно, не, че нямам желание, но при положение, че 100 души кандидатстват за пет възможности, ми се струва, че младите трябва да се борят да пробият, въпреки че чувам и от тях много оплаквания. Бях в комисията за документално кино към НФЦ.

Губивреме

ИГРОСЛОВИЦА

Всяко наименование, което трябва да откриете, е шестбуквена дума. Двете числа показват връзката между тройките квадратчета, в които трябва да се нанесе наименованието:

1-6. Зимна дреха. **1-7.** Брадва. **1-8.** Тераса. **2-7.** Библейски герой, син на Лаиш. **2-8.** Френски самолети. **2-9.** Спортни нарушения. **3-8**. Американски гръден хирург. **3-9**. Иглолистни дървета. **3-10**. Село в Троянско. **4-9.** Остри пръти. **4-10**. Река в Русия. **4-11.** Велосипед. **5-10.** Приток на река Росица. **5-11**. Светло време /разг./. **5-12**. Разновидности.

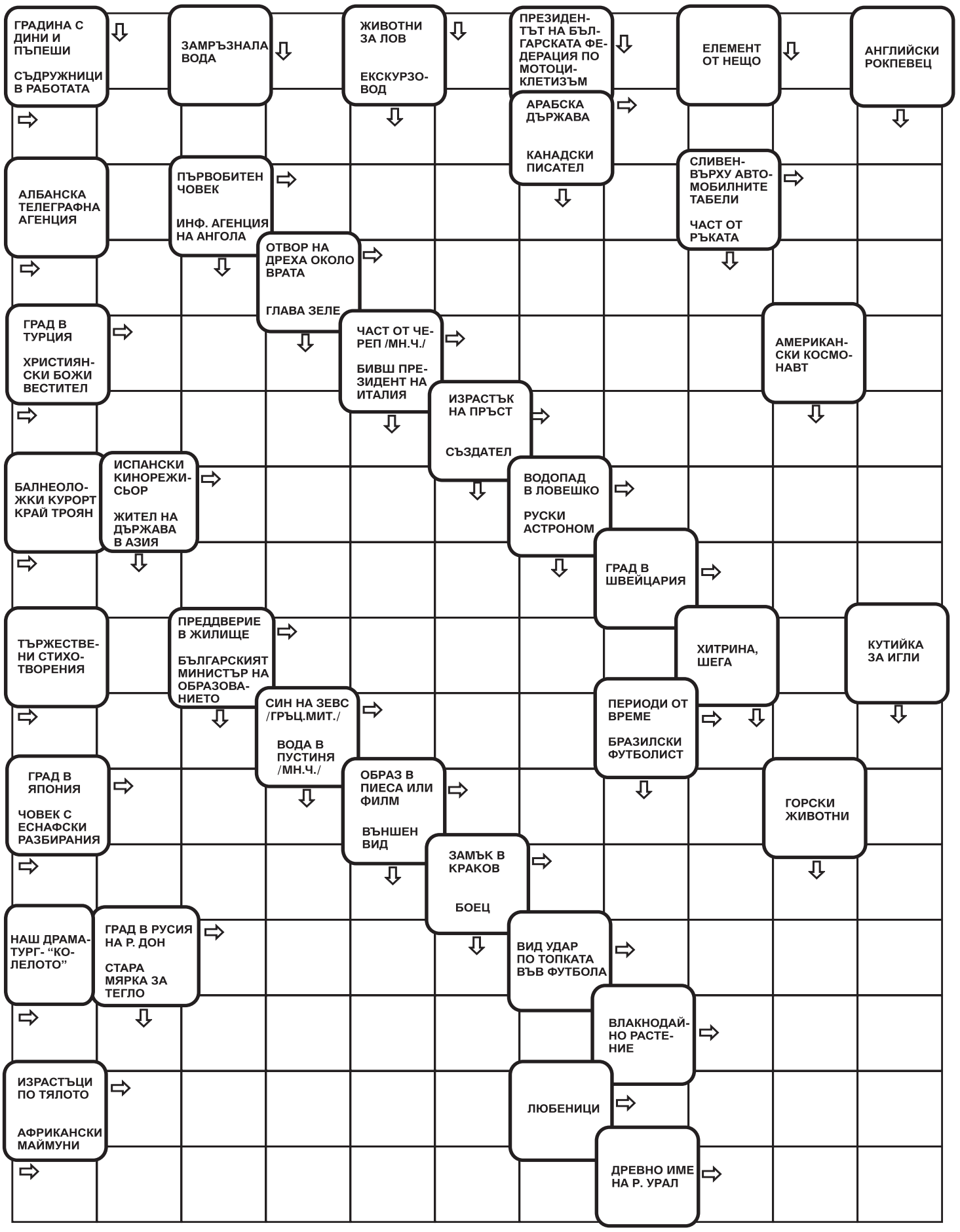
РЕЧНИК: Боркон.

ВИЗИТКА

Чрез разместване на буквите открийте търсените термини в името на лицето:

1. ДИМО ВОЛ. РАНЧЕВ - професия, местожителство и месторождение ?

СКАНДИ

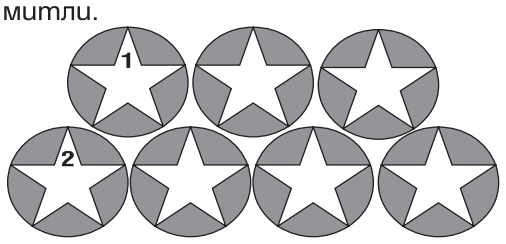
РЕЧНИК: АНГОП, Върх, Леоне, Ъруин.

АНАГРАМА

ВОДОРАВНО:
1.Водно животно.
2.Твърдоглавие.

Чрез разместване на 7-те букви открийте НОВИ думи със следното значение:

1. Теглилки. 2. Преддверие на храм. 3. Суровини в химическата промишленост. 4. Прабългарски митли. 5. Жестока владетелка. 6. Вид риба, каракуда /мн.ч./. 7. Разградска транспортна фирма. 8. Творба на художник. 9. Кофар, катанец. 10. Бебешка дреха /разг./. 11. Село край Симитли.

СУДОКУ

6			5	3	2		1	
7			6			2		8
5			1					
2	3					1		5
1		6					9	2
					6			3
9		5			3			1
	2		7	5	4			6

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: ПОПОВО - ДРАЖЕ - ОА - ЗЕТ - МАРИЯ - МАРТ - БИЧ - ОПТИК - КАНТ - КОТЛОН - МАФИОТ - ДНИ - КОЛ - СОПОТ - АУТ - ДЕКАР - Д-Р - СКАЛП - КАТАР - БАТ - ОРТ - МОНЕ - ОЧИЛА - УТИ - ДЕ НИРО - ИДА-ИСПАНИЯ - ПАКОСТ - АНТИМОН - МАДАН - ОТИТ - ВАРИГ - РР - ТОТО - ИБЕРИ - ОРАН - СЕНО - ИНАНА - АДА - БАЛ - БАРЕЛ - РАЛИК - КОЛАР - ПАСОК - КИТАРА - АТАВА - АЛ - КИМОНО - АРАРА - СЕНАТ - ДИВАК - МАК - ЛАЗ - ПАРАФИРАНЕ.
ОТВЕСНО: РОЗИ - НИКОТИН - ОСА - ИКЕЛ - ПЕЧКИ - АРИСТОТЕЛ - ТИНА - ПОТ - АЛТ - ПИТОН - КАМАЗ - ОТКУП - ДАМИ - ОБОРОТ - КОМПЛОТ - МЕНОТИ - АЛАН - АТОЛ - КОНИН - БИРА - ОДА - ОДРИН - ДАНИЯ - ВЕНЕРА - ИР - РИК - СЕТЕР - МАРАЛ - ТАВА - МАЯ - МОКА - ОПАРИН - ПАРАФ - КАПАРО - АДИ - АРАВАКИ - СЕМАФОР - ЧИКАГО - АСАР - АНИТ - БИДОН - РАЛО - АМА - ПОРТО - ДАЛАС - РАДИКА - АН - АТ - ТОРТА - ТЪРНАК - ЛЕКЕ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

За модна икона отново ще гласуват българите

Критериите са не само добрият външен вид, но и определени качества и добродетели

Альона НЕЙКОВА

Нашенците отново, за трети пореден път, ще имат шанса да дадат своя глас за някои от известните личности сред мъжете и жените, за да определят тазгодишния носител на титлата “БГ модна икона”. За званието ще се борят едни от най-елегантните български представителки на нежния пол - Алекс Раева, Деница Атанасова-Гергова, Диляна Попова, Жени Калканджиева, Ирен Онтева, Мария Игнатова, Мария Илиева, Меглена Кунева, Миа Сантова и Румяна Маринова. Сред мъжете номинираните са цигуларят Васко Василев, Влади Амповграфа, Георги Любенов, Димитър Бербатов, Деян Донков, Емил Кошлуков, Николай Дойнов, Орлин Павлов, Юксел Кадриев и Юлиан Вергов.

Предложенията за “БГ модна икона 2011” бяха направени от експертна комисия, в състава на която са 30 модни и светски журналисти от най-представителни печатни и електронни медии. Критериите, от които трябваше да се ръководят при номинациите, са не само добрият външен вид, но и определени качества и добродетели, присъщи на известни български личности, заслужаващи да се окичат с титлата. Българите, гласуващи за някои от посочените кандидатури, също трябва да имат предвид дали фаворитът им притежава изискан и модерен вкус и стил, високи професионални постижения, безупречна култура, морал и репутация.

Онлайн вотът ще продължи до 25 ноември на http://www.fashion-lifestyle.bg/igra.php, като за позналите резултатите в крайната класация са предвидени ценни и оригинални награди. А призовете “БГ модна икона 2011” ще бъдат връчени на изискана церемония в парк-хотел “Витоша” на 14 декември.

Инициатор на конкурса е електронното списание Fashion Lifestyle Magazine с главен редактор проф. д-р Любомир Стойков. Известният преподавател, моден експерт и собственик на консултантска къща “От игла до конец” заяви: “Престижността на състезанието по елегантност “БГ модна икона 2011” се дължи на обстоятелството, че номинациите са направени от най-добрите български лайфстайл и модни журналисти. Радва ме това, че за тях критерий за елегантност е не само скъпото марково облекло, но и индивидуалната култура и състоянието на духа.”

Снимка Божидар МАРКОВ

Проф. Любомир Стойков с носителите на титлата “БГ модна икона 2010” Валентина Войкова, Гала, Владимир Карамазов и Елена Петрова

Вицът

Държавни служители си говорят в края на работния ден:
- Изглеждаш доста уморен. Сигурно си попаднал на трудна кръстословица...

ВЕСЕЛИН МЕТОДИЕВ, народен представител
ГЕОРГИ МИШЕВ, писател, сценарист
ДИАНА МИТЕВА, изпълнителен директор на ДСК
Чл.-кор. ИВАН ПОЖАРЛИЕВ, химик-органик
ЛИЛИЯ АБАДЖИЕВА, театрален режисьор
НАДЕЖДА ЗАХАРИЕВА, поетеса
ТЕОДОРА ХРИСТОЗОВА, член на НС на БСП

Църковен календар

3

Св. мчци Акепсим епископ, Йосиф свещеник и Айтал дякон (IV век). Св. преп. Пимен Зографски

Св. свещеномъченици Акепсима, Йосиф и Айтал станали жертва на гонението при цар Сапор (IV в.), който издал указ да бъдат наказвани със смърт християнските свещенослужители, ако откажат да пренесат жертва на персийските божества. Пръв пострадал св. Акепсима. Бил на 80 г., когато го изправили на съд. Той отказал да се отрече от вярата си. Предали го на изтезания. Акепсима бил затворен в тъмница, където довели и престарелия Йосиф и младия дякон Айтал. Като се уверил в непреклонността на мъучениците, съдията ги хвърлил в тъмница, където три години били подлагани на мъчения. Когато след 3 г. пак ги изправили пред съда и те отказали да изпълнят царската заповед, св. Акепсима бил осъден на посичане с меч, а свещеникът и дяконът отведени в друг град. Една християнка срещу пари получила разрешение да превързва раните им в затвора. Съдията издал заповед мъучениците да бъдат убити с камъни. На мястото, където издъхнал дякон Айтал, израснало дърво с лечебни плодове. Много от вярващите виждали на същото място небесна светлина и ангели да възпяват Бога, който прославя своите светци.

„Манхатън трансфер” се среща с 10 родни фенове

До концерта на емблематичната вокална джаз формация “Манхатън трансфер” остават няколко дни - ще ги видим на 5 ноември в зала 1 на НДК от 20 ч. Билети все още може да бъдат купени на цени от 40 до 90 лева от касата на НДК и касите на Тикетпро България и неговите партньори, научи ДУМА от Пламена Партениотис от “София мюзик ентърпрайсис”.

Предстои вълнуваща среща на българската публика с уникалната музика и големия талант на една от най-забележителните музикални формации в джаза. Групата пристига от Австрия в деня на концерта. За радост на феновете си музикантите ще се срещнат с 10-има български почитатели непосредствено след концерта в специално обособено място, близко до техните гримьорни. Щастливците ще имат възможност да се докоснат до носителите на 10 награди “Грами”, да вземат автографи и да се снимат с тях.

Гостите са включили в репертоара си за шоуто в София някои от най-силните си хитове, класически джаз и соул стандарти, мелодии от цялата си кариера, сред които вечната “Boy From New Your City”, нежната “Soul Food To Go” и кавъра на “Уедър рипорт” “Birdland”. След концерта в София джаз формацията се отправя към Италия и Германия, където са следващите концерти от турнето им.

Снимка “СМЕ”

ЛЕЙДИ ГАГА ИЗДАВА ТУРНЕТО СИ НА DVD

Мама чудовище не спира да ни изненадва! На 21 ноември кралицата на провокациите пуска част от турнето си “The Monster Ball” на DVD. Записът проследява скандалния концерт на живо от Медисън скуеър гардън и включва невиждани до момента кадри. Изненадите не спират дотук. Освен DVD-то, Гага издава и ремикс версия на суперуспешния си последен албум “Born This Way”. Всеки от стандартните 14 трака е ремиксиран от първокласни диджеи и продуценти като Foster The People, Michael Woods и The Weekend. И още - за тези, които искат да притежават и двата записа, “The Monster Ball Tour DVD” и “Born This Way The Remix” ще бъдат пуснати и като комплект под общото заглавие “The Collection”. Версията ще включва още оригиналната версия на мултиплатинения “Born This Way”, научи ДУМА от Йоанна Колева. За по-малко от 3 години Гага печели 5 награди “Грами”, подобрява два рекорда на Гинес и е обградена от безграничната любов на феновете, които изкупуват 23 милиона копия от албумите й и 64 милиона копия от синглите й.

Яжте по-малко за дълголетие

Тайната на дълголетието е да не се яде много, твърдят шведски специалисти, цитирани от в. “Дейли експрес”. Приемът на по-малко калории забавя процеса на стареене и предотвратява развитието на свързани с възрастта заболявания като деменция, рак и диабет тип 2, обясняват авторите на проучването от университета на Гьотеборг. Изследователите са открили ензим, който играе ключова роля в процеса на стареене. Ензимът неутрализира увреждането на клетките, което може да доведе до развитието на свързани с възрастта заболявания. Колкото по-скоро човек започва да ограничава приема на калории, толкова по-голям е дългосрочният ефект върху здравето, съобщи Актуално.ком.

ОТКРИХА „СЛЪНЧЕВИТЕ КАМЪНИ” НА ВИКИНГИТЕ

Преди над 1000 години, преди изобретяването на компаса, викингите са пътували на хиляди километри до Исландия, Гренландия и дори са достигнали Северна Америка векове преди Христофор Колумб. Те са се ориентирали по позициите на слънцето и звездите, но за учените оставаше мистерия как са можели да пътуват на дълги разстояния в северните ширини, където облаците и мъглите често закриват небето. Отговорът се оказа “слънчевият камък” - калцитен кристал, намиращ се лесно в Исландия. Международен екип изследователи, водени от Ги Ропар от университета в Рен, доказа, че те са използвали свойствата на прозрачния кристал да деполяризира светлината, за да откриват положението на слънцето с точност до 1 градус, съобщи БГНЕС. Откритието им се подкрепя от намирането на кристал на борда на кораб, потънал през 1592 г. Дори в ерата на компаса екипажите вероятно са пазели “слънчеви камъни” като резервен вариант. Освен това оръдията на борда на кораба са можели да обърквят компаса, добавят изследователите, поради което дори 4 века след края на епохата на викингите ориентирането по слънцето е оставало от първостепенна важност.

Женското приятелство в снимки и есета

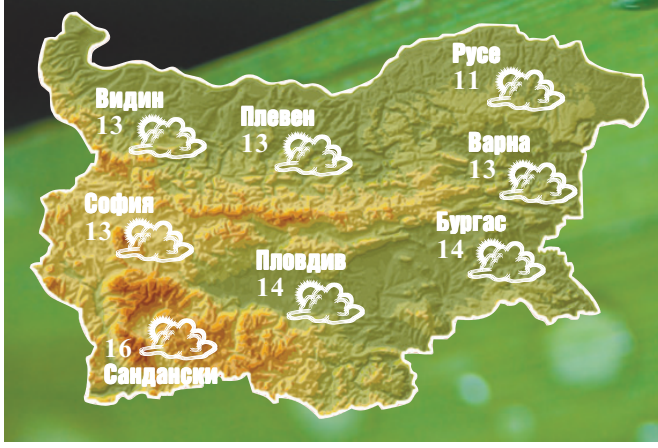
Със сигурност всяка жена може да разкаже за най-приятните мигове, прекарани с приятелки. Затова и “Бейлис” започва конкурса “Моите мигове, моите приятелки” на адрес http://www.facebook.com/BaileysBulgaria, в който кани всички да дадат своите доказателства за женското приятелство, научи ДУМА от Яворка Петрова. Най-харесваните снимки и есета, вдъхновени от специалните моменти с вашите приятелки, и споделени до 21 ноември, ще бъдат наградени с уникално изживяване - фотосесия на по чаша крем ликьор с новия вкус на лешник в подбрано заведение, реализирана от екипа фотографи, стилисти и гримьори на сп. “Грация” и запечатана на неговите страници. “Бейлис” е любимата напитка на нежния пол у нас, която често допълва срещата между приятелки, макар статистиката да показва, че по света ликьорът се консумира поравно от жените и от мъжете. Три популярни български жени вече са изпробвали новата напитка - Мира Добрева, Мария Игнатова и Диляна Попова, и са споделили истории за най-приятните моменти със своите най-добри приятелки.

ТВ ПРОГРАМАТА

справочник

ВРЕМЕТО

Значителна ниска облачност ще има над Източна България, но само на отделни места по Черноморието е възможно да преръми. В часовете преди обяд на места в равнинната част от страната ще има мъгла или ниска слоеста облачност. Ще духа слаб, в Източна България до умерен вятър от изток-североизток. Преобладаващите минимални температури ще бъдат между минус 3° и 2°, по Черноморието - до 5-6°, а максималните - между 10р и 15°, в крайните югозападни райони до около 17°. За района на София минимална температура около минус 1°, максимална - около 13°. Атмосферното налягане ще се задържи по-високо от средното за ноември. Над планините ще бъде слънчево. Ще духа предимно умерен, а по билата и временно силен вятър от север-североизток. Очаквана максимална температура на височина 1200 метра около 12°, а на 2000 метра - около 7°. Над Черноморието ще има значителна ниска облачност на места е възможно да преръми. Ще духа до умерен североизточен вятър. Максимални температури 11°-14°. Температурата на морската вода е 12-14°. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала.

Изгледи за

4 максимални **10°/15°**

5 максимални **11°/14°**

В петък времето ще бъде предимно слънчево. По-значителна ниска облачност ще има само над източните райони през първия ден. В сутрешните часове в низините ще бъде мъгливо.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател **Стефан Продев**

Издател „ДУМА 2008” ЕООД
Николай Малинов

Русия и България – Монд дипломатик – СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор **Ивелин Николов**

Първи зам. главен редактор **Юрий Борисов** yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg **Таня Джаджева** tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1784, бул. „Цариградско шосе” 113 А, Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

КОМЕНТАТОРИ: Васил Попов - 248; Петър Бочуков - 219

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева, Искра Милева - 251; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Христо Христов - 088 836 8548

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Иван Аладжов - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220; Калина Йотова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Боряна Костова - 231; Ева Костова - 229; Лилия Томова - 232; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - 245, Марин Милашки - 245; Таньо Василев

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: **Иван Стоянов** - 250

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Георги Томов - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** ИПК “Родина” АД - 1784 София, бул “Цариградско шосе” 113а Номератор - 9752; **Дистрибутори**: **ОБВ „Разпространение“ ЕООД** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова, Ива Костадинова: **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

06.30 Денят започва - сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура
10.00 По света и у нас
10.10 Денят отблизо
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Апартаментът с Марта Вачкова /токшоу/
13.35 Индия - любовна история - тв филм /20 епизод/п/
14.25 Днес и утре
14.50 Сен Тропе - /20 епизод/п/
15.45 В час ли си: Моето училище
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Приказки за астрономията
17.00 Дързост и красота - тв филм /2847 епизод/
17.45 Малки истории
18.00 По света и у нас
18.15 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.30 Бързо, лесно, вкусно
19.00 Момичетата Гилмор - тв филм /17 епизод/
19.45 Конкурс за детска песен на Евровизия 2011
19.50 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.40 БНТ такси
20.50 Под прикритие - /6 епизод/
21.50 Студио „Лига Европа“
22.05 Футбол: „Фулъм“/Англия/ - „Висла“/Краков/, среща от турнира за Лига Европа - пряко предаване от Лондон
00.00 Кино eSпресо/п/
00.30 Ние и градът/п/
01.30 Апартаментът с Марта Вачкова /токшоу/п/

bTV

06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
10.00 „Преди обед“ - магазинно-информационно предаване с водещ Елена Розберг
11.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 128
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Малки тайни“ - сериал, еп. 49
14.30 «Жестока любов» - сериал, еп. 32
15.30 „Листопад“ - сериал, еп. 131
16.30 „Господари на ефира“ /п./
17.00 bTV Новините
17.30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 152
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Листопад“ - сериал, еп. 295, 296
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Долината на вълците“ - сериал, еп. 37

NOVA TELEVISION

06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.25 „Клуб Нюз“ - светски новини
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 „Млечният път“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 4 сезон
14.30 „Разобличаване“ - сериен филм, 4 сезон
15.30 „Ники Кънчев под наем“ - предаване на НТВ
17.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
18.00 „Сделка или не“ - телевизионна игра
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Фермер търси жена“
21.00 „Етажна собственост“ - комедиен сериал
22.00 Новините на Нова
22.30 „Престъпни намерения: Поведенчески анализ“ - сериен филм
23.30 „Чък“ - сериен филм, 3 сезон
00.30 „Момчетата на Пи Джей“ - сериен филм
01.30 „Комисар Рекс“ - сериен филм, 3 сезон /п/

b ACTION

06.00 „Кодово име: Съседските деца“ - детски сериал
08.00 „Снайперисти“ /п./- сериал, с.2, еп. 15
09.00 „Такъв е животът: Новите българи“/п./ - документално риалити, еп. 12
10.00 „Клиентът“ /п./ - сериал, еп. 19
11.00 „Първите 48 часа“/п./ - документален сериал, еп. 2
12.00 „Под подозрение“/п./ - сериал, еп. 10
13.00 „Код: Криминално“/п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
14.00 „Астерикс и индианците“ /п./- Комедия, Приключенски, Анимация, САЩ, 2002 г.
16.00 „Клиентът“- сериал, еп. 20
17.00 „Първите 48 часа“- документален сериал, еп. 3
18.00 „Снайперисти“ - сериал, с.2, еп. 16
19.00 bTV Репортерите
19.30 Лига Европа: Студио
20.00 Лига Европа: Лацио - Цюрих
22.00 „Белязан да умре“- Екшън, САЩ, 1999 г.
00.00 „Код: Криминално“/п./ - актуално предаване с водещ Мая Костадинова
01.00 „Първите 48 часа“/п./ - док. сериал, еп. 3

ОВЕН

Днес ще сте доста заети, но пък ще изпитате пълно удовлетворение от свършената работа в края на деня.

21 март - 20 април

РАК

Хубаво е днес да мислите повече, преди да кажете нещо. За щастие нещата ще се обърнат във ваша полза.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Днес е вашият ден, в който можете с пълна сила да демонстрирате качествата си на организатор или просто на душа на компанията.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Може да имате известни пререкания с околните, но за тях може да обвинявате само собствената си невъздържаност.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Денят е много подходящ за разговори на високо равнище. Думите ви ще идват от само себе си.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес е време да материализирате идеите си. Ще имате достатъчно енергия и време, за да свършите всичко, което сте си наумили.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес ще е много по-леко, отколкото през предходните дни. Притесненията, които ви измъчваха, ще ви се сторят съвсем необосновани.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес е моментът да се изолирате и да дадете ход на мислите си. Идеален ден за самостоятелна работа и анализи.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Вероятно през целия ден ще имате усещане за нещо недовършено. Опитайте се да овладеете емоциите си.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес ще ви трудно да намерите общ език с околните. По-добре не говорете много, за да запазите собствения си комфорт.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Добре е да се отдадете на организационни въпроси. Хората може да подходят несериозно към желанието ви да сложите всичко по местата.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Оригиналните ви идеи няма да останат незабелязани, но все още няма да им обърне внимание точно този, който трябва.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

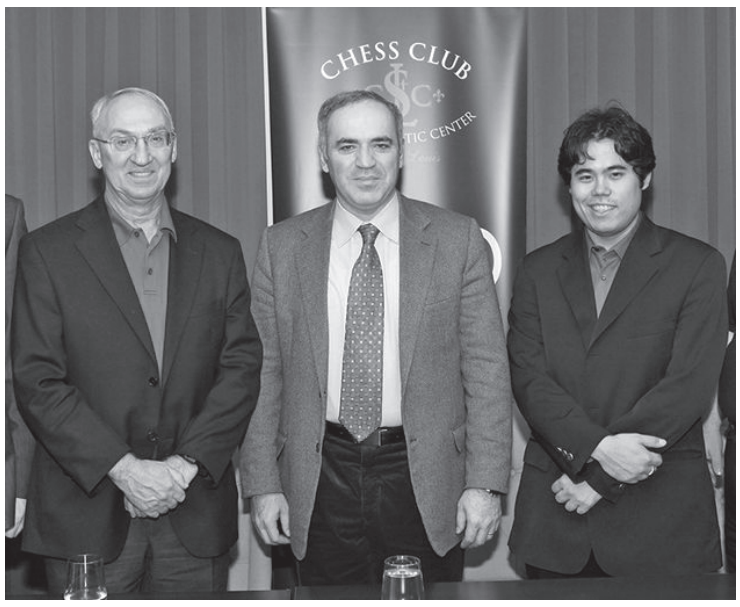
EUR	USD	GBP	CHF
1.9558	1,41634	2,26921	1,60762

Шахмат

Гари Каспаров си намери нов елитен ученик

Накамура поема по стъпките на Карлсен

Слуховете за сътрудничество между Гари Каспаров и американския №1 Хикару Накамура, които от известно време витаеха из световния шахматен елит, бяха официално потвърдени и от двамата. В последния брой на най-престижното шахматно списание "New in Chess Magazine" двамата гросмайстори признават, че съвместната им работа е започнала малко преди супертурнира във Вайк ан Зее през януари т.г. Състезанието бе спечелено от младия американец, който записа най-големия триумф в досегашната си кариера. С днешна дата той признава, че предложението за сътрудничество е дошло от Каспаров по време на супертурнира в Лондон през декември миналата година. Инициативата за тази стъпка пък била на Рекс Синкфийлд, управител на един от най-големите и финансово благосъстоятелни шахклубове в света - този в Сейнт Луис, САЩ. След внимателно проучване на почвата, той директно свързал двамата гросмайстори, които уточнили параметрите на

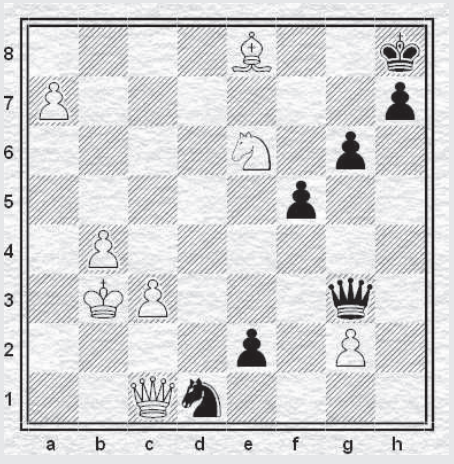

Каспаров (в средата) заедно с Накамура (вдясно) и "виновника" за тяхното сътрудничество Рекс Синкфийлд

съвместната си дейност. "Веднага разбрах, че това е шанс, който може и да не се повтори, затова не мислих дълго, преди да приема", казва Накамура пред списанието. За разлика от лидера на американските национали, който с удоволствие разказва за съвместната им работа, Каспаров е далеч по-лаконичен. В редовната си месечна колонка в същото списание той само потвърждава, че ще работи с талантливия гросмайстор, оставайки верен на принципа, че колкото по-малко се знае за подобно сътрудничество, толкова по-голям е ефектът от него. "Имах възможността да работя интензивно с Магнус, а от началото на годината работя неформално с Хикару", е краткият коментар на големия шахматист. Тринадесетият световен шампион се придържаше към същата стратегия и по време на менторството си над Магнус Карлсен, което продължи малко повече от година. Тогава близките шахматни отношения между двамата бяха запазени в строга тайна почти 10 месеца, а "разкриването" им катализира разпадането им. Под влияние на големия медиен интерес Каспаров и Карлсен признаха с полови уста, че слагат край на творческото си сътрудничество, а обяснението им бе "несходство в характерите". За съжаление на почитателите на шаха, очакващи чудеса от съвместната работа между двамата гениални шахматисти, двата остри камъка с изявени характери не успяха да "мелят" попродължително.

Наблюдателите предричат, че главните трудности пред новото сътрудничество отново ще са извън пределите на шахматната дъска, тъй като и Накамура, подобно на Карлсен, има силно изразен темперамент, който няма да му позволи да бъде пешка в ръцете на ментора си. Каспаров от своя страна също намери повод за недоволство, като изтъкна, че въпреки че не се съмнява в големия талант на новия си подопечен, той остава резервиран към интереса му към покера, който би могъл да възпрепятства шахматния му прогрес.

Задача

Д. БАРАМИДЗЕ - В. БОЛОГАН

И двете страни са готови да произведат пешките си в дами. Как оценявате позицията след 53...e1Д 54.a8Д?

А) Белите запазват фигурата в повече, като позицията е примерно равна.
Б) Черните печелят форсирано, давайки мат или вземайки една от белите дами.
В) Черните дават вечен шах.

Отговор:

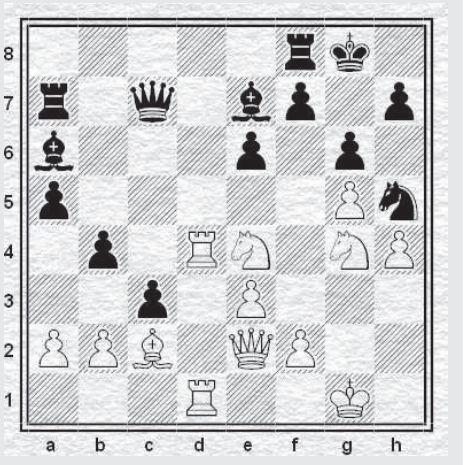
След 53...e1Д 54.a8Д черните пеша е отсрочен Б). Именно тази е "правилната" дама! Ако бяха сбъркали дамата, черните лесно губеха: 54...Dec3+?? 55.La1! и предвид неспасяемата мамова заплаха с мъхането на офицера от ев белите пешата. 55...Db3+ (55...Ac1 56.Oc6+ Db8 57.Db8x) 56.La5 и пермията сбъркба - 56...De6 (56...Da2+ 57.Oa4+; 56...De5+ 57.Ob5+) 57.Of7+. 55.La2 (55.Ac3+ коспба на белите ме новата им (и последна) дама след 55...Ac3+ 56.La4 (56.La2 Db2x) 56...Da1+ 57.Lb5 Da8. До незабелен мат пък бодя 55.La4 Db4x). 55...Ae2+! и белите се предават предвид 56.Lb1 Deb2+ 57.Db2 Db2x) 0-1.

Чепаринов игра полуфинал на „Корсика Мастърс"

Иван Чепаринов достигна до полуфиналите на 15-ото издание на турнира "Корсика Мастърс" във френския град Бастия с награден фонд 60 хиляди евро, където претърпя поражение от Шахрияр Мамедяров. Впоследствие азербайджанският гросмайстор загуби финала от световния шампион Вишванатан Ананд с 0:2. Първоначално обявеният двубой за третото място между Чепаринов и отпадналия в другия полуфинал индиец Кришнан Сасикиран беше отменен. Във втората партия от финалния двубой Мамедяров с белите приложи новинка на 7-ия ход, световният шампион се защити успешно, контраатакува и спечели партията, а с нея и турнира.

МАМЕДЯРОВ - АНАНД

1.d4 Kf6 2.c4 e6 3.Kf3 d5 4.Kc3 Oe7 5.Of4 0-0 6.e3 Kbd7 7.g4 dc4 8.Oc4 c5 9.g5 Kh5 10.Oe5 a6 11.Od3 g6 12.h4 Ke5 13.de5 b5 14.Kh2 Ta7 15.De2 c4 16.Oc2 Da5 17.0-0 b4 18.Ke4 De5 19.Kg4 Dc7 20.Tad1 a5 21.Td4 Oa6 22.Tfd1 c3

23.Od3 Od3 24.T4d3 Dc4 25.Kef6 Of6 26.gf6 Dc5 27.bc3 bc3 28.Td8 h6 29.Tf8 Df8 30.Dc4 Db4 31.Dc8 Lh7 32.f3 Db7 33.Df8 Ta8 34.Dh6 Lg8 35.Ke5 Kf6 36.Df4 Kd5 37.Dd4 Db2 38.Kd3 De2 39. Te1 Df3 40.h5 0:1.

Шах на колела играха в Европа

Необичайна шахматна надпревара се проведе в сърцето на Европа, а игралното поле беше още по-нестандартно - влак. Начална гара на "шахматния влак" бе Прага, откъдето композицията от 9 вагона тръгна по маршрута Виена-Будапеща-Братислава-Краков-Прага. Всеки един от вагоните носеше името на световен шампион: Ласкер, Капабланка, Алехин, Ейве, Ботвиник, Смислов, Тал, Петросян. Пет от тях бяха предназначени за игра, а останалите служеха за помощни. В "Смислов" например бе ресторантът, а в "Петросян" - багажното отделение. В продължение на 5 дни в откритият турнир по ускорен шах се сражаваха 64 участници, които сутрин се доказваха над

черно-белите полета, а следобедите и вечерите посвещаваха на разходки из градовете-домакини. Организатор на нестандартното събитие е Павел Матоха, председател на Пражкото шахматно общество, който мотивира избора си на "терен" така: "Подобни турнири са се провеждали на презокеански лайнери и даже на космически кораб, когато космонавтите са играли срещу Земята, но на релси нищо подобно не се е случвало".

В 15-те кръга на надпреварата с контрола от 25 минути на партия без добавяне на време най-добри изглеждаха шансовете на поставения под №1 гросмайстор Роберт Цвек, член на чешкия национален отбор. Освен него още петима международни майстори имаха реални претенции за първото място, като звездата безспорно беше легендарният чешки гросмайстор Властимил Хорт. В крайна сметка интрига в битката за крайна победа не се получи и чешкият международен майстор Рихард Биолек доста преди последния кръг реши изхода от турнира в своя полза.

кратки

РЕКОРДНО ПОСТИЖЕНИЕ БЕ ОТБЕЛЯЗАНО В НОЕМВРИЙСКАТА РАНГЛИСТА НА ФИДЕ, *след като едновременно четирима гросмайстори преодоляха заветния рубеж от 2800 точки. Подреждането отново се оглавява от Магнус Карлсен (Норвегия, 2826), следван от световния шампион Вишванатан Ананд (Индия, 2811), Левон Аронян (Армения, 2802) и Владимир Крамник (Русия, 2800). Добавяйки 10 точки към септемврийското си ЕЛО, Крамник направи голяма услуга на организаторите на започващия идната седмица Мемориал "Михаил Тал", като вдигна категорията на супертурнира от 21-ва на 22-ра. Най-значим прогрес в ноемврийската листа бележат Теймур Раджабов и Александър Морозевич, всеки от които се изкачи с по 8 места и се завърна в топ 10. Обратният път към челната десятка намери и Хикару Накамура. Трите "нововъзвращенци" заеха местата на Александър Гришчук (паднал от 9-о на 13-о място), Гата Камски (от 10-о на 19-о) и Руслан Пономарьов, чието падане е най-болезнено - от 8-мо на 25-о място и 35 точки по-малко. С едно място по-надолу - от шесто на седмо - слиза Веселин Топалов, който не е изиграл нито една партия през последните месеци. В топ 10 при жените единственият голям скок направи Жао Ксю, която след спечелването на третия турнир от женската Гран при верига на ФИДЕ в Налчик се изкачи с 11 позиции и сега е осма. Антоанета Стефанова запазва деветото си място, като добавя 3 точки към рейтинга си. Непроменена от повече от десетилетие остава лидерката в женското подреждане - Юдит Полгар, която прибави нови 9 точки към и без това сериозния си рейтинг. Подгласничката й Хъмпи Конеру, която не игра през последните 2 месеца, вече изостава от нея на 110 точки.*

□ □ □

ЕДНО ОТ НАЙ-ВАЖНИТЕ РЕШЕНИЯ, *взети на проведения в Краков конгрес на ФИДЕ, е от 1 януари 2012 г. да публикува отделни рейтинг листи по ускорен шах и блиц.*

□ □ □

УКРАИНСКАТА ВЪРХОВНА РАДА ОФИЦИАЛНО ПРОВЪЗГЛАСИ 20 ЮЛИ ЗА ДЕН НА ШАХМАТА В СТРАНАТА. *В полза на законопроекта са гласували 277 депутати при един въздържал се и нито един "против". Автор на идеята е депутатът комунист Владимир Даниленко. Радата препоръча на Министерския съвет да създаде организационен комитет по въпросите на ежегодното празнуване на Деня на шахмата, както и да разгледа възможността за въвеждане на факултативни занимания по шах в общообразователните училища.*

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Спорт

НИКОЛАЙ КОСТОВ ПОЕ ЛЕВСКИ

Николай Костов е новият старши треньор на Левски. Екснаставникът на Металург Донецк се е договорил със собственика Тодор Батков и веднага започва работа, съобщава Дарик. Бившият футболист на "сините" ще бъде представен утре на пресконференция. Той ще води отбора още в предстоящия мач срещу Локо Пд от XII кръг на "А" група в неделя. Ръководството на "сините" се спря на специалиста, който до този момент не е правил впечатление с работата си в България.

Мениджърът на Левски Георги Иванов-Гонзо върна нападателя Сьорд Арш в първия състав. Холандецът бе пратен да тренира с юношите на "сините", като не бе обявена официална причина, но се предполага, че е заради даденото от него интервю, в което отбелязва, че Гонзо и част от останалите треньори си позволявали да пушат в съблекалнята на тима.

Нападателят обаче не тренира вчера. Той бе на масаж и след това излезе на терена и влезе в ролята на съдия, който свиреше в двустранната игра на неговите съотборници.

Футболистите, треньорският щаб и останалите служители на Левски са заплашени с изхвърляне от "Герена", ако изкарат информация от кухнята на клуба. Заплахата идва от Гонзо, който е обявил официално пред отбора, че всички ще бъдат следени под лупа за нерегламентирани връзки с медиите. Гонзо дори е обявил, че ще се вадят разпечатки на телефонните разговори на всички. Ако документът покажел, че има съмнителни разговори, заловените в издънка ще бъдат глобени и отстранени от клуба.

БФС отпуска Мондиал 2014

Любо Пенев пое националите за 2+2 г.

Президентът на БФС Борислав Михайлов въобще не смята, че националният отбор по футбол ще успее да се класира на Световното първенство в Бразилия 2014 г. Той е наясно, че отборът няма качествата да се пребори за призовите места, защото е в група с Италия, Дания, Чехия, Армения и Малта. Боби обаче гласува пълно доверие на новия селекционер Любослав Пенев, който подписа за 2+2 г.

"Ще се опитаме да побеждаваме, но групата е тежка. Не трябва да си създаваме излишни илюзии. По-лесно ще е да се класираме за Евро 2016", заяви Михайлов по време на официалното представяне на Пенев за нов държавен селекционер.

"Трябва да видим как Пенев ще се справя с ръководенето на отбора, дали ще успее с подмладяването на състава. Не се съмнявам в качествата му, пожелавам му успех. След смяната на Лотар Матеус преценихме, че нито е моментът, нито имаме

Новият селекционер на националите Любо Пенев (вляво) се зарече да работи здраво и да класира тима на голямо първенство

необходимите финансови възможности да назначим чужденец отново. Пенев ще работи с екипа си, с който бе и в Литекс. С Унгария ще играем приятелски двубой на 29 февруари 2012 г. и ще търсим съперник за още една контрола", каза още Михайлов.

Новият селекционер пък заяви, че започва веднага работа. "Искам да създадем добра организация. Много хора си мислят, че националният селекционер работи, когато има мач на представителния отбор, но това не е така. Сигурен съм, че имаме добри играчи. Това означава, че всички, които получават повиквателни, трябва да показват много работа и усилия в клубните си тимове. Ще работим технически и тактически. За физическа подготовка обаче няма да има време. Затова трябва да има добра комуникация с клубните треньори. Познавам всички футболисти в България и чужбина, както и треньорите. Първият мач, който ще ръководя като треньор, ще бъде след 3-4 месеца. Има време. Не мога да кажа дали Димитър Бербатов ще бъде повикан. Не обслужвам никакви интереси. Познавате ме добре. Следвам си методиката и програмата, които имам. В силна група сме в квалификациите за световното първенство, но ще търся спечелването на максимален брой точки", заяви Пенев.

Новите в щаба на националния отбор ще бъдат двамата помощници на новия селекционер - Давид Родригес и Радослав Здравков. Треньор на вратарите пък ще бъде Йордан Йорданов.

ОТСТРАНИХА ДУЦИ ОТ ТРЕНИРОВКИТЕ НА ЦСКА

Главният мениджър на ЦСКА Драголюб Симонович-Дуци вече не участва в тренировъчния процес на "червените". Сърбинът е бил махнат от новия треньор Димитър Пенев, но все още не е ясно защо. Преди вечното дерби с Левски (1:0) именно Дуци водеше заниманията на отбора, докато Пенев гледаше тренировките отстрани. В края на седмицата на пресконференцията преди мача Пенев дори намекна, че трябва да се изяснят функциите на Симонович в треньорския щаб. Заниманията вече се водят от Адалберт Зафиров, Иван Иовановски и Илиян Василев, докато Пенев само дава наставления какво трябва да се случва. Симонович пък се е заел до голяма степен с организационна работа, свързана с уточняване на зимните лагери и предстоящата селекция или продажба на футболисти.

ЦСКА проявява интерес към играча на Черно море Самуел Камазола. 28-годишният бразилец се изявява на позицията вътрешен халф и "червените" се надяват с неговото привличане да засилят конкуренцията на този пост в тима. В момента в ЦСКА могат да разчитат само на Тодор Янчев и Борис Галчев за позицията, като единствената им алтернатива е Петър Стоянов. Камазола е "хванал" окото на "армейските" шефове по време на сблъсъка между двата отбора преди 2 седмици, който завърши 0:0 и коства поста на Милен Радуканов.

ГАЛАТАСАРАЙ ИСКА БЕРБАТОВ

Турският гранд Галатасарай ще се опита да вземе Димитър Бербатов от Манчестър Юнайтед още през зимата. Босът на тима Юнал Айсал призна, че иска българина, а и преди няколко дни намекна, че работи по трансфера на "висок и красив нападател с бяла кожа от Висшата лига". Местните журналисти предположиха веднага, че става дума за Митко. След като бе попитан директно дали става дума за Бербатов, Айсал отговори: "Разбира се, да", след което допълни, че е сигурен, че може да осъществи подобна сделка. От Галатасарай са готови да плащат по 5 млн. евро годишна заплата на Бербо и да дадат още толкова за трансфера. Настоящият контракт на Бербатов с "червените дяволи" изтича следващото лято, като от зимата стрелецът ще може да преговаря свободно с който отбор пожелае. След края на сезона българинът ще има правото да премине без трансферна сума в друг отбор. Галатасарай не е ставал шампион на Турция от 2008 г., но сега има реални шансове да пребори Фенербахче за титлата след завръщането на треньора Фатих Терим-Императора, който застана начело на тима за трети път в своята кариера.

Суперзвездата на Шалке 04 Раул Гонсалес дриблира с топката по време на тренировка на тима в Гелзенкирхен преди мача от Група J на Лига Европа с кипърския АЕК Ларнака. Срещата е довечера от 22.05 часа, а при победа "Кралскосините" ще се класират за елиминациите напролет

следайте

ФУТБОЛ

ПО БТВ ЕКШЪН
20.00 Лацио - ФК Цюрих
ПО БНТ 1
22.05 Фулъм - Висла Краков
ПО РИНГ
19.00 Рубин - Тотнъм
22.05 Атлетико М - Удинезе
00.00 УЕФА Лига Европа (обзор)

резултати

Източна „Б" група
VIII кръг

Чавдар Етр - Пирин ГД 1:2

КЛАСИРАНЕ

1. ПИРИН ГД	10	6	3	1	14:5	21
2. СПОРТИСТ	10	6	3	1	15:10	21
3. Бдин	10	5	3	2	19:9	18
4. Банско	10	3	5	2	12:9	14
5. Чавдар Етр	10	3	4	3	12:15	13
6. Сл. герой	10	3	3	4	12:15	12
7. Чавдар БС	10	3	2	5	12:11	11
8. Академик Сф	10	3	1	6	6:15	10
9. Септември	10	1	6	3	9:11	9
10. Малеш	10	1	2	7	4:15	5

XI кръг (събота), 14.30: Банско - Чавдар Етр, Бдин - Сливнишки герой, Чавдар БС - Спортист Св, Малеш Микрево - Пирин ГД, Академик Сф - Септември

кратки

Михайлов поднови тренировки с Твенте

Николай Михайлов поднови тренировки с Твенте. Националният ни вратар пропусна едно занимание заради физическо неразположение, но после се включи в подготовката наравно със съотбониците си. Старши треньорът на холандския вицешампион Ко Адриансе все пак ще даде почивка на българския страж тази вечер в домакинската среща от IV кръг в група К на Лига Европа срещу датския Одензе. Твенте е лидер в класирането и при успех почти сигурно ще си гарантира място на 1/16-финалите .

Касано пред сърдечна операция

Нападателят на Милан и италиански национал Антонио Касано ще претърпи "лека" операция на сърцето и ще отсъства от игра няколко месеца. Той беше приет по спешност в болница в Милано, след като внезапно получи световъртеж, отпадналост, трудности с говора и замъглено зрение. Първоначално лекарите смятаха, че проблемите му идват от мозъка, но след серия от медицински тестове стана ясно, че има сърдечна аномалия, която трябва да бъде коригирана с хирургическа интервенция.

Ивет без шансове за №1 на Балканите

Ивет Лалова няма да може да се пребори за атлет №1 на Балканския полуостров за 2011 г. Най-добрата ни лекоатлетка е 3-та във временното класиране, но изостава сериозно в допитването на феновете, след като е със 12 092 гласа. Води двукратна световна шампионка за студентки Бинар Услу (Тур) със 113 189 гласа, пред състезателката по хвърляне на чук Бианка Перие (Рум) с 82 031. Интересното е, че и трите дами финишираха на седмо място на световното в Даегу, Южна Корея, но българката участва в най-атрактивната дисциплина - женския спринт и е №1 в ранглистата на Европа на 100 м през сезона.

Николай Костов пое Левски

Стр. 31

Барса и Милан на 1/8 финал в ШЛ

Лео Меси с гол №200 за каталунците, „росонерите" вртят 1:1 с БАТЕ Борисов

Еврошампионът Барселона и италианският гранд Милан се класираха за 1/8 финалите на Шампионската лига напролет. Каталунците отнесоха като гост Виктория Пилзен с 4:0, а герой отново бе суперзвездата на световния футбол Лионел Меси (24-д, 45 и 90), който нанизa хеттрик. Аржентинският национал вече има 202 гола с екипа на Барса, а и оглави класирането при голмайсторите в Лигата с 5 попадения. Меси стана едва вторият футболист на Барса, достигнал границата от 200 гола след Сесар Родригес, който в периода от 1942 до 1955 г. е отбелязал 235 попадения. Четвъртото попадение във вратата на чешкия тим заби Сеск Фабрегас (72). Испанският гранд е начело на Група H с актив от 10 т. Вратарят Виктор Валдес пък постигна клубен рекорд от 877 мин. без допуснат гол. Досегашното най-добро постижение бе на Мигел Рейна от сезон 1972/1973, който запази мрежата си суха в 824 мин.

Лео Меси вкарва втория си гол пред погледа на Давид Бистрон. Барселона победи Виктория Пилзен с 4:0 в Прага, а аржентинецът отбеляза хеттрик

Наставникът на Барселона Хосеп Гуардиола също ще запомни тази среща, след като за него това бе мач №200 начело на тима и 144-та победа.

Седемкратният европейски клубен шампион Милан завърши наравно 1:1 при гостуването си на БАТЕ Борисов и остана на 2-ро място с 8 т. Лидерската позиция в групата ще се реши в директния двубой с Барса на 23 ноември. Шведският национал с хърватски корени Златан Ибрахимович (22) даде преднина на "росонерите" след асистенция на Робиньо. Кошмарът на родните ни футболни грандове Левски и Литекс пък се добра до равенството след дузпа, изпълнена от Ренан Брешан (55)

Изненадата на турнира АПОЕЛ Никозия продължи без загуба в Група G след успех с 2:1 срещу шампиона на Лига Европа Порто. Двата тима си размениха по един гол от дузпи чрез Айлтон Алмейда (42) и Хълк (89), преди Густаво Мандука (90) да донесе победата за кипърския тим.

Лондонският гранд Челси изпусна шанса си да се доближи да фазата на директните елиминации след 1:1 като гост на ФК Генк в Група E. Рамирес изведе лондончани напред (25), а Давид Луиш (39) пропусна да удвои от дузпа. Раул Мейрелеш уцели напречната греда с шут от 25 м. В крайна сметка белгийците изравниха чрез Йеле Восен (61) след пас на Фабиен Камю.

В Група F Арсенал не успя да преодолее отбраната на Олимпик Марсилия (0:0) и също ще трябва да почака с класирането си за следващата фаза. Босът на "артилеристите" Арсен Венгер направи тактическа грешка, като остави голмайстора Робин ван Перси на пейката повече от час и атаката на лондончани нямаше острота.

Подхвърлили кокаина на Гълъбин Боевски

Кокаинът, с който бе хванат олимпийският шампон по вдигане на тежести Гълъбин Боевски в Бразилия, е бил подхвърлен. Роденият в Кнежа тежкоатлет не е знаел какво носи в куфарите си, в които имаше 9 кг дрога, обяви бившият му треньор Пламен Аспарухов. "Дълбоко в себе си съм убеден, че е станала грешка. Мисля, че е набеден, видяхме се ден преди да замине. Знам, че е нямал проблеми - плащаше си кредитите. Иначе беше изцяло отдаден на тренировките на дъщеря си. Убеден съм, че близките му са плътно зад него и му вярват", добави още Аспарухов.

ГЛЕДАЙТЕ

ПО БНТ 1
ВОЛЕЙБОЛ
17.25 ЦСКА - Пирин, НВСЛ

ПО ЕВРОСПОРТ
НАЙ-СИЛНИТЕ МЪЖЕ НА ПЛАНЕТАТА
19.00 Шампионска лига, Словакия
БОЕН КЛУБ
20.00 Суперпро
23.00 Битката: Алберт Краус

ПО ЕВРОСПОРТ 2
ЕКСТРЕМНИ СПОРТОВЕ
15.00 Серии "Креш айс", Квебек
СНОУБОРД
18.00 Световна купа, Саас Фе
ХАВАЙСКИ СЪРФ
20.00 Световен тур, Бразилия

РЕЗУЛТАТИ

IV кръг

Група E: Генк - Челси 1:1 0:1 Рамирес (26), 1:1 Восен (61); Валенсия - Байер Леверкузен 3:1 Хонас (1), 1:1 Кислинг (31), 2:1 Солдадо (65), 3:1 Рами (75)

Челси	**4**	**2**	**2**	**0**	**9:2**	**8**
Байер	4	2	0	2	5:6	6
Валенсия	4	1	2	1	5:4	5
Генк	4	0	2	2	1:8	2

***V кръг** (23.11, 21.45 ч): Байер Леверкузен - Челси, Валенсия - Генк*

Група F: Арсенал - Олимпик Марсилия 0:0; Борусия Дортмунд - Олимпиакос 1:0 Гроскройц (7)

Арсенал	**4**	**2**	**2**	**0**	**4:2**	**8**
Марсилия	4	2	1	1	4:1	7
Борусия	4	1	1	2	3:7	4
Олимпиакос	4	1	0	3	4:5	3

***V кръг** (23.11, 21.45 ч): Арсенал - Борусия Дортмунд, Олимпик Марсилия - Олимпиакос*

Група G: Зенит Санкт Петербург - Шахтьор Донецк 1:0 Ломбертс (45); АПОЕЛ Никозия - Порто 2:1 1:0 Алмейда (42-g), 1:1 Хълк (89-g), 2:1 Мандука (90)

АПОЕЛ	**4**	**2**	**2**	**0**	**6:4**	**8**
Зенит	4	2	1	1	7:5	7
Порто	4	1	1	2	5:7	4
Шахтьор	4	0	2	2	4:6	2

***V кръг** (23.11, 19.00 ч): Зенит Санкт Петербург - АПОЕЛ Никозия, 21.45 Шахтьор Донецк - Порто*

Група H: БАТЕ Борисов - Милан 1:1 0:1 Ибрахимович (22), 1:1 Брешан (55); Виктория Пилзен - Барселона 0:4 0:2 Меси (24-g, 45), 0:3 Фабрегас (72), 0:4 Меси (90), ЧК: Чисовски (В-22)

Барселона	**4**	**3**	**1**	**0**	**13:2**	**10**
Милан	4	2	2	0	7:3	8
БАТЕ	4	0	2	2	2:9	2
Виктория	4	0	1	3	1:9	1

***V кръг** (23.11, 20.00 ч): БАТЕ Борисов - Виктория Пилзен, 21.45 Милан Барселона*

АБОНАМЕНТ 2012

Една ДУМА за България

1 месец	**23 лв.**	3 месеца	**70 лв.**
6 месеца	**140 лв.**	12 месеца	**280 лв.**

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ РОССИЙСКАЯ ГАЗЕТА
1 месец **2 лв.** 3 месеца **6 лв.**
6 месеца **12 лв.** 12 месеца **24 лв.**

ДУМА + ПРИЛОЖЕНИЕ Монд дипломатик
1 месец **2 лв.** 3 месеца **6 лв.**
6 месеца **12 лв.** 12 месеца **24 лв.**

Ново Време СПИСАНИЕ
1 месец **3 лв.** 3 месеца **9 лв.**
6 месеца **15 лв.** 12 месеца **30 лв.**

МОЖЕ ДА НАПРАВИТЕ АБОНАМЕНТ В
БЪЛГАРСКИ ПОЩИ ЕАД, ДОБИ ПРЕС ЕООД, РАЗПРОСТРАНЕНИЕ НА ПЕЧАТА,
АБОНАМЕНТНИТЕ ПУНКТОВЕ НА БСП В СТРАНАТА, ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР И РЕДАКЦИЯТА

БГ Тренто със Суперкупата на Италия

Снимка TRENTINOVOLLEY.IT

Матей Казийски е вдигнал единствения трофей, който липсваше в колекцията на Тренто - Суперкупата на Италия

Шампионът на Италия по волейбол за мъже Итас Диатек Тренто спечели и Суперкупата на страната, след като победи на финала миналогодишния носител на трофея Бре Банка Ланути Кунео с 3:1 (22, 20, -18, 20). Воденият от българския национален селекционер Радостин Стойчев трикратен световен и европейски клубен шампион срещна по-сериозна съпротива само в третия гейм, в който отстъпи с 18:25. Двубоят в "ПалаРокфелер" в Каляри бе наблюдаван от 3925 зрители и продължи 107 мин. Суперзвездата на БГ Тренто Матей Казийски завърши с 10 т., а най-резултатен за тима на Стойчев бе диагоналът Ян Щокър (Чех) с 18 т., който бе обявен и за MVP на мача. Цветан Соколов е контузен и пропусна срещата. За Кунео Леандро Висото (Бр) записа 29 т.

Шиникова във II кръг в Истанбул

Изабелла Шиникова (№352 в света) се класира за II кръг на турнира по тенис на твърди кортове в Истанбул ($25 000). Шампионката на България стартира в основната схема с успех с 6:1, 6:4 над Пемра Йозген (Тур). Така 20-годишната българка заработи 9 точки за класацията на WTA и $490, а за място на 1/4 финалите ще се изправи срещу "щастливата губеща" от квалификациите София Кацибая (Груз). Третата ракета на България Диа Евтимова (№145) и Александрина Найденова (№314) отпаднаха на старта. Поставената под №2 Евтимова бе разбита от квалификантката Анастасия Василиева (Укр) с 1:6, 2:6, а Найденова падна от №6 в схемата Мария Жоао Кьолер (Португалия) с 3:6, 1:6.